

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XI.

Ljubljana, 28. decembra 1939.

Štev. 52. (532)

Diktature? Boljše pročelje.
Demokracije? Boljši temelji.

Winston Churchill,
britanski mornariški minister.

»DRUŽINSKI TEDNIK«

zhaša ob četrtih. Uredništvo in
uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta
št. 14/III. Pošta predal št. 545. Telefon
št. 33 32. Račun pošte hran. v Ljubljani
št. 15 503. Rokopisov ne vračamo.
nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. Za
odgovor je treba priložiti za 5 d. n. znamk.

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta
40 din, vse let 80 din.
V Italiji na leto 40 lir.
V Franciji 70 franci v
Ameriki 8 1/2 dolarja.
Drugod sorazmerno — Na
ročnino se plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstnem delu: enostopna petlinna vr-
sta ali njen prostor (višina 3 mm in širina
55 mm) 7 din; v oglašnem delu 450 din.
• dvobarvni tisk cene po dogovoru
• otice: beseda 2 din. Mali oglasi:
beseda 1 din. Oglasi davek povsod 50
• besed. Pri večkratnem naročilu nastaj.

Danes:

Kako se je izpolnila usoda
„Grofa Speeja“

Z zanimivimi slikami

(Gl. str. 9)

Ob zatonu leta katastrof

Razmišljanje na pragu novega leta

V Ljubljani, 27. decembra.

V svetovnih listih beremo statisti-
ke: za letošnji božič je bilo 1.530 mi-
lijonov ljudi v vojni, samo 613 mili-
jonov jih je uživalo mir. 70% prebi-
valcev naše premične živi od začet-
ka letošnjega septembra v stanju, ki
je bilo še pred 1939 leti ideal marsi-
kateremu narodu — a danes?

Pariz je pred nekaj leti ustvaril
krilatice o »nedeljivosti« miru. Fran-
cozi kot najlogičnejši narod so prvi
spoznali, da se ni mogoče obvarovati
vojne, če ne nastopimo proti njej,
kjer koli se pojavi. Voja je v ljud-
skem naziranju že od nekdaj veljala
za strahoten požar, a imperativ po-
žara je, da ga je treba v kali zadu-
šiti, če se hočemo rešiti katastrofe.

Francozi so se za nedeljivost miru
zavzemali žal samo v teoriji; sicer ne
vselej zgolj po lastni krivdi. Kakor
hitro je bilo treba to cvetko teorije
presaditi v tla prakse, je Francozom
zmanjkalo prave volje in odločnosti.

Tako se je nujno moral iz tlečega
ognja, ki so ga nekateri vohali že vse
od l. 1933., razviti današnji strahotni
požar.

Bralci »Družinskega tednika« se
najbrže še spominjajo naših napovedi
v lanskem marcu in septembru in na-
ših misli ob letošnjih spomladanskih
dogodkih. Kakor rdeča nit se je skozi
vse te naše članke in komentarje
vlekla misel: po takšni ceni odkup-
ljeni mir ne more biti trajen.

Zato nas tudi letošnji jesenski do-
godki v bistvu niso presenetili. Le-
tošnji septembrski razplet je bil mū-
na posledica lanskega marčnega za-
pleta in lanskega septembrskega za-
vozanja. Razmere so bile dozorele
tako daleč, da je vojna postala edini
izhod iz nastalega moralnega kaosa.

Vprašanje je bilo samo zastran časa:
k daj bo počila vojna, letošnjo je-
sen ali prihodnjo pomlad.

Ko se zdaj ob koncu leta oziramo
nazaj, si nismo mogli kaj, da ne bi
bili na ves glas ponovili tega, kar je
po našem neomajnem prepričanju
botrovalo sedanji vojni. Kajti šele te-
daj, kadar smo si edini zastran začet-
ka, moremo bolj ali manj tehtno
sklepati na konec.

Leto katastrof smo v naslovu krsti-
li leto, ki se te dni poslavljamo od
njega. Toda računati moramo z oko-
ličino, da so premnogi izmed nas že
otopeli za takšne katastrofe in da nas
bodo nemara zavrnili: »Res je, vojna
divja v Evropi, a vojna, ki terja so-
razmerno silno malo človeških žrtev.
Zato sodimo, da smo že doživeli leto,
ki bi se z večjo pravico smela ime-
novati leta katastrof.«

Finski vojak na straži. Obleden je v
krzno iz kože severnega jelena.

Mislmo, da so tisti, ki tako govo-
re, v zmoti. Morda je letošnja sve-
tovna vojna res doslej terjala mnogo
manj žrtev kakor podobna vojna še
pred 25 leti. Toda pozabiti ne smemo,
da nihče ne objavlja tihih žrtev na
Češkem in na Poljskem in da še do
danes nismo brali točnih števil o
nemških in poljskih izgubah v nem-
sko-poljski vojni. A ne glede na vse
to je pravkaršnja vojna šele kal in
začetek posrednih grozot, ki se nujno
razvijajo iz vsake vojne — tem več-
jih grozot, čim večja je vojna. In se-
danja vojna je vojna več ko dveh
tretjin človeštva!

Lagali bi, če bi rekli, da ta trenu-
tek verujemo v razširitev vojne in v
naraščanje neposrednih vojnih gro-
zot. »Sedanja vojna traja dejansko
že dve leti,« je zelo točno povedal
francoski propagandni minister, ugled-
ni pisatelj Jean Giraudoux. In v dveh
letih se vsaka vojna kolikor toliko že
sama v sebi skrhla in nekako otopi.

Najbolj nas pa v našem naziranju
potrjuje okoliščina, da smo tako re-
koč za božič doživeli preobrat, ki je
svet nad njim že obupal: z obsodbo
sovjetskega napada smo prvič po dol-
gih letih doživeli vsaj teoretsko ob-
sodbo zla, a vse kaže, da bi v dogled-
nem času utegnili doživeti obsodbo
zla tudi v dejanju.

Ce hočemo sklepati iz znanega na
neznano, je dobro, da nam je čim več
znanega. Ce hočemo uganiti o razvo-
ju in koncu vojne, je dobro, če po-
znamo poleg drugega tudi značaje vo-
dilih mož vojskujočih se narodov in
značaje teh narodov samih.

Naj navedemo dva, tri momente!

Sirši javnosti utegne biti neznano,
da je bil Hitler do zadnjega trenutka
pred nemško-poljsko vojno trdno pre-
pričan, da Velika Britanija ne pojde
v vojno. To vero mu je še posebno
utrdil nemški zunanji minister v. Rib-
bentrop. (Bivši gdanski prezident
Rauschning trdi v svoji pravkar izšli
knjigi »Hitler mi je povedal« celo to,
da fuhrer tudi v francosko vojno ude-
ležbo nikdar verjel ni, češ da so An-
gleži in Francozi presiti in preveč
udobja željni, da bi tvegali vojno.)

O Angležih pa pravi ugledni angle-
ški politik in publicist Harold Nicol-
son:

»Povprečni Anglež lahko skoraj vse
prenese, samo ne večernih zahtev do
svojih možganov ne. Če se mu zgodi
kaj takšnega, da bi moral veliko mi-
sliti, misliti o neprijetnih stvarih, se
skuša temu ogniti s tem, da si prigo-
varja: 1. da se dajo te stvari prav
lahko spremeniti, 2. da so te stvari
pretirane, ali pa 3. da sploh ne ob-
stojte.«

(Te Nicolsonove besede nam bol-
kakor cele knjige pojasne, kako
mogel angleški narod septembra 1939
slaviti kot zmago, kar je bilo de-
sko neizpodbiten poraz.)

Druga, pozitivna stran Angležev
značaja sta žilavost in vztrajno-
združeni s športnim duhom. Ta a-
gleška značilnost je sicer splošno zn-
na, a marsikdo le ne ve, kakšno vi-
go utegne igrati v vojni. Ker spa-
tudi to med tiste stvari, iz katerih
bilo moči sklepati na razvoj in kon-
vojne, naj citiramo tele značilne
sede stalnega vojaškega strokovnj-
uglednega curiškega tednika »W
woche«:

Ze v svetovni vojni so se Ang-
odlikovali po tem, da so svoje la-
izgube zmerom točno navedli. Po-
tovni vojni sem se imel priložnost
znati z nekim uglednim angl. ger-
lom. Pogovor je nanesele tudi na
omenjeno angleško posebnost. An-
ški general mi je takrat dobne
dejal:

»Dva vzroka imamo, zakaj s-
izgub ne prikivamo. Prvič: ljudi
prej ali slej itak izvedo, a če s-
ujemajo z uradnimi podatki, iz
vero vanje. Drugi vzrok je pa v
šem športnem pojmovanju. Ang-
je tudi vojna — ne razumite me
paki! — do neke meje šport. Zato
no priznavamo izgube, da, celo i-
ze, saj ni v njih s športnega sta-
prav nič sramotnega.«

Ta izjava britanskega generala
pravi omenjeni švicarski vojaški s-

kovnjak — je popolnoma v skladu z
mojimi dolgoletnimi izkušnjami pri
britanskih vojnih poročilih z vseh kon-
cev sveta; po mojem je — mimogrede
— stvar tudi s psihološkega stališča
edino pravilna.

Na pragu novega leta smo se bežno
razgledali nazaj in skušali videti na-
prej. Navedli smo nekaj momentov,
takšnih da bo pazljiv čitatelj mogel iz
njih izluščiti jedrce spoznanja. Globlje
nam na tem mestu ni moči prodreti
v stvar.

Le tole še, a brez utemeljitve: pisec
teh vrstic je skoraj 100%no prepričan
— a nikakor ne pod vplivom čustve-
nih momentov! — da bo vojne v seda-
nji obliki ob letu osorej konec. In
prepričan je, da bo izrazil željo vas
vseh, ki berete to razmišljanje, če
konča svoj današnji članek z besed-
dami: Naj bi imel prav!

Observer

Vojne mornarice velesil

(Zastarele ladje, čeprav še zme-
rom v rabi, v spodnji statistiki ni-
so vštete. Zato se ta statistika ne
ujema z diagramom na 9. strani;
tam so namreč vštete tudi doslu-
žene vojne ladje.)

	Tonaža		Dolgost
	Vrabi	V delu	obale v km
Anglija	1.132.472	430.390	120.380
USA	946.280	205.545	29.632
Japonska	753.907	141.950	23.776
Francija	544.967	146.370	34.262
Italija	407.963	160.144	14.260
Nemčija	184.028	193.869	1.252

Prve številke povedo, koliko ton
100%no porabnih vojnih ladij imajo
naštete velesile že v rabi, v drugem
stolpcu pa vidimo, koliko ton vojnih
ladij pravkar grade. (Podatki po sta-
tistiki pred avgustom t. l.). Tretji stol-
pec je posebno zanimiv: iz njega raz-
beremo, koliko kilometrov obale (do-
mače in kolonijske) morajo naštete
države braniti s svojo vojno morna-
rico. Če koga zanima, si lahko iz-
računa, koliko ton vojnih ladij pride
na 1 km pri tej državi, koliko pri
drugi.

Davidova zmaga nad Goliatom

Nadaljevanje z 9. strani

Zasluga za zmago gre torej — ka-
kor tolikokrat v življenju! — tudi to
pot hrabrosti in spretnosti manjšega
in slabotnega.

Pokop žrtev sovjetskih bomb v Helsinkiju: Slika kaže, kako neka mati
polaga venec na krsto svojega sina, spuščeno v grob.

mo iz zgodovine pod imenom sala-
minske bitke: l. 480. pred Kristusom
so pri otoku Salaminu Grki porazili
Perzijce, čeprav so imeli le-ti mnogo
večje brodogve in mogočnejše ladje;
a prav zato so bitko izgubili. (Sala-
minska zmaga je ena izmed najpo-
membnejših v svetovni zgodovini; da
so pred 2420 leti Perzijci zmagali, bi
pač nihče od nas ne govoril danes o
zahodni demokraciji in se ne bi nihče
zanimal ne za grško ne za rimsko
kulturno obdobje: zakaj leto 380. pr.
Kr. bi pomenilo konec Evrope in za-
četek azijske nadvlade nad svetom.)

Se enkrat je neokretnost velikih
obrnila tok zgodovine. To je bilo
l. 1588., ko so Angleži pod Francisom
Drakom razbili v Rokavskem prelivu
mogočno špansko Armado, brodogve,

uničil vihar v Severnem morju.) Zato
pomeni l. 1588. smrt španskega im-
perija in rojstvo britanskega.

Nemško-ruska trgovina

Razvoj nemškega uvoza iz sovjet-
ske Rusije in njenega izvoza v Rusijo
kaže po uradnih podatkih za leta 1931.
do 1938. tole sliko (v milijonih mark;
zaradi lažjega preračunavanja: 1 mar-
ka = ca. 15 din):

	Uvoz	Izvoz
1931	303,5	762,7
1932	270,9	625,8
1933	194,1	282,2
1934	209,7	63,3
1935	215,0	39,3
1936	93,2	126,1
		117,4

Družinski tednik

Ob novem letu

Navada je, da ob novem letu končamo stare račune in pričnemo novo poglavje v knjigi svojega življenja. »Družinski tednik« se lahko s ponosom ozre na svoje delo v letu 1939. V letošnjem letu smo predvsem povečali obseg našega lista z 8 na 12 strani, ali z drugimi besedami: povečali smo list za 50%, ne da bi bili zvišali njegovo ceno. Hkratu smo zboljšali — a ne samo za 50%! — tudi vsebino našega lista.

Predvsem lahko z zadovoljenjem zapišemo, da je »Družinski tednik« dohajal vse pereče in odločilne dogodke našega časa. Vsak pomemben pripetljaj smo takoj osvetlili z vseh vidikov in ga pojasnili v besedi in sliki; pri tem nam ni bilo žal ne truda ne gnetnih žrtv, samo da smo našim bralcem mogli podati nepristransko sliko o vsem, kar se dogaja na svetu. Zato »Družinski tednik« vedno bolj slovi kot objektivni list, pri tem pa brez samohvale lahko celo rečemo, da je bil naš list prav tako dobro informiran kakor marsikateri svetovni časopis.

Cas, ki nas čaka, je negotov. Cene surovin na svetovnem trgu neprestano narastejo, a prav tako je tudi s plačili. Ki bi bile razmere stanovitne, bi »Družinski tednik« danes lahko odprto in odkrito orisal svoj program za leto 1940. Zaradi te negotovosti se mora danes v svojih obljubah omejiti. Kajti »Družinski tednik« slovi po tem, da svoje obljube tudi izpolni, a v današnjih razmerah nam bi višja sila utegnula naše načrte na glavo postaviti.

Za leto 1940. vam torej lahko obljubimo samo to, da se bomo še bolj trudili kakor doslej, da kakovost našega lista izboljšamo do največje možne popolnosti.

Kdor bo tudi v letu 1940. naš stalni bralec ali naročnik, bo kljub majhnim obljubam našel v »Družinskem tedniku« marsikaj novega — poleg vsega tistega, kar je že doslej priljubilo sleherni številko našega lista tako med preprostimi ljudstvom kakor med izobraženstvom.

Čitatelji »Družinskega tednika« vedo, da je razmerje med njimi in med uredništvom »Družinskega tednika« vse bolj prijateljsko kakor poslovno. Ko stopamo v novo leto, si ne želimo ničesar bolj, kakor da ostane to prijateljsko razmerje tudi v bodočem letu neizpremenjeno: uredništvo za bralce, bralci za list!

Srečno in uspešno novo leto 1940. vam želi

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Politični teden

Ministrski svet je izdal novo davčno uredbo o spremembi in izpolnitvi zakona o neposrednih davkih. Po tej uredbi bodo oporečeni plačevanja davka na eksistenčni minimum siromašni kmetje, pavšalizirali bodo plačevanje davka malim obrtnikom, odpisali bodo davčne in takse zaostanke revnim kmetom, in sicer tiste pred letom 1937., če bi njih izterjava gospodarsko uničila davkoplačevalca. Siromašnim kmetom ne bo treba plačevati zemljarine v primeru, če njihov čisti katastrski dohodek ne znaša več ko 1000 dinarjev. Uredba predpisuje tudi nov način določanja pridobnine. Z nove uredbe

Univ. prof. dr. Milušin Nešković je iznašel zanesljivo zdravilo za plešavost

Že več ko 200 plešcem so zrasli lasje

Pred nedavnim je afera z »interkozmoz«, tako se je imenovalo najnovejšo zdravilo za plešavost, zbudila veliko pozornost plešavih. Čeprav so to zdravilo zelo hvalili, vendar niti enemu pacientu niso zrasli novi lasje. Podobno so bili plešavi razočarani tudi pri uporabi vseh drugih sredstev.

Vendar se zmerom še dobe ljudje, ki delajo samo zato, da bi pomagali svojim bližnjim. Eden izmed teh je tudi znani beograjski univerzitetni profesor dr. Milušin Nešković.

Dijak-raziskovalec

Pred dvajsetimi leti je bil gospod Nešković še slušatelj medicinske fakultete. Čeprav še zelo mlad, so mu že prišli izpadati lasje. Bilo mu je zelo neprijetno, da bi mu popolnoma izpadli lasje in prišel je iskati kakšno zdravilo, ki bi preprečilo izpadanje las in ojačilo lasne korenine.

Pozneje, ko je bil že zdravnik, je la raziskovanja nadaljeval in to tako dolgo, dokler ni res našel zanesljivo zdravilo, vredno, da se zanj približe pozanimamo. Naj nam zdaj g. dr. Nešković sam pripoveduje, kako je prišel do svojih zaključkov.

Problem masne plešavosti

Gospod dr. Nešković pripoveduje: S problemom masne plešavosti se bavim že iz dobe, ko sem bil še dijak. To moje zanimanje je bilo pa splošno čisto znanstveno. Pri masni hipertrofiji žleze izločajo preveč masti, zato se naredi na glavi masten prhljaj, ki slabo vpliva na lasne korenine. Mastne žleze s tem preprečujejo dovajanje krvi in ovirajo prehrano lasnih korenin. Tako korenine oslabe in

kmalu nato začno lasje izpadati. Za masno plešavost imamo dva vzroka. To sta oba vzroka, splošni in lokalni. Pri splošnih vzrokih pa igrajo važno vlogo endokrine žleze.

Ženske in evnuhi niso plešasti

Gospod dr. Nešković je izjavil, da pri ženskah in pri evnuhih sploh ni našel plešavosti. Pri ženskah se sicer zgodi, da postanejo lasje redkejši, da bi pa popolnoma izpadli, se zgodi zelo redko.

Vemo, da pri majhnih otrocih in pri otrocih do pubertetne dobe ni lokalnih simptomov, to se pravi, da žleze ne izločajo preveč masti. Nato je deljal gospod dr. Nešković, da se je vrnil k problemu o pobijanju lokalnih faktorjev. Tako je prišel do važnega zaključka, da je žveplo v raztopljenem stanju najboljšo sredstvo za odstranjenje plešavosti.

Saburovljevo zdravilo je povzročalo bolečine

Že pred dvajsetimi leti so imeli proti plešavosti tako zvano Saburovljevo zdravilo, ki pa ni bilo nič drugega ko žveplo v raztopljenem etanju. Uporaba tega zdravila je pa bila skoraj nemogoča, ker je bilo vnetljivo, eksplozivno, in neprijetnega vonja. Poleg tega je pa povzročalo še bolečine, ker se je koža na glavi opekla. Pacientu so morali pogosto glavo umivati, da so mu olajšali bolečine. Zato sem dolgo v svojem laboratoriju preizkušal, kako bi odpravil škodljivo delovanje žvepla. Končno sem pa le našel sredstvo, v katerem se žveplo raztopi obnemem pa preprečuje, da bi bila žveplova raztopina vnetljiva, ali še celo eksplozivna. Zdaj ta raztopina ne povzroča bolečin.

Preparat preizkušajo na pacientih

Prve paciente, na katerih je gospod dr. Nešković preizkušal svoje zdravilo, je dobil v svojem laboratoriju. To so bili njegovi asistenti in laboranti. Tako je dognal kako žveplova raztopina deluje na suhi in mastni prhljaj in na masno in suho plešavost. Ta raztopina je že po kratki uporabi izvrstno učinkovala.

Že pet do šest mesecev preizkušajo zdravilo na raznih osebah. Preparat uporablja do zdaj okoli 200 ljudi in vsem so lasje prenehali izpadati. Po mnenju gospoda dr. Neškovića lahko izpade na dan 30 do 40 las, tudi če na dan izpade 60 las, še ni nevarno. Če pa izpade več ko 60 las, je to preveč in je treba poiskati zdravniške pomoči.

Zdravilo pa ne pomaga pri popolni plešavosti

Ali zrastejo z uporabo tega zdravila tudi na popolni pleši novi lasje? Na to nam gospod dr. Nešković odgovarja, da na popolni pleši ne morejo več zrasti lasje. Če so lasne korenine popolnoma odmrle, jih ne moremo več obuditi k življenju.

Gospod dr. Nešković pravi, da njegov preparat preprečuje izpadanje las, ojačuje lasne korenine tudi na tako imenovanih popolnoma plešastih glavah, ki so pa samo na videz plešaste. Majhne nevidne svetle dlavice, ki so še ostale na koži, se namreč s pomočjo preparata ojačijo, postanejo bujne in dobijo poleg tega še naravno barvo las.

Gospod dr. Nešković upa, da bo tako pomagal marsikateremu plešcu do bujnih las. Želimo mu mnogo uspeha.

OKVIRJI
SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE,
KLEIN
LJUBLJANA, Wolfova 4

telo Staljinu za rojstni dan poročati o veliki zmagi na Finskem, a namera se mu ni posrečila. — Italijanski in španski prostovoljski letalci se že bore na finskem bojišču. Poleg tega so odšli na severno fronto že tudi prvi švedski prostovoljci. — Polkovnik Lindbergh, inspektor ameriškega vojnega letalstva, je podal ostavko na svoje vodilno mesto. Zadnji čas je polkovnik Lindbergh zbudil pozornost zlasti zaradi svojih germanofilskih govorov. — Božične mirovne poslanice so sporočili svetu angleški kralj Jurij VI., prezident Roosevelt in papež Pij XII. Vsi trije so se zavzemali za obnovo miru. Kralj Jurij je poudaril, da se bo Anglija borila do konca za pravičen mir, prezident Roosevelt je predlagal skupno mirovno akcijo cerkvenih poglavarjev, papež Pij XII. je pa našel osnove pravičnega miru.

Dvajsetletnico slovenskega vseučilišča so proslavili nacionalni in akademski starešine v dvorani Inženirskega združenja v Zvezdi v Ljubljani. Proslava je bila zelo prijetna. Govorniki so se v svojih govorih spominjali nacionalnih borev za našo univerzo. Navzočih je bilo več akademskih starešin. Poleg pozdravnega govora predsednika starešinskega društva »Jadrana« Ivana Vrančiča, je v imenu JNAD Jugoslavije spregovoril podpredsednik Hrašovec, potlej eta pa nekaj toplih besed spregovorila še profesor primarij dr. Alojz Zalokar in dr. Kramer.

Rezervni častniki so se zbrali pretekli teden v Ljubljani v Delavski zbornici. Iz Beograda jim je prišel predati generalštabni brigadni general Čedomir Skekić, ki je znan strokovnjak na svojem področju. Rezervni častniki ljubljanskega pododpora so ga z veseljem sprejeli. Najprej je prebral poslanico vojnega ministra Nedica slovenskim rezervnim častnikom; vojni minister poziva slovenske častnike, naj vsak trenutek pošteno in častno izpolnjuje svoje višje dolžnosti rezervnih častnikov. Predavanje je bilo uvod v vrsto vojaških predavanj, ki jih bo priredil propagandni odsek ljubljanskega pododpora.

Poslanico predsednice Rdečega križa Nj. Vis. kneginje Olge so objavili pretekli teden naši dnevniki. Kneginja Olga v poslanici apelira na vse podobore RK, da pristopijo k akciji za zbiranje prispevkov. Prispevke zbirajo v denarju, v materialu za bolnišniško opremo in postrežbo in v živilih. Prispevke v gotovini bodo odbori porabili za nakup potrebščin.

PLAČAJTE
NAROČNINO!

Z njo vred se pa ni hotel potopiti zato, ker je hotel videti svojo posadko poprej na varnem. — Fincem se je posrečilo pretekli teden na severu ruski vpad ne samo odbiti, temveč Ruse celo pomakniti nazaj. Na karelski ožini so Finci celo izvojevali veliko zmago.

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršil vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64 Bruxelles; Holandija: št. 1458-66. Ded. Dienst; Francija št. 1117-94. Paris; Luxemburg: št. 5967. Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Ruska letala v velikih skupinah napadajo finska mesta, posebno Helsinki. — Nesoglasja so nastala po poročilih nekaterih švicarskih listov med maršalom Göringom in zunanjim ministrom Ribbentropom, baje zaradi zavezništva Nemčije s Sovjetsko Rusijo. Velika večina nemških višjih častnikov je pa na Göringovi strani. — Hitler je po nemških poročilih božične praznike preživel na francoski fronti. — Kanada bo podpirala zaveznike vse dotlej, dokler ne bodo dosegli zmage, to je, dokler ne bodo vrgli sedanje nemške vlade. Tako je izjavil predsednik kanadske vlade King. Kanada bo zavezniško glavno letalsko oporišče, dajala bo zaveznikom letalce, vsak mesec 2000 letal in ves potrebni živež in železni material. — Razmerje med Sovjetsko Rusijo in Turčijo se je od čisto nekoliko izboljšalo. Na Staljinovo željo se bodo začela spet pogajanja med zastopniki obeh držav. — Italijanska kraljevska družina je pretekli teden z velikim spremstvom osebno obiskala papeža. Papež je imel ob tej priložnosti velik govor. Obisk je napravil globok vtis po vsej Italiji; papež ga bo vrnil še ta teden. — Staljin je pretekli teden praznoval svojo šestdesetletnico. K jubileju mu je čestital tudi kancler Hitler. Poveljstvo sovjetskih čet je ho-

Listek »Družinskega tednika«

Prva dama

svojem uspešnem govoru na omenjenem banketu napisala v nekem članku tole: »Davi sem imela uro pri gospe Elisabeth von Hessejevi, ki se že dalj časa trudi, da bi izboljšala moj glas. Rečem vam, da ima uspeh s svojim

v lobanji. Kdo si more predstavljati, da se v njegovih možganih vrše različni tresljaji, kadar zadovoljen sam s seboj zagode: »Ne vem, kaj naj to pomeni.« Še več! Tudi zehanja se je treba učiti. Zadušen zehanje ti omogoči govoriti z odprtim grlom, s čimer postane zvok prijeten. Učiteljica pravilnega govorjenja priporoča tudi vajo, ki obstoji v tem, da popiješ kozarec vode. Tudi s tem odpreš grlo. Samoglasniki izgube svojo jasnost, če ne odpiramo grla dovolj. Gospa von Hessejeva te nauči tudi pravilno telefonirati. T-jev ne smeš kratko in malo požreti, temveč moraš ustnice našobiti kakor trobento. Velike važnosti je tudi pravilno dihanje. Trebušne mišice je treba vaditi, tako da oddajamo polne zvoke, po predpih vdihamo in izdihavamo — za prepašanim trebuhom.

Pri svoji prvi uri se je dala gospa Rooseveltova fotografirati v vseh možnih položajih. A ne morebiti zato, a bi zadostila ljudski radovednosti, temveč, da bi, kakor je sama napisala, »uresničila natančno tisto, česar mi se naučila. Vedeti sem pač morala, da vse tisto, kar bom storila, di arži.« Ena najzanimivejših fotografij, ki je bila pozneje tudi objavljena, jo kaže v neki pozi, ki je posebno učila za ta pouk. Med govorjenjem umrež drža gospa Rooseveltova roko ed obrazom. To pa zato, da bi glas

osredotočila v določeni razdalji. Gospa von Hessejeva se je dve leti bavila s tem, da je ugotovila, da je najprikladnejša razdalja za to glasovno osredotočenje približno tri korake od mikrofona. Govornikov glas mora obvladati prostor in poslušalce. Pri gospe von Hessejevi se prva dama Združenih držav učil z glasom obvladati prostor, pa tudi zbrane poslušalce.

Za uspeh govornika in njegovega govora pa ni važen samo glas, temveč tudi njegova drža. Saj vemo, da se je Napoleon učil držati pri takratnem najslavnejšem gledališkem igralcu Talmi. Nesmrtni »napoleonske« drža, roko za suknjičevimi reverji, se je naučil Napoleon od nesmrtnega igralca. Tudi sodobni slavni ljudje, ki njih položaj terja častitljivost, so se šli k igralškemu umetniku učiti. Tako Ebert, prvi prezident povojne Nemčije, in če smo prav poučeni, se je drža učil tudi današnji vodja nemškega rajha. Zato se ne smemo čuditi, če izvemo, da se prva dama Združenih držav uri v tem, kako naj se drži med govorom pred javnostjo. Tako je na primer natanko predpisano, kako je treba držati roke, če hoče sebe in svoje poslušalce navdušiti. Stati je treba pokonci, glavo nekoliko nagnjeno, roke pa stiskati na prsih.

Vsa Amerika pozna danes to držo. In jo kajpak posnema.

ISKA POLICA
UBLJANI, Gajeve ulica 2
Telefon 21-75, 21-76, 21-77
Zagreb, Sarajevu, Novem Sadu, Osijeku in Splitu

VSAK TEDEN DRUGA

Avtomobilska nesreča se je pripetila pretekli teden pri Veliki Nedelji. Z avtomobilom se je vračal proti domu g. Zmazek, uslužbenec na velikonedejski graščini. Na spolzki cesti je avto zašel na kraj ceste in se brez kup gramoza prekrulil v občestni jarek. Pobilo so se šipe in pri tem sta se g. Zmazek in njegov spremljevalec precej pobila. Kmetje so morali avto s konji izvleči iz jarka.

Rudarji v Hrastniku in Trbovljah so stavkali, kljub temu, da jim je TPD že 12. decembra zvišala prejemke zaradi naraščajoče draginje za 8 do 10%. Banaška uprava v Ljubljani je stavko proglasila za nezakonito, ker stavkujoče rudarje ne vodijo njihovi zakoniti zastopniki, temveč neodgovorne osebe. Vse pa tudi kaže, da stavka ni mezdne značaja, zato bodo oblasti poskrbele, da ne bo ogrožen mir v naših rudarskih revirih.

Hrast je ubil 17letnega kmečkega sina Janka Krtoviča iz Podvrha pri Samoboru. V gozdu je sekal hrast, ki se je podrl nanj, še preden je mogel fant odskočiti. Drevo mu je zlo-mililo hrbenico in v bolnišnici je poškodb podlegel.

Detektiva, ki je ubil ravnatelja Prizade, dr. Markovića iz Beograda, so vtačili v preiskovalni zapor. Pri preiskavi so ugotovili, da je skočil k dr. Markoviću, ki je prihajal s samokresom v roki. Ko je Marković sprožil nanj dva strela, je začel streljati tudi detektiv. Državni tožilec s preiskovalnim sodnikom je odločil, naj detektiv do razprave poteka v preiskovalnem zaporu.

Bogatega kmeta so ubili baje njegovi sovaščani. V Peščenici pri Virginmostu so nedaleč od njegove hiše ljudje našli zmurznjenega bogatega kmeta Rada Tenišča. Na glavi je imel veliko rano. Pri preiskavi so ugotovili, da je bil prejšnji večer v družbi štirih kmetov, po polni so se pa naibže sprli in so ga s kolom udarili po glavi. Ker je bil velik mraz, je kmet v enegu zmurznil, vendar bi najbrže tudi sam rani podlegel.

Ponarejevalce dvodinarskih kovancev so obsodili v Novem mestu. 33-letnega Jožeta Gosteta je sodišče obsodilo na deset mesecev strogega zapora, 29letnega Andreja Nemčiča na 18 mesecev strogega zapora, Jožeta Krašovec na šest mesecev strogega zapora, Nemčičevo mater pa na tri mesece strogega zapora. Obtoženci so kazen sprejeli.

Prostovoljno je šel v smrt slovenski orožnik 25letni Franc Vrtačnik, doma iz Šemnika pri Mediji-Jzlah, v službi pa pri 6. orožniški četi v Beogradu. Bil je zelo vester in službi in pri-ljubljen pri tovariših. Ker ni pustil nobenega pisma, ne vedo, kaj je vzrok samomora.

Pet ribičev je utonilo pred kratkim, ko je na Jadranu divjala strahovita burja. Z jadrnico so se odpravili na ribiški lov 60letni Josko Kolega s svo-jim 32letnim sinom Simonom, očetom štirih otrok, 32letni Joco Ivoš, 35letni Ivo Rieov, oče treh otrok in 28letni Sime Gobin, tudi oče treh otrok. Vsi so bili doma iz vasi Kali na otoku Ujanu. Veter jim je raztrgal jadra in dolgo so se borili z valovi, potlej se pa drug za drugim izgubili pod vodo. Njihovih trupel še niso našli, ostanke jadrnice so pa našli ob neklih pečinah.

Vsem svojim cenj. gostom želi
srečna nova leta
in se priporoča
gostilna na Zabjaku
Z. Ražem

Policijskega stražnika je napadel posestnik Anton Jager s Proseniškega pri St. Juriju ob juž. žel. 41letni stražnik Benčič ga je zagledal, ko je raz-grajal v bližini Westnove tovarne v Celju in ga je pozval, naj miruje. Jager se je zakadil vanj z nožem in ga zabodel v podlaket. Prizadejal mu je globoko rano. Zdravi se v bolniš-nici, Jager se pa pokori v zaporu.

Betonska cesta od Jeperce do Kranja je gotova in so jo pretekli teden izo-čili prometu. Gradnja je v rekordnem času izvršila stavbno podjetje inž. De-dek iz Ljubljane. Proračun znaša 13 milijonov 193.468 dinarjev. Moderna cesta je domačim strokovnjakom v čast in priznanje. Da je pa delo tako gladko šlo od rok, je zasluga odlične organizacije, ki je neobhodno potreb-na pri tako veliki gradnji.

Zagrebska univerza je ljubljanski univerzi čestitala ob dvajsetletnici njene ustanovitve. Hkrati ji je izročila spominsko kolajno o ustanovitvi za-grebske univerze leta 1874.

28 jugoslovanskih muslimanov je poromalo v Meko in Medino. Med njimi pa ni niti enega Sarajevčana, kar je edinstven primer. Vodi jih ravnatelj Putnika iz Sarajeva.

Najmlajše društvo so ustanovili di-plomirani zdravstveni pomočniki. V Ljubljani jih je komaj deset in kljub temu so ustanovili lastno strokovno društvo. Šele dve leti je namreč v Beogradu in Zagrebu strokovna šola za zdravstvene pomočnike, ki traja poldrugo leto. Zato je razumljivo, da je diplomiranih zdravstvenih pomoč-nikov še malo. Svoj ustanovni občni zbor so imeli na Stefanovo pri Sla-miču.

Kriva velika železniška nesreča pri Banjaluki sta prišla pred sodi-šče. Železniška nesreča se je pripeti-la 24. septembra in krivde so ob-tožili vlakovodjo Jajčevića in Sjerčo-vića, češ da sta nesrečo zakrivila za-radi površnosti. Usodnega dne so na postaji v Banjaluki pripravljali tovr-ni vlak z 80 konji, da bi jih odpe-ljali v Škofjo Loko na pregled. Vsek-vagon je imel po tri spremljevalce. Lokomotiva bi morala priključiti še šest vagonov. Po čudnem naključju je pa zadela v vlak, ki je začel z vse-večjo hitrostjo brez vodstva drveti proti postaji Piskavici. Od tam je pa že prihajal polniški vlak. Strojvodja je na srečo o pravem času opazil dr-veče tovrne vagona, ki so drveli že s hitrostjo 120 kilometrov, in je začel z vlakom voziti nazaj, da bi omili-li trčenje. Katastrofa je bila neizogibna. Pri trčenju je bilo 9 ljudi mrtvih, 24 nevarno ranjenih, poginilo je pa 72 konj. Razprava proti vlakovodjama traja še dalje. Za rezultat se zanimajo posebno njuni stanovski tovariši.

Bogat plen je dobil vlomilski stro-kovnjak, ki je pred kratkim vlomil v železno blagajno veletrgovine Vra-netič & Budisavljevič v Petrinji. Tat je namreč odnesel 72.000 dinarjev. Vlomilec je bil očitno strokovnjak za železne blagajne; sumijo nekega ele-gantnega mladega gospoda, ki je sla-노val v nasproti ležečem hotelu, po vlonu je pa izginil. Najbrže se jim bo posrečilo ga kmalu prijeti.

Kap je zadela med razpravo na so-dišču milijonarja Dušana Kovačevića iz Prijedora. Od trgovca Dušana Mi-letića je zahteval 400.000 dinarjev in tik pred koncem razprave, ki je bila precej burna in sta se toženez in to-žitelj precej razburila, je pa Kova-čević na lepem vzdihnil in padel. Za-dela ga je srčna kap in bil je na me-stu mrtve.

Smrtna nesreča se je pripetila v Podložu pri Ptujski gori. 45letni po-sestnik Vinko Gajšt je nakladal v go-zdu drva na voz, ki so se pa sesula in pod seboj pokopala posestnika. Prepeljal so ga v bolnišnico, kjer je pa hudim poškodbam podlegel. Za-pustil je 11 otrok.

Vlomilsko in razbojniško društvo Alojzija Grebenška so obsodili v

Celju. Razprava proti obtožencem je trajala dva dni. Alojzija Grebenška je sodišče obsodilo na dosmrtno ječo, njegovega pajdaša Avgusta Zganka na 2 in pol leti robije, Pavla Arha na 2 in pol leti robije. Obtoženci so oproščeni obtožbe umora zakoncev Janšetov in Sešah pri St. Pavlu pri Preboldu in umora Ocvirka in njego-ve žene iz Medloga pri Celju.

Kita so ujeli v zalivu pri Cavtatu trije naši ribiči. Zagledali so ga, ko je nasedel na sipini. Lotili so se ga z orodjem, ki so ga ravno imeli pri roki. Naposled se jim ga je posrečilo ubiti. Kit je star komaj sedem mese-cev, dolg je sedem metrov in tehtal 2000 kg. Kako je orjak zašel v Sre-dezemsko in celo v Jadransko morje, si ne vemo razlagati. Ribiči so dali orjaka pripraviti in zdaj ga razka-zujejo po vseh večjih jugoslovanskih krajih. Zdaj so z njim v Beogradu.

Če verjamete ali ne

Nikar ne mislimo, da imajo kožuhovalne jopice in plašče samo v velomestih. Po vaseh v Sandžaku nosijo tudi kmetje po-zimi tople kožuhe in kožuha-te jopice. Ti plašči so navadno iz rdeče lisice ali pa iz volčjega krzna. Plašči iz volčjega krzna so redkejši in zelo imenitni. Kmetje ta krzna sami stroje in šivajo.

Prav nenavadne stvari se dan-danes gode na svetu. V nekem francoskem mestecu na jugu se je te dni oženil neki stotelnik prav na svoj stoti rojstni dan z 80letno vaško vdovo. Najbolj čudno je pa to, da je bil ženin do 100. leta trdovraten samec, te dni se je pa odločil, da se bo oženil, češ, da je treba poskrbeti za stara leta, kakor je dejal ne-kemu svojemu znancu.

Nekateri pravijo, da ni več do-brih ljudi na svetu. Včasih pa slisimo ali beremo kakšno zgod-bico, ki postavi na prikljubljene rek na laž. Tako smo te dni brali, da je Jovanika Mihailovi-čeva, kmetica iz vasi Grabovice pri Valjevu, ki ima sama se-dem otrok, zredila še dva ne-zakonska otroka, ki bi jih njih-matere le težko zredile. Jovan-ka je izjavila, da je dolžnost nas-vseh rešiti življenje nedolžnim otrokom, ki utegnejo lepega dne zrasli v dobre ljudi.

Vlomil v trgovino in obrtniške delav-nice se vrste dan za dnem. Vlomilci odnašajo vse, kar jim pride pod roke in kar se jim zdi, da bodo lahko vnovčili. Tako so obiskali čevljarja Karla Bolho v Zaleu in mu odnesli čevlje in usnja za 900 dinarjev. V Dolenjem Logatcu so neznanj vlo-milci vdrli v trafikanta Jerine in mu odnesli tobaka in cigarete za 1500 dinarjev. — Ogromen plen so pa odnesli vlomilci iz trgovine Stefana Bajca v St. Jerneju. Odnesli so raz-nega blaga, usnja, kož in drugih reči za 14.000 dinarjev.

Smrtna nesreča se je pripetila pri podiranju drevja Janezu Zulišču iz Osterca pri Krškem, očetu sedmih otrok. V grajskem gozdu so hlapeci podirali dreve, nesrečni posestnik je pa ravno takrat šel mimo po cesti. Ker ni videl spodžagane 30 metrov dolge bukke, je prav takrat treščila na cesto in ga pod seboj pokopala. Zlomilo mu je lobanjo, noge, roke in več reber. Preiskava bo ugotovila, koga zadene krivda zaradi nesreče.

Na 5 mesecev zapora je sodišče ob-sodilo šoferja Jankota Skantarja, ob-toženega, da je letos septembra za-

rad malomarnosti zakrivil smrt štiri-h ljudi pri avtomobilski nesreči v Bohinju. Šofer je krivdo zanikal, pri-čel Antonija Grumova in Janez Rav-nik sta pa pričala proti njemu. Obso-dili so ga na pet mesecev zapora.

Brat pesnika Antona Aškerca je umrl pred kratkim na svoji domačiji na Senožetih pri Rimskih toplicah. Vse življenje se mu ni nič kaj dobro godilo, saj je moral vseskozi plače-vati domačijo, ki jo je kupil na dolg. Zadnja leta je živel kot preužitkar pri sinu. Pred leti se mu je v rudni-ku Vrški Čuki ubil starejši sin, ki ga je podpiral. Eden izmed njegovih si-nov študira v Ljubljani slavistiko.

Cesto bodo tlakovali od obmejnega murskega mostu čez Gornjo Radgono. Dela so oddali ljubljanskemu stavb-nemu podjetju Slograd. Proračun zna-ša 950.000 dinarjev. Z delom bodo začeli prihodnjo pomlad in ga bodo izvršili v dveh etapah.

V jetnišnici se je obesil 40letni po-sestnik Martin Čajko iz Maestnega vrha pri Ptuj. Obsodil so ga na osem let ječe in je že precej časa se-del, pred kratkim so pa odkrili nove grehe, zato so ga hoteli znova obso-diti. Tega se je tako prestrašil, da se je v celici obesil. Pazniki so ga pa po polurnem umetnem dihanju spet obudili k življenju. Malj kazenski se-nat ga je oprostil nove obtožbe in mu celo znižal dosedanje kazen na 6 in pol leta ječe.

Zaklad v najdenem kovčegu so od-krili v vlaku od Zidanega mosta do Ljubljane. Kovčeg je bil star in ogu-ljen, ko so ga pa odprli, so našli v njem veliko zlatnine. Zdaj iščejo last-nika, ni pa nemogoče, da je po sredi vlom.

Dražba kožuhovalne v Ljubljani. Ka-kor vsako leto, bo tudi 22. januarja 1940. to je prvi ponedeljek po v. Ne-ži, v prostorih ljubljanskega velese-lma dražba kožuhovalne vseh vrst di-vjadi. Po naših pridelkih ne povprašujejo samo vojvoške se države, ampak tudi druge nevrvalne, ker si ne mo-rejo več zagurati dovolj iz preko-morskih držav. To velja tudi za ko-žuhovalno, ki so jo prekomorske države v ogromnih količinah dobavljale Nem-čiji, Italiji, Angliji, Franciji, Švici, Belgiji, Holandiji, Danski in Norve-ški. To daje upanje, da bo letos mož-no plemeniti lovski pridelek primerno vnovčiti. Kdor ima kožuhovalno, naj jo pošlje v komisijo lovsko-prodajni or-ganizaciji »Divja koža«. Ljubljana-Vele-sejem, Seveda pa mora biti blago res prvotno, ker slabo pripravljene ko-že samo kvarijo ceno tudi dobri ko-žuhovalci.

Osebnosti

Poročili so se: V Ljubljani: g. Jože Blagovič in gđe. Stelka Kol-manova; g. Anton Fabčić in gđe. Va-lerija Daneuova. — Obilo sreče!

Umrlj so: V Ljubljani: 85letni Feliks Toman, kamnoseki mojster in pos.; Ivana Gelova, roj. Dornikova, vdova po pregledniku finančne kon-trole; 58letni Janko Jerala, uradnik banske uprave; 45letni Ivan Magušar, veleposesnik in industrijec; Janez Curak, pos.; 80letna Terezina Tertni-kova, žena upok. prof. V Mari-boru; 61letni Mirko Kost, šolski upravitelj v pok.; Ana Weisensteinova v Celju; 18letna dijakinja Kata-rina Mlakarjeva; 78letni pletar Alojz Kronovšek; 30letni posestnik Vincenc Novak iz Podloga pri St. Petru v Sa-vinjski dolini. V Trbovljah: Ma-rija Mollova, trgovska in posestnica v Hrastniku; 84letni steklar Karel Obermajer. Na Jesenicah: 84letni Miha Šrauc, pos.; Marija Jen-štrle, roj. Markelj. V Novem me-stu: 61letna Ivana Agnitsheva, roj. Permoževa. V Gornjem Logat-cu: Anica Petrovčeva, poštna urad-nica. V Rogatcu: Josip Grünwald, trg. zast. V Godiču: 84letna Jerica Kronabetvoglova, roj. Kosova, pos. — Naše iskreno sožalje!

SOBOTA 30. DECEMBRA

7.00: Jutranji pozdrav 7.05: Poro-čila, napovedi 7.15: Plošče 12.00: Plo-šče 12.30: Poročila, objave 13.00: Na-povedi 13.02: Plošče 14.00: Poročila 17.00: Otroška ura 17.50: Pregled spo-reda 18.00: Radijski orkester 18.40: Slovensčina in naši izobraženci 19.00: Napovedi, poročila 19.20: Nac. ura 19.40: Objave 20.00: O zunanji poli-tiki 20.30: Pisan glasbeni večer 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Radijski or-kester. — Konec ob 23. uri.

NEDELJA 31. DECEMBRA

8.00: Plošče 8.15: Kmečki trio 9.00: Napovedi, poročila 9.15: Prenos cerk-vene glasbe 9.45: Verski govor 10.00: Kvintet (2 violini, viola, violončelo, kitara) 11.00: Vesel koncert 12.30: Poročila, objave 13.00: Napovedi 13.02: Radijski orkester 17.00: Kmet. ura 17.30: Orgelski koncert 18.10: Zvone-nje 18.15: Prenos zahvalne slovesno-sti iz franč. cerkve 18.30: Zvonjenje 19.00: Napovedi 19.05: Plošče 19.20: Nac. ura 19.40: Plošče 20.00: Stare-mu letu v slovo 21.00: Silvestrovanje. — Konec ob 24.30 uri.

PONEDELJEK 1. JANUARJA

9.00: Napovedi 9.05: Pihalni kvintet 10.00: Prenos cerkvene glasbe 11.00:

ODISAN PASTA za higiensko nego ust in zob.

ODISAN PASTA je antiseptična, raz-kužljiva in dezodor. ra ustno votlino. ODISAN PASTA izvanredno čisti zo-be in preprečuje nastajanje kamna. ODISAN PASTA s svojo izvrstno aro-mo zelo prijetno osvežuje ustno duplino.

Dobiva se povsod!

ZRČALO
naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Lep zgled

Nedavno, ko sem šel v šolo, sem bil pri Figovcu pričal ljubkega in spodobnega dogodka. Neka stara gospa je prinesla na pločnik k cestni železnici dva teška zavoja. Voz je še stal in ta gospa se je na vso moč trudila, da bi potisnila svoj zavoj v voz. Sprevednika slučajno ni bilo pri vhodu; okrog in v vozu so stali nekateri mladi gospodje, toda nobe-nemu ni prišlo na misel, da bi stari gospe pomagal dvigniti prtljago.

Voz se je že začel premikati, kar vstopi mlada, elegantna deklica. Z roko je dala znamenje, da še nekdo ni vstopil, sama je pa odločila šolsko torbico, dala zavoj v voz in gospe pomagala vstopiti. Staro je ta pri-zor tako ganl, da se je skoraj zjo-kala in se srčno zahvaljevala plem-e-niti mladenki.

Na splošno pravijo, da je vsa da-našnja mladina neolikana, toda ta dogodek je dokazal, da so tudi iz-jeme vmes.

K. N.

Več higijene!

Ko stopim zvečer v znani ljublj-an-ski bife, da se malo okrepčam, vi-dim tale prizor: neki gospod pred-menoj naroči hrenovsko s kruhom, za njim pa isto tudi sam naročim. Pro-dajalka mu postreže, toda s tako majhnim koščkom kruha, da gospod ugovarja, češ, saj mi ni za kruh, ali vendar, prosim vas gospodična, tak-šen majhen košček kruha, to vendar ne gre. »No, bom pa dala drugega,« pravi prodajalka, iztegne roko, da bi vzela majhen košček kruha nazaj, ali joj nesreče! Nerodno zadene ob kruh, da se zakotali po tleh, kjer sto-ji za gospodom. Ta ga je seveda pobral in ga dal prodajalki, na kar ga je položila na polico zraven ko-šarice za kruh, ki je bila že skoraj prazna. Vse to vidi donašalka jedi v bifeju. Ko tudi meni postreže in ko plačam, prinese donašalka nove kose kruha v košarico in vpraša prodajalko, kam naj da košček kru-ha s police. Vrzite ga v košarico, ji odgovori nejevoljno prodajalka, češ, kaj me sploh sprašuješ?

Verjemite mi, da sem izgubil ves tek do okrepčila. Mislim, da drugega komentarija k tej risnični zgodbi ni treba.

Podhrbiski

Zakaj se ljudje boje zdravnikov?

Preteklo nedeljo sem bila na higiensko-zdravstvenem predavanju, kjer se je poudarjalo zlasti to, da oboleli ljudje preveč odlašajo z zdravnikom.

Ko bi ti predavatelj stopili v vr-sto čakajočih in prišli »incognito« k brezplačnemu zdravniku, bi se kmalu prepričali, zakaj siromak od-laša z zdravnikom.

Ni še štirinajst dni, kar mi je neka siromašna vdova z več otroci potolažila tole: Šla je k zdravniku 11 kilometrov daleč peš in v nedeljo. Za-vlak ni imela denarja. In tudi sicer je bil primer nujen zaradi dozdev-nega zastrupljenja krvi. Imela je ubožno izpričevalo. Bilo bi pa vse v redu, da ni sirota vzela s seboj osem-letne hčerke, ki je že dalj časa bole-hala na obeh. Kakor hitro je prosila, naj še otroka pregleda, ji je zdrav-nik z vso surovostjo pokazal vrata, češ, da ni uradni dan za šoloobvezne otroke. S solzami v očeh je zapu-stila uboga žena ordinacijsko sobo. In zdaj bo morala spet čez dva dni Mladinska ura 18.40: Davčna knjižica za 19.00: Napovedi, poročila 19.20: Nac. ura 19.40: Objave 19.50: Uvod v pre-nos 20.00: Prenos iz ljubljanske opere (v 1. odmoru: Glasbeno predavanje; v 2. odmoru: Napovedi, poročila).

M. P.

Radio Ljubljana od 28. decembra 1939. do 3. januarja 1940.

ČETRTEK 28. DECEMBRA

7.00: Jutranji pozdrav 7.05: Poročila, napovedi 7.15: Plošče 12.00: Plošče 12.30: Poročila, objave 13.00: Napove-di 13.02: Operni trio 14.00: Poročila 18.00: Veseli godci 18.40: Slovensčina za Slovence 19.00: Napovedi, poro-čila 19.20: Nac. ura 19.30: Objave 19.50: Deset minut zabave 20.00: Ob 150letnici slovenskega gledališča 21.00: Simfonična glasba 22.00: Napovedi, 22.15: Dve harmoniki — Konec ob 23. uri.

PETEK 29. DECEMBRA

7.00: Jutranji pozdrav 7.05: Poročila, napovedi 7.15: Plošče 12.00: Plošče 12.30: Poročila, objave 13.00: Napo-vedi 13.02: Radijski orkester 14.00: Poročila 18.00: Zenska ura 18.20: Plo-šče 18.40: Francosčina 19.00: Napo-vedi, poročila 19.20: Nac. ura 19.40: Objave 19.50: Zanimivosti 20.00: Plo-šče 20.30: Violončelo 21.15: Orglice in harmonika 22.00: Napovedi, poro-čila 22.15: Radijski orkester — Konec ob 23. uri.

Vstopnica pa pomorsko bitko za 250.000 dinarjev

Newyork, decembra.

Sest newyorških magnatov je hotelo z letala gledati veliko pomorsko bitko, ki naj bi se pred kratkim bila v bližini urugvajskega pristanišča Montevideo med nemško oklopnico »Admiral Graf Spee« in angleškimi križarkami. Letalska družba, ki so se magnati nanjo obrnili z željo, da bi jim dala letalo, jim je postavilo zelo stroge pogoje. Družba je namreč upoštevala, da bi morala na pot do Urugvaja poslati le veliko vodno letalo. Zato bi morali ljubitelji velikih senzacij plačati nič manj ko:

1. letalo, kakor da bi bilo že izgubljen;
2. odškodnino za pilota in njegovega tovariša kakor da bi se že potopila;
3. letalski družbi precej okrogel dobiček.

Izračunali so, da vse te vsotice skupaj znesejo približno 3.750.000 dinarjev. Ker je bilo pa v letalu 15 udobnih naslanjačev, bi vsak sedež veljal 250.000 dinarjev. Sest mest so zasedli že newyorški magnati, ostalih devet je bilo pa še prostih. Medtem je kancelar Hitler bitko odpovedal in dolarški magnati niso prišli na svoj račun.

Kraljevski strojevodje

Sofija, decembra.

Za zlato obletnico so bolgarske železnice izdale znamko s sliko kralja Borisa, obledenega kot strojevodja. Bolgarski vladar je zelo dober strojevodja. Kralj Boris je pa tudi častni član zveze jugoslovenskih strojevodij. Kljub svojim zmoglostim je pa nekoč dobil opomin. V umazani delovni obleki je vodil kraljevi vlak, in je celo imel zamudo. Nadzornik, ki vladarja v umazani obleki ni spoznal, ga je zaradi zamude pošteno oštel. Ko so kralja naposled spoznali, se je od srca

najdaljšem predorom v britanskem imperiju, dolga 125 milj.

Ko je prišel v Christchurch se je moral hitro preobleči v uniformo, da je lahko pozdravil dostojanstvenike. Ko se je poslednjič mudil v Avstraliji, je povabil vlakovodjo in kurjača k sebi v sobo, da bi se z njima zabaval. Tudi egipčanski kralj Faruk je zelo vnet za ta nekraljevski šport.

Usodepolni »ne« pri poroki

London, decembra.

Norveški listi objirno poročajo o nenavadni svatbi, ki bi se morala te dni vršiti v Kristiansundu na Norveškem.

Nevesta, ženin in svatje so že prišli v cerkev k poroki. Vse je bilo v najlepšem redu, vse do tistega usodnega vprašanja, ki ga duhovnik zastavi obojema zaročencema. Ko je torej duhovnik vprašal nevesto, ali se hoče poročiti s človekom, ki stoji poleg nje, je odgovorila:

»Ne, nočem se!«

Nato je odvrkla svoj pajčolan in pobegnula iz cerkve. Svatom, ki so odšli za njo, se je končno posrečilo jo pregovoriti, naj se vrne k poroki. Ko so se le vrnili v cerkev, pa ženina ni bilo nikjer. Ženin, ki je stekel za bežečo nevesto, se je namreč spotoma premislil in tudi sam pobegnil. To pot so svatje lovili ženina. Toda zaman.

Najzanimivejše pri tem je pa to, da je nevesti ženinova odločnost tako ugajala, da je zdaj voljna, da se bi z njim poročila.

V Kristiansundu zdaj sklepajo razne stave, ali se bosta trmasta nevesta in še bolj trmasti ženin poročila ali ne.

Uredba o lepoticenju iz leta 1868.

Berlin, decembra.

Lepoticenje in lepoticenje je dvojno. To je zelo razvidno iz neke uredbe, ki jo je leta 1868. izdal berlinski mestni svet. Ta uredba nikakor ni proti umetnosti dostojnega lepoticenja, kajpak ima pa tudi lepoticenje svoje meje.

Šminkanje in pudranje so prepovedali samo tistim ženskam, ki so se lepoticile zato, da so s tem še bolj pritegnile moške nase. Tistim ženskam, ki so se pa šminkale zato, da so izboljšale slabo barvo svojega obraza, je bilo pa šminkanje dovoljeno. Pa še to dovoljenje so izdali s pridržkom, da ga lahko spet ukinejo.

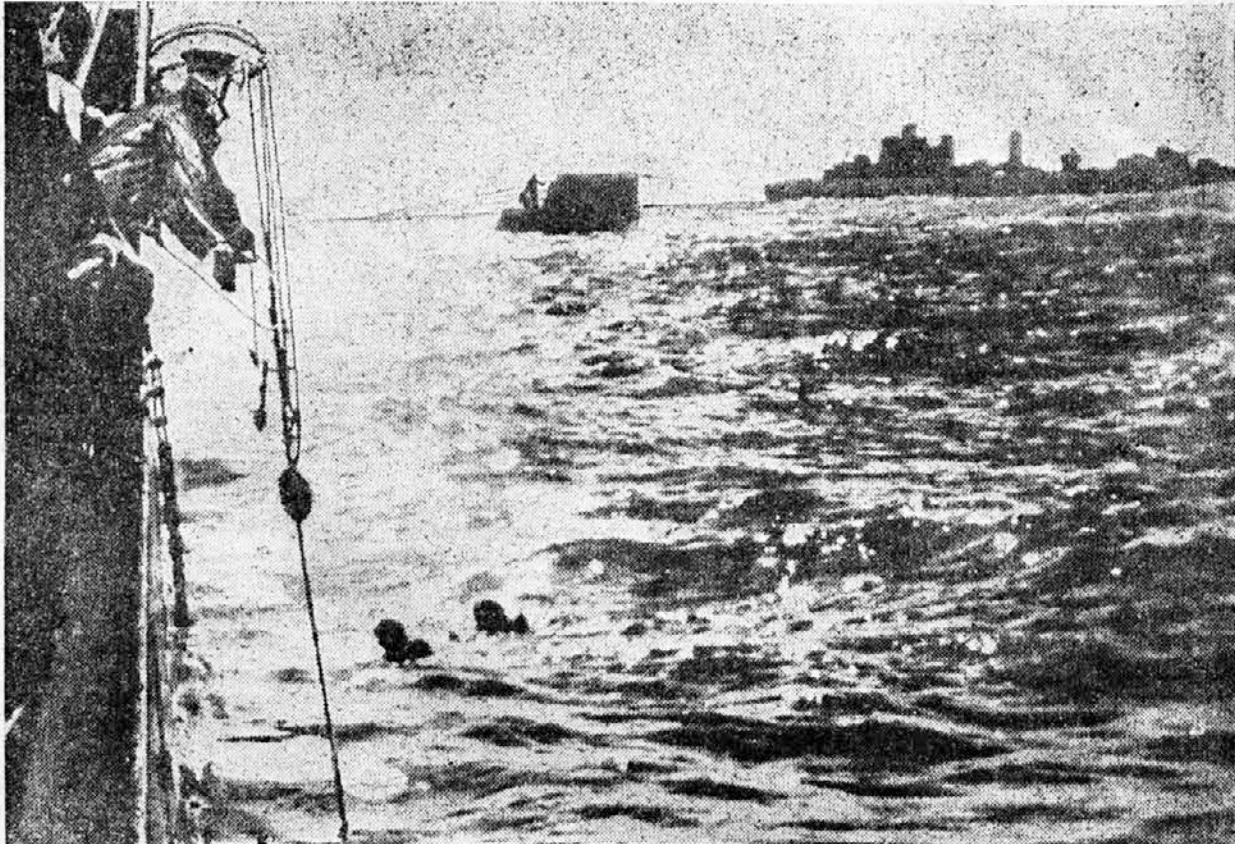
Ubogi policijski uradniki pač niso imeli prav lahke naloge, če so hoteli potegniti pravo mejo med dovoljenim in med prepovedanim.

Po 150 letih so našli dragocenosti na potopljeni ladji »Télémaque«

Pariz, decembra.

Po 150 letih se je Francozom posrečilo dvigniti potopljeno ladjo »Télémaque«. »Télémaque« se je potopil v času francoske revolucije in je imel v svojem trebuhu ogromen zaklad francoskih kraljev. Poleg tega je bilo na ladji tudi dosti nakita raznih francoskih plemenitašev, ki so se izselili v Anglijo. Ladjo je na potu zajel vihar in jo prevrnil. Čeprav nihče ni zanesljivo vedel, ali je bajka o teh zakladih resnična, so vendar francoske in angleške oblasti večkrat poskušale dvigniti ladjo, toda doslej vselej zaman.

Pred nekaj meseci je neka francoska ladijska družba hotela dobiti ali se ladja res nahaja v bližini francoskega pristanišča Quilleboeuf, kakor so nekateri trdili. Potem so delo zaradi vojne prekinili. Zdaj so pa spet pričeli, s pomočjo potapljačev so prišli

Naša dramatska slika kaže epizodo vojne na morju. Nekaj angleških rušilcev obstreljuje in potaplja nemško podmornico. Na podmorničnem stolpu, ki komaj še strli iznad morske gladine, vidimo mornarja, ki se krčevito oklepa jeklene vrvi, zavedajoč se, da bo čez nekaj trenutkov zapečaten usoda podmornice in njegovega življenja. V ospredju je nekaj mornarjev s podmornice, ki se skušajo rešiti na angleški rušilec.

v notranjost ladje in odkrili srebrni in zlat denar s sliko Ludovika XV. in Ludovika XVI., zlate funte šterlinge s sliko Jurija II. in III. Angleškega in še mnogo drugih dragocenosti. Po vsem tem so prepričani, da je ta ladja dolgo iskani »Télémaque«. Zdaj mrzlično pregledujejo vso ladijsko notranjost.

Avstrijska princesa Marija von Hohenbergova, ki jo vidite na sliki, je žena princa Ernesta von Hohenberga, sina v Sarajevu ustreljenega Franca Ferdinanda. Princeso — rojeno Angležinjo — že dalj časa pogrešajo in so zanj zelo v skrbeh, ker so tudi njene moža zaprli po zasedbi Avstrije.

Kamnitni gozd v Gruziji

Berlin, decembra.

Kamnitni gozdovi niso samo v Združenih državah, ampak tudi v Gruziji, pokrajini med Batumom in Abazji.

nom. Gozd je nastal v terciarni dobi in je poln visokih dreves in rastlin, kakršnih ni nikjer več na svetu. Ta nenavaden gozd je zasula ogromna plast pepela, ki je nastal po vulkanskem izbruhu. Vsled velikih naličev in nekih nenavadnih kislin, ki so se nahajale v pepelu, je nastal proces okamenitve. Tako je ta ogromni prostor do danes ostal pokrit z okamenelimi gozdnimi pečinami.

V tem gozdu niso okamenela samo stebila in veje, temveč tudi skoraj vsak list.

V te kraje je zdaj odšla znanstvena odprava, da bi raziskala, kako je prišlo do kamenjenja in da bi spoznala, kakšne rastline so v tisti davni dobi rasle.

Že trideset let ni stopila na zemljo

Newyork, decembra.

V Britaniju v Združenih državah je že trideset let vsidrana na morju neka džunka. V njej se nahajajo tri velike sobe in kuhinja. V tem čudnem stanovanju na vodi stanuje že trideset let neka gospa, po imenu Margareta Lunova.

Leta 1908. je s svojim mladim možem odpotovala v Newyork, kjer je pa mož postal žrtev železniške nesreče. Od tedaj si je ta žena izbrala morje za svoje stalno domovanje. Kupila si je veliko džunko in se je nanjo vkrčala 20. oktobra 1909. leta. Odtlej ni več stopila na suho zemljo.

Džunka je vsidrana 20 metrov od obale. Vse delo izvršuje sluga, ki edini poleg te nenavadne žene živi na tej ladji.

Modna revija kar mimogrede

London, decembra.

Mnogo elegantnih Angležinj je takoj po izbruhu vojne odpotovalo na deželo. Zato so se morale angleške modne hiše v Bondstreetu prilagoditi tej okoliščini. Angleška kraljica jim je v nekem govoru dejala, naj že zaradi nezaposlenosti, ki bi nastopila, ne prenehajo z delom.

Zato so se nekatere modne trgovine, kljub temu, da so se mnoge Angležinje kmalu vrnile nazaj v London, odločile, da bodo na podeželje poslale svoje zastopnice. Z njimi je odpotovala tudi znana modna risarka Digby Mortonova. S seboj so seveda vzele te gospodične mnogo modnih novosti. Tako so vzele šest košar z oblekami, deset košar z klobuki in kožuhovino v skupni vrednosti 880.000 din. Z njimi so odpotovale štiri manekenke. Prvič so potovale samo do Bristola, kjer so prvič pokazale modno revijo kar mimogrede. V eni sami uri so pokazale nič manj ko 36 oblek. Za preoblačenje in šminkanje je imela vsaka manekenka samo tri minute časa, vseeno je šlo pa vse kakor po maslu. Zanesljivo je to tudi svojevrsten rekord.

Zaradi pomanjkanja drobiža zastal londonski promet

V angleškem mestecu High-Mycumbu so začeli avtobusi stavkati, ker je neki dami zmanjkalo drobiža.

Nekega večera je v zatemnjen avtobus stopila neka dama in dala sprevodniku bankovec za 1 funt (250 dinarjev), da poravnava vozovino dveh pennyjev. Sprevodnika je to ujezilo — kaj ga ne bi! Izabil je priložnost in v temi podtaknil dami ves bakreni dro-

biž, kar ga je imel. V drobižu za 19 šillingov (1 šiling ima 12 pennyjev) in 10 pennyjev, ki jih je moral dati nazaj iz bankovca, ni bilo nič manj ko 118 pennyjev, tehtajočih dobro kilo.

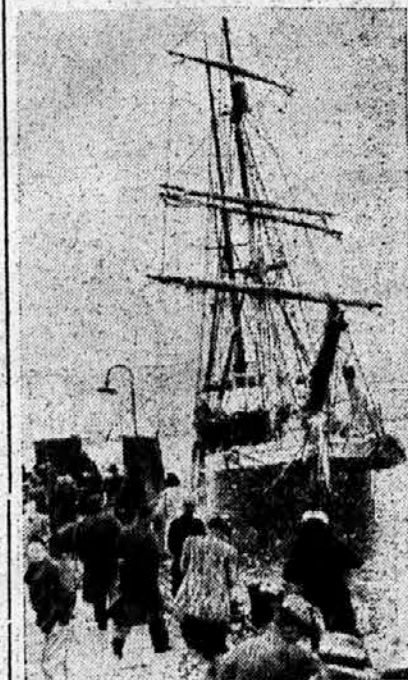
Ko je dama odnesla »tovor« domov, se je takoj odpravila v pisarno avtobusnega podjetnika in se pritožila proti sprevodniku; mož je zato izgubil

Z zahodne fronte: Branje pisma, ki jih pišejo domaci iz zaledja, za vsakega vojaka slovesen trenutek. Na sliki vidimo dva francoska vojaka, ko bereta pisma v zaklonišču.

službo. Njegove tovariše je to pogrelo — kaj jih ne bi! Drugi dan so proglasili splošno stavko. Sele po dolgotrajnih pogajanjih se je vendarle posrečilo skleniti mir. Podjetje je sprevodnika sprejelo nazaj v službo in High-Mycombe je dobil spet svoje avtobuse.

Humorja in pedagoškega smisla polnemu sprevodniku — končuje gornjo zgodbo bazelska »National Zeitung« ki jo po njej povzemamo tudi mi — čestitamo od srca. Mi tudi.

Admiral Byrd je pred kratkim odrinil s ladje »Bear of Oakland« na novo raziskovanje Antarktike.

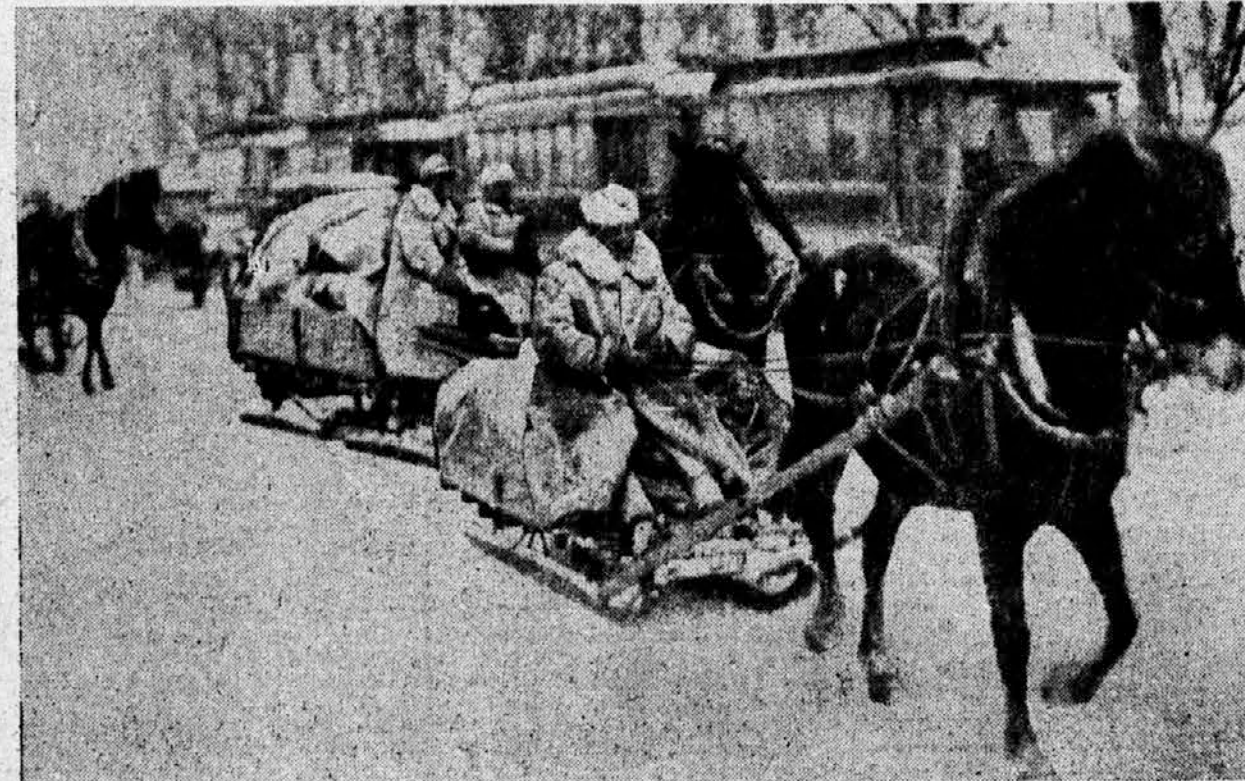

K bojem na Finskem: Šofer ruskega tanka v polni bojni opremi.

nasmejati in vestnega nadzornika celo pohvaliti.

Tudi tedaj, ko je bil v Nemčiji in v Veliki Britaniji, je vozil lokomotivo. Najnovejši, 45 cm »velik« model angleške lokomotive, je v njegovi zbirki na najodličnejšem mestu.

Tudi angleški kralj Jurij VI. je bil strasten strojevodja. Ko je odšel v Kanado, se je peljal poleg strojevodje po progi Rocky Mountains. V Neuseelandu je vodil vlak po progi Greychurch-Christchurch, ki je skupno z

Finski vojaki na saneli prevažajo hrano in vojaške potrebščine za svoje tovaršne na bojišču.

Ustoličenje novega dalaj-lame

Sedanji dalaj-lama je petleten deček

Pariz, decembra.

Medtem ko divja v Evropi vojna, vladata v skrivnostnem Tibetu red in zadovoljstvo. Vse ljudstvo te budistične dežele je razveselila vest, da se je njihov Bog, Budha, znova rodil. Novica, da se severni meji Afganistana bližajo Rusi, jih ni prav nič vznemirila. Presrečni so, da imajo spet dalaj-lamo.

V tej deželi pride na vsake štiri ljudi pa en lama, to je svečenik.

Te dni so bili vsi duhovniki zelo zaposleni. Iz najbolj oddaljenih krajev so jezili duhovniki na svojih majhnih oslih, dostojanstveniki pa na kamelah v sveto mesto Laso, kjer so ustoličili komaj petletnega dečka. Temu detetu so vsi pokorni in vdani. Dasi je komaj nehal piti mleko, znajo njegove oči že neverjetno globoko pogledati.

Tibet je bil že od leta 1933. brez pravega vladarja. Takrat je namreč umrl prejšnji dalaj-lama. Dalaj-lama je posvetni in duhovni vladar in ga kličejo: Vaše blagorodje. Ko dalaj-lama umre, Budhova duša, ki v njem prebiva, išče družine, ki bi bila vredna, da se v njej spet rodi. Tako se je pred petimi leti rodila novo božansko dete.

Lame so že dolgo vedeli, kje se je to dete rodilo. Sanjalo se jim je pa tudi o sedmih znamenjih, ki jih ima to nenavadno dete, da ga bodo lahko spoznali. Tako so si pregledali najmanj sto dečkov. Končno so našli mallega Tan-Sija blizu jezera Kokonore, kjer se je rodil med najgneti svojega očeta. Imel je vseh sedem znakov, ki jih mora imeti novorojeno božansko dete. Njegovi starši so siromašni in pobožni. Starejši brat je lama. Ma-

lega Tan-Sija so dve leti opazovali in opazili, da je precej nadarjen. Zdal se ga z velikimi svečanostmi prepeljali v sveto mesto, kjer so ga ustoličili. Pri obredu so bili poleg tibetanskih velikašev navzoči še predstavniki Kitajske in Velike Britanije.

Novemu dalaj-lami so na vzvišenem prostoru postavili tri vrste šotorov. Njegov šotor je ves iz rumene svile. V notranjosti je vse vezeno z zlatom, na mizah so v svilo vezeni zmaji in skrivnostna bitja, med njimi tudi pav. V spredu so na državni nosilnici nosili tudi regenta, ki bo vladal namesto mladoletnega dalaj-lame. Povorka je bila približno takšna:

Na čelu povorke so šli vojaki, za njimi so pa mongolski plemiči oblečeni v krasne obleke z visokimi čepicami, nosili zastave. Na sredi povorke so pa na nosilci iz rumene svile nesli dalaj-lamo, ki je hladno in mirno motril prizor. Za njim so jezili njegove vladarje. Celih šest ur je potem trajalo blagoslovljanje uradnikov in predstavnikov. Dalaj-lama pa na veliko začudenje vseh, ni bil prav nič utrujen in je dostojanstveno opravil svojo dolžnost.

Običajno prebiva dalaj-lama v mestu Laso, kjer ima svoj dvorec. Tu bo oblečen v rumeno svilo spoznaval vse skrivnosti budistične vere. Ko bo imel 18 let, bo zavladal sam. Morebiti bo dotlej že izvedel, kako neradi dajo njegovi ministri in regent vlado iz rok. Od leta 1805. so namreč izmed petih lam umrli štirje nenaravne, skrivnostne smrti.

Gounod in češnjeva peška

Pariz, decembra.

Nekega jutra je prišla k znanemu francoskemu komponistu Gounodu, stanoval je v svoji vili v St. Cloudu, v vas neka dobro poznana grofica. Ker je prišla ravno k zajtrku, je morala skozi sobo, kjer so služabniki pregrinjali mizo. Mojster je sam zajtrkoval, ker je bila njegova družina na morju. Na krožniku so ležale češnjeve peške. Ko je grofica to zapazila, je vzela eno izmed teh peškov in jo vtaknila v rokavico.

Nekaj mesecev pozneje je Gounod vrnil obisk grofici. Pri tej priložnosti mu je pokazala naprmo iglo, ki jo je nosila. Ko jo je Gounod bolj natančno pogledal, je videl, da je med diamanti vdelana peška, ki jo je takrat grofica vzela z mize. Na to je Gounod ledeno dejal: »Vse češnje, ki mi jih prinesejo na mizo, pojé moj sluga Žan, ker jih jaz sploh ne jem.«

Tiger, ena najkrvoločnejših zverí

London, decembra.

Tiger je med najkrvoločnejšimi zvermi, če zavoha kri in človeško meso. V eni sami indijski vasi je tiger v enem tednu požrl nič manj ko 400 ljudi. Vas so nato izpraznili. Indijci se izmed vseh zverí najbolj bojijo tigra. Kakor hitro tiger napade njihove črede, takoj menjajo pašnike. Kakor hitro zgrabi tiger govodo, se ljudje zatečejo v notranjost črede. Seveda tudi to pogosto ne pomaga, ker si tiger utre pot med kravami in volmi, samo da pride do ljudi. Človeška telesa pa potem odnese v pragozd.

Včasih se pa vendar zgodi, da tudi tiger ne odide iz borbe s človekom kot zmagovalček. Neko mlado Indijko, ki je pasla krave svojega moža, je napadel tiger in jo zgrabil za levo roko. Na srečo je imela Indijka pri sebi bambusovo palico, obito z železom. Z njo je tako dolgo tolkla tigrja po glavi,

da jo je izpustil in zbežal. Zensko so pripeljali v bolnišnico, kjer so ji odrezali levo roko. Po dveh mesecih je spet lahko pasla krave, poleg tega je

Na Novi Zelandiji živi ptič huja, ki ga tamkajšnji domačini po božje časte. Pri teh ptičih je narava poskrbela zato, da morajo zmerom živeti v parih, sicer bi poginili. Samček kljun je namreč poudoben ploščati zagodi. Kakor žolna z njim izdolbe z drevo duplino v skrinjastem žuželke in črvov. Kljub svoji spretnosti bi pa ostal lačen, če ne bi njegova žena z dolgim ozkim zakrivljenim kljunom izgrebla žuželke. Tako se lahko oba do siteda najesta. Tako je narava poskrbela, da morajo pari živeti neločljivo.

Proti koncu osemnajstega stoletja v gledališčih še zdaleč niso poznali takšnih pripomočkov za maskiranje kakor jih poznamo danes. Manjkalo je to in ono. Poleg tega se pa režiserji tudi niso bogve kako trudili, da bi ustvarili izredne osebnosti. Tako je bila na primer za Jupitra neka ustaljena maska, ki so jo rabili povsod, kjer so predstavljali Jupitra. Zmerom je imel na sebi rdeč telovnik, sinje nogavice in rjave hlače. Po tem so ga spoznali kjerkoli je nastopil, čeprav poprej niso vedeli, da ima nastopiti. Najbolj smešno so pa v tistih časih maskirali črna. Na obrazu je imel črno krinko, roke so pa ostale bele. Tako je moral igralec, če je hotel podati kolikor mogoče verno sliko zamorca, roke med igrati držati na hrbtu.

Tega najbrže še ne veste, da se dobe biseri tudi v kokosovih orehih.

pa za svoje junaštvo dobila posebno nagrado.

Navadno se divje zveri boje ognja in ne pridejo v njegovo bližino. Tiger je pa tudi tu izjema in ga ogenj prav nič ne ovira pri njegovih pohodih. Zgodilo se je že, da je napadel ljudi, ki so bili zbrani prav okrog ognja.

Dva Indijca sta iz previdnosti pred svojo kočjo zažgala ogenj. Toda tiger je prišel skozi ogenj prav do vhoda v kočjo. Eden izmed Indijcev mu je z nožem zadal veliko rano, toda kljub temu tiger ni odnehal. Čakal je vso noč in je petkrat napadel Indijca. Pri zadnjem napadu tik pred jutrom, je zgrabil enega izmed obeh in ga odnesel s seboj. Drugi je pa pol mrtev od strahu splezal na drevo, kjer je ostal, dokler ni prišla pomoč.

Umrl je v krsti ob grobu svoje žene

Lille, decembra.

V Waziersu v bližini Lilla se je te dni dogodilo nekaj pretresljivega. 80letni starec Oliver Vandy ni mogel preboleti smrti svoje žene. Zato je že od dneva, ko je umrla, taval okrog in samotaril.

Včasih je ves dan in vso noč prebival v kapelici, ki jo je dal sezidati svoji ženi. Ponoči je pa spal kar v krsti, ki jo je prenesel v kapelico. Te dni ga je grobar našel v krsti mrtvega, zadela ga je med spanjem srčna kap.

Zlate besede

London, decembra.

Znano je, da angleški pisatelji zaslužijo mnogo več kakor njihovi evropski tovariši. Tako je Rudyard Kipling zapustil nič manj ko 3.410.000 din, Charles pa »samo« 2.046.000 din. Najbolj dobičkanosna knjiga je bila, tako vsaj pravijo Hervey Allensov »Anthony Adverse«, ki je svojemu srečnemu založniku v štirih letih prinesel nič manj ko 880.000 din na leto. Največji honorar za pesmi je pa dobil Rudyard Kipling 4.400 din za svoje »Colliers Weekly«.

Med avtorji kratkih zgodbic največ

Zahtevajte za Vaše žimnice in tapecirano pohištvo

ZIMO samo z zaščitno plombo
STERILIZIRANO

Naša žima je higijensko očiščena in sterilizirana na pari 115° C, ne diši, je brez maščobe in fermentov, ker je naša tovarna opremljena v to svrbo z najmodernejšimi stroji in aparati. Odklanjajte žimo iz prepovedanih šušmarških obratov, ker je slabo in nehygiensko izdelana, ni desinficirana, vsebuje fermente in ima neprijeten duh. V njej se zaredijo molji in mrčes.

Prepričajte se pred nakupom!

Naše cene so najsolidnejše!

Zato zahtevajte samo žimo z zaščitno plombo

STERILIZIRANO

zaslužil Somerset Maugham, in sicer za vsako kratko zgodbo 220.000 din. Tudi Winston Churchill, znani angleški državnik, je imel kot pisatelj velik uspeh. Za življenjepis svojega očeta je dobil 1.760.000 dinarjev.

Seveda tudi v Angliji takšen zaslužek ne raste kakor gobe po dežju. In še tisti, ki toliko zaslužijo, morajo dolga leta delati. Znano je, kako vesel je bil Wells, če je v svojih mladih letih dobil 220 din od lista »Family Herald«, za kakšen svoj prispevek.

Londonški »šef evakuacije«

London, decembra.

Eden najbolj zanimivih in najbolj nevarnih osebno! današnje Anglije je gospod Frank Pick, ki se imenuje tudi »šef evakuacije«.

Nekdanji mehanik je danes ravnatelj vsega londonskega prometa. Ta

človek ima neverjeten smisel za organizacijo in prav tako neverjeten spomin. Čeprav je že trideset let milijonar, nosi zmerom isti klobuk in se še nikoli v življenju ni peljal v avtomobilu.

Frank Pick zna na pamet vse vozne rede londonske podzemeljske železnice. Poleg tega pozna tudi vsa imena londonskih avtobusnih voznikov.

Ko je postal šef evakuacije, je dal vse mestne avtobuse na razpolago tistim, ki so bežali iz mesta. Zgradil je nove predore na podzemeljski železnici. Zaklonišča proti zračnim napadom in nove garaže. Vse to je pa naredil v kar največjem redu in v kar najkrajšem času.

Za njega v resnici lahko njegovi sovrstniki trdijo, da je pravi človek na pravem mestu.

Nevarna lovska dogodivščina

Oslo, decembra.

V bližini vasi Socorri, je te dni neki lovec z veliko težavo ušel strašni smrti. V gozdu je našel na velikega jelena. Ko ga je jelen zagledal, pa ni zbežal, kakor je to v navadi, temveč se je, še preden je mogel lovec streljati, s takšno silo zaletel vanj, da mu je zbil puško iz rok. Nato ga je nabodel na svoje rogove in ga odnesel s seboj.

Na srečo je pa lovec še v poslednjem trenutku pobral s tal končast kamen in s njim tako dolgo jelena tolkel po glavi, da mu jo je prebil. Jelen ga je pa vseeno nesel kakšnih dve sto metrov daleč.

Dragi kamni pod newyorškimi donebnicami

Newyork, decembra.

Pri kopanju predorov za newyorško podzemsko železnico, so delavci in inženjerji neke družbe našli pod newyorškimi donebnicami rove s pravimi dragimi kamni. Med tem ko so pod ulico 72. našli približno 60 metrov globoke ležišče ahata, so pod ulico 35. torej prav pod »cytjem« našli prekrasne granate.

Eden izmed delavcev je našel okrog pol kile težak granat. Danes je ta delavec že bogataš. Poleg tega so našli še na stotine takšnih, sicer ne tako velikih kamnov, vendar dovolj velikih, da so bili delavcem vseeno prijeten postranski zaslužek. Čeprav so ti kamni še tako dragoceni, vendar ne prekašajo prostora, pod katerimi so jih našli. Newyorška tla, ki pod njimi leže najbolj dragoceni kamni, so namreč prav tam nagosto pozidane z donebnicami. Zato kljub takšnim dragocnim zakladom pod zemljo ni vredno podirati teh ogromnih donebnic.

ČUDNI LJUDJE • ČUDEN SVET

Stvar še ni dolgo znana. V deželah južnega morja so našli v mleku, ki se nabere v jedru kokosovega oreha majhne, kakor češnjeve peške velike apnenčaste kroglice, ki so za čudo podobne bisermu, po gladkosti, barvi in lesku so pa še dosti trše. Domačini iz njih izdelujejo nakit, verižice in podobno, in verujejo, da jih čuvajo pred boleznimi in maščevanjem hudobnih duhov. Če bi se ti biseri tudi tako lepo svetili kakor pristani biseri, bi jih utegnili nadomeščati.

Tilaste obleke so zelo nevarne, bolj nevarne, kakor bi kdo slutil. Tudi zdaj prihajajo v modo bogate tilaste večerne obleke, zato je dobro, če dame vedo, kakšni nevarnosti se izpostavljajo v takšni obleki. Sredi prejšnjega stoletja so bila široka tilasta krila zelo moderna in nosile so jih visoke čame. Mnogo jih je pa pri tem našlo smrt. Til se strahovito hitro in rad vname in gori kakor bakla. Zato se ženskam ni priporočilo nikoli več nesreč kakor v tisti dobi. Tako je zgorela neka vojvodinja, ki je sedela preblizu kamina. Neka igralka je v Parizu zgorela na odru pred polno dvorano, neka poznejša cesarica se je pa vnela pri pečenju pisma in je dobila hude opekline. Najhujša katastrofa se je pripetila pa leta 1863. v katedrali v Santiagu. Zgorelo je dva tisoč žensk. Ogenj se je vnel, pri neki zavesah v cerkvi in se je hitro razširil na tilasta krila blizu stoječih dam. V hipu je zajel vse ženske.

Da otroci starše pojedjo, še niste najbrže nikoli slišali. Slišali ste pa prav zanesljivo, da lososi ležeje svojca jajčeca v bistrh gorskih potokih. Po velikih rekah plavajo navzgor, dokler ne pridejo do rečnih izvirov, navadno kje v planinah, kjer je voda čista ko kristal in deroča. Tam ležeje jajčeca, poltja pa umro. Ker je voda mrzla, pozimi njihova trupla ne segnijo. Spomladi pa, ko se iz jajčec izležejo mladi lososi, najdejo tako hitro hrane in tako jim ravno prav pridejo trupla njihovih staršev. Ko si opomorejo, odjadrajo s tokom reke navzdol v morje.

Med udeleženci dunajskega kongresa leta 1814. je bil med drugimi knezi tudi veliki knez Friderik Franc von Mecklenburg. Ta gospod je bil tako izredno debel, da niso imeli zanj niti primernega stola, niti mize, ki bi za njo lahko udobno sedel. Da bi se izognili diplomatskim težkostem, ki bi nastale, če se veliki knez ne bi mogel zasedanja udeležiti, je knez Meternich ukazal, naj sestavijo dva naslanjača in jim odrežejo naslonjala za roke. Tako je knez sedel na dveh naslanjačih. Težave so bile pa pri mizi; pomagali so si s tem, da so za knezov ogromni trebuh po meri izžagali iz mize primeren del, prav toliko velik, da je lahko za mizo sedel veliki knez s svojim velikim trebuhom. Da si boste vsaj nekoliko lahko predstavljali možev obseg in premer, vam povemo, da je tehtal nekaj več ko štiri stote!

Novela „Družinskega tednika“

Tekmovalec

NAPISAL C. W. DREY

Tretji zavoji! Poslednjič okrog nevarnega ovinka! Velik bel metulj se je zaletel v njegov obraz, letel je naravnost proti njemu. Hotel se je izogniti, izgubil je ravnotežje, padel in ni videl ne slišal ničesar več.

Ko je odprl oči, je bila okrog njega smrtna tišina. Pred seboj je zagledal tuj moški obraz.

»No, zdaj ste si naposled vendarle oporogili, čestitam!«

»Hvala!« je odvrnil tjavdan.

Mož se je čudno nasmehnil.

»Nobenih posledic, prijatelj moj! Veseli me, da se je tako končalo!«

»Katero mesto sem dosegel?«

»Katero mesto? A tako, če ste zmagovalček? To rajši pozneje vprašajte. Nikar si po nepotrebnem ne belite glave.«

»Moram vedeti!«

»Dovolj kmalu boste izvedeli! Pro-

sim, ne dvigajte se, rajši mirno ležite!«

»Da ste morali ravno pred ciljem kaj takšnega napraviti!« je rekel šef, ko ga je čez nekaj dni obiskal. »Čisto nerazumljivo!«

»Toda beli ptič, ki je letel proti meni!«

»Bel tilast klobuk je bil, ki je odletel z glave ene izmed dam, sedečih na tribuni! Majhna »ovira« vas je spravila iz ravnotežja. Kaj takšnega!«

Drugi dan ga je obiskala postavna dama s šopkom cvetlic: gospa Steffenova! Hotela je namesto svoje hčerke Lili prositi za oprostitev. Lili Steffenova je bila namreč lastnica belega tilastega klobuka.

»Toda prosim, prosim,« je odvrnil Hausner. »Niti najmanjšega vzroka ni, da bi opravičevali svojo hčerko! Imam pač smolo! Skoraj zmerom pri-

dem že na cilj, potlej pa na lepem naletim na kakšno oviro.«

Ko je že trdno stal na svojih zdravih nogah in ko je že lahko gibal s svojo desno roko, ga je spet obiskala gospa Steffenova, to pot s svojo hčerko.

Mati je po ovinkih povedala, da želi poravnati škodo, ki jo je povzročila nesreča. Hausner je pa odvrnil, da je bila to pač nesreča, goli slučaj, in da hoče stroške nositi popolnoma sam. Razen tega se namerava tako in tako vrniti domov. Doma tudi nima ravno izredne sreče, toda v Braziliji, da se je vse zarotilo proti njemu.

Kmalu nato se je Hausner javil pri tovarniškem ravateljstvu. »Za zdaj se morate še paziti,« je menil ravnatelj. »Predlagal bi vam tole: klub motorist se je obrnil na nas s prošnjo, da mu pripravimo sposobnega učitelja. Ali hočete prevzeti mesto poleg svojega poklica? Plača je spodobna!«

»Hočeš nočes je moral prevzeti.«

V klubu so bile res živahne dame. Ena izmed njih je učiteljica že poznala: gospodična Steffenova. »Vi ste motoristka?« se je začudil.

»Trudim se da bi postala, a stvar je precej težavna.«

»Potlej bova pa čas, preden se ne vrnem v Evropo, pošteno izkoristila.«

Seveda ni bila najboljša učenka in tudi druge dame so bile začudenice in so imele več smisla za razigrane šale kakor pa za šport.

»Rad bi kdaj napravil z vami daljši izlet,« je dejal. »Zal pa še dolgo ne boste dobro obvladali motornega kolesa in preden boste znali, bom jaz že davno onstran velike luže.«

Tako je sončnega dne sam sedel na motorno kolo in se odpeljal na deželo, na obisk k nekemu prijatelju. Po izvršnem okrepčilu so sedeli na verandi pred hišo, od koder so imeli razgled na vrt in na cesto.

Na lepem je zaslišal iz daljave dobro znani ropot, kakor da bi dirjali mimo vsi vrati.

»Halo!« je zaklical, kolikor glasno je mogel. Toda sama ena motoristka je slišala klic in je okrenila glavo.

»Oprostite takoj se vrnem!« Se preden je prijatelj utegnil vprašati, kam je namenjen, je bil že na cesti in se je zavihtel na motorno kolo.

Hotel je dohiteti dekleta saj je dobro vedel, koliko zmorejajo. Toda trajalo je še nekaj časa, preden je ujel zadnjo motoristko.

»O, gospodična Steffenova, dober dan!«

»Torej vi ste klicali?«

»Seveda, kdo pa drug. Toda oprostiti, tudi druge dame bi rad pozdravil.« Hotel je zdrijati dalje.

Ustavila se je. Hausner tudi.

»Ali menite, ta ostale ne bi bile vesele, če bi videle svojega učitelja, ki so pri njem v tako kratkem času toliko napredovale, da niti sam ni vedel zato?«

»Ne vem,« je dejala.

»Ali niste nič veseli tega?« je vprašal poparjen, ne da bi mogel razumeti.

»Druge sem pregovorila,« je odgovorila tiho, »da bi vam pokazale, da ne znamo še dobro voziti.«

»In kaj?« Da bi me presleparile?« »Zato da bi pouk dalj časa trajal in, in da ne bi odpotovali v Evropo.«

»Ali se imam morebiti vam zahvaliti za mesto učitelja?« je vprašal dalje.

»Moja mati je delničarka vaše tovarne in je govorila z ravnateljem.«

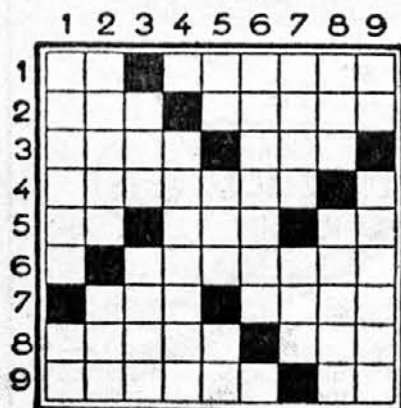
Spet se je videl pri tekmovalju, spet je zagledal bel tilast klobuk leteti proti sebi — bil je zanj pač usoden. Takrat ga je vrglo s sedeža. Ali ga bo tudi zdaj — tik pred ciljem — vrglo ob tla?

Toda usoda je posegla vmes: »Prosim, ne jezite se name, gospod Hausner.« In že mu je bila krog vratu.

»Gospodična Lili, ljuba, mala Lili!«

UGANKE?

KRIZANKA

Pomen besed:

Vodoravno: 1. ploskovna mera; zgodovinski kraj v Srbiji; 2. brez čevljev; izbiranje vajakov; 3. rimski bog; pregovor; 4. Smetanova opera; 5. zaimek; sočivje; predlog; 6. športnik; 7. ljubek; Kitajska; 8. glas; plem; 9. mož, ki mu je žena umrla; narobe kvarta.

Navpično: 1. Mencingerjev roman; prislov; 2. leposlovno delo; sladka jed; 3. začimba; zabavišče; 4. šport; 5. zaimek; bolečina; kvartaški izraz; 6. stor; 7. pripadnik starega naroda; jed iz mleka; 8. staro orožje; slov. gora na Primorskem; 9. ploskovna mera; slovosten prevod.

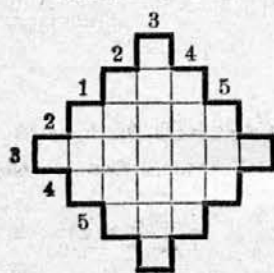
MAGIČEN KVADRAT

Pomen besed: 1. geološka doba; 2. izraz iz matematike; 3. plemič; 4. določitev vrednosti; 5. ne naprej.

1. A A A A C
2. C D E E E
3. E I I J N
4. N N N O O
5. T V V Z Z

Besede se berejo enako v vodoravnih in navpičnih vrstah.

ČAROBNI LIK.

Navpično in vodoravno:

1. neobut, 2. praznik, 3. pravdnik, 4. geološka tvorba, 5. skala.

POSETNIKA

O. VRAZ

Lívno

REBUS

P '3di * 3 p '3di

i ♥ ne v '1s up '3oči

moj dom te zo 5

zl "x a * ♥ "eč O'h dO'

IZPOPOLNILNICA

LES — ANA — BAR — OST — SEL — IVA — ARA — ANA — SAD — LED — BEL — OSA

Pred vsako besedo postavi še eno črko, da dobiš nove besede. Nove črke ti dajo ime in priimek očeta slovenske književnosti.

ČRKOVNICA

CVEJMRERZ
ESNERTII
NAJIIIVM
OKOSMINI
KEVTIIH

Rešitve ugank iz prejšnje številke:

Rešitev križanke

Vodoravno po vrsti: 1. Salomon, lok — 2. oral, popara — 3. mat, nabofan — 4. rodilni, 11 — 5. marat lan b — 6. etan, tema — 7. 4. nam, rival — 8. ep. kolear — 9. te. Meek, rid — 10. amulet, peca — 11. rab. novinar

Rešitev čarobnih kvadratov

I. 1. luna, 2. urai, 3. nada, 4. Alah.
II. 1. šola, 2. Olib, 3. llec, 4. Abel.
III. 1. bila, 2. Ibar, 3. šala, 4. arak.
IV. 1. sova, 2. obad, 3. vada, 4. Adam.
V. 1. kolo, 2. otep, 3. leča, 4. opal.

Kako je bilo lani in kako bo letos

Prav za prav bi morali sleherni dan doživeti tako, kakor da bi bil čisto nov, nepopisan dan v koledarju našega življenja. Toda, ker smo kot ljudje zmotljivi in vse premalo potrpežljivi, da bi sleherni dan delali dobre sklepe in visokoleteče načrte, odložimo to modrovanje navadno za Silvestrovo in navadno v bodočem letu ostanemo samo pri besedah.

Težko je kar na lepem postati čisto nov človek, težko je skočiti iz svoje kože. To bi pa zahtevali vsi tisti, ki nam ob vstopu v novo leto pridigajo, da se moramo na lepem izpreobrniti, kako moramo postati drugačni, novi ljudje. Novi ljudi pač ne bomo nikoli postali, preveč trčimo v svojih starih, grešnih kožah, toda za nekaj drugega se pa lahko odločimo. Lahko se poboljšamo.

Vsaka izmed nas prav zanesljivo ve, kje je njena šibka točka, tista točka, ki si jo izbere za tarčo vsi, ki so kdaj jezni nanjo, pa bodisi, da so to stari ali otroci. Nekatere izmed nas so sicer dobre zakonske žene, samo preveč klepetave so. Druge so preveč koketne, tretje sicer izvrstne matere, toda vse preveč hitre jeze. Nekatere so zapravljive, druge preveč stiskajo pri denarju, vse in vsaka izmed nas ima pa zanesljivo kakšno napako.

Torej ob novem letu — joj kar strah me je, tako je še čisto in nepopisano! — se spravimo nad te največje napake. Drgnimo jih in likajmo, tako dolgo, dokler se jih ne bomo iznebile, ali jih pa vsaj omilile. Odločimo se tudi, da bomo storile večkrat kaj dobrega svojim bližnjim ali pa sebi, majhne iskricke dobrote, ki prav malo stanejo, pa veliko zaležejo.

Iskricke, ki bodo razveselile naše moške: Če gre mož na sejo, mu točno skuhamo večerjo. Če pride okajen s seje domov, ga ne kregajmo, temveč potrpežljivo poslušajmo, kaj nam, tako važnega pripoveduje. Zapišimo mu kakšen gumb, čeprav vemo, da zato ne bomo dobile posebne nagrade. Dopolimo mu, da večerja s prijatelji in ne obitajmo mu, da nas zanemarija. Pustimo mu nekaj besede pri vzgoji otrok.

Iskricke za naše otroke: Ne očitajmo otrokom kar venomer, da so ne-hvažni, če so razigrani in veseli, tudi same smo bile v mladosti takšne. Povabimo včasih kakšne prijatelje naših otrok in jih pogostimo. Recimo kakšno dobro o hčerkinem zaročencu, čeprav bi rajši udrihale čezenj. Nikar kar venomer ne sprašujmo sina, v kakšnem akademskem klubu je vpisan in zakaj ni vpisan v drugem klubu, temveč pustimo ga, da bo ravnal po svoji volji in po svojem življenjskem nazoru.

Iskricke do samih sebe: Kadar smo trudne, lezimo v posteljo, ne da bi zvečer brale knjigo v postelji. Nikar kar venomer ne klepetajmo, to nas izčrpuje, rajši tiho delajmo. Nikar se po nepotrebnem ne razburjajmo. Privoščimo si kakšen dan nekoliko od-dih, čeprav parketov nismo sveže ološčile. Skušajmo biti v teh zoprnih dneh veseli, mirni in ljubeznivi.

To so dobri sklepi, dobri načrti. Od nas samih je odvisno, ali jih bomo izpolnjevale ali ne. Če bomo pa vsak teden vžgale vsaj eno takšno

Ljubka spalna jopica iz rožnate tanke volne, pletena čisto preprosto. V pasu je zdrgnjena z vrvice, prav tako tudi okrog okroglega ovratnika. Rokava sta pletena kimono, kar da še manj dela. Jopica je posebno primerna za bolnice in za mlade matere.

iskrico v svojem življenju, potem ti dobri sklepi ne bodo ostali samo dobri sklepi, pač pa bodo postali tudi dejanja.

Saska.

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Jedilnik za skromnejše razmere

Četrtek: Golaževa juha, krompirjevi cmoki, kislj repa. Zvečer: Jetra v omaki.

Petek: Pašta fižol. Zvečer: Češpljeva kaša.

Sobota: Goveja juha z vlivanci, govedina, krompirjev pire, špinata. — Zvečer: Krompirjev golaž.

Nedelja: Telečja obara, kruhovi cmoki, jabolčni zvitek. Zvečer: Kranjske klobase, kislj zelje, potica, čaj.

Ponedeljek: Krompirjeva juha, dušen riž, zeljnata solata, svinjska pečenka. Zvečer: Palačinke.

Torek: Goveja juha s krpicami, govedina, kolerabice s krompirjem. — Zvečer: Safalade v solati, čaj.

Sreda: Vampi s krompirjem. Zvečer: Pražene, kompot.

Jedilnik za premožnejše

Četrtek: Golaževa juha, krompirjevi zrezki, kolerabice, marmeladna gibanica. Zvečer: Krompirjeva solata, polpeti, čaj.

Petek: Polenovke v omaki, fižolov pire, sirovi štruklji. Zvečer: Čokoladni narastek, čaj.

Sobota: Telečji golaž s polento, palačinke, kompot. Zvečer: Rižota, solata.

Nedelja: Možganova juha, dunajski zrezki, zdrobovi cmoki, mešana solata, potica, kompot. — Zvečer: Mzla pljučna pečenka, obloženi kruhki, ribe z majonezo v aspiku, pecivo, potica, čaj.

Ponedeljek: Obarna juha, telečje nadevane prsi, krompir na poljski na-

Pri smučanju

Ambre solaire, filter olje za zimski šport, varuje kožo v dolini od mraza, na višinskem soncu pa nevarnih opeklin. Ambre solaire se dobi v drogerijah in parfumerijah.

čin, kuhana ohrovtova solata, potica. Zvečer: Mrzel narezek, pecivo, čaj.

Torek: Zelje z ajdovimi žganci, pečenjak, kompot. Zvečer: Jetra v omaki, krompirjevi kiflečki.

Sreda: Zelenjavna juha, ocvrti riž, zelje, pražen krompir, solata. Zvečer: Hrenovke s hrenovo solato.

Pojasnila:

¹ Marmeladna gibanica: Napravi testo iz 35 dek presejane moke, enega in pol zavočka pečilnega praška, 10 dek sladkorja, 5 dek presnega masla, enega jajca, malo soli in nekoliko mleka. Testo dobro pregneti in ga razvaljaj za nožev hrbet na debelo. Med tem pa pripravi nadev: nekoliko marmelade, kakršne koli pač, nekoliko ruma, limonove lupinice in sladkorja. S tem namaži razvaljano testo, a ne predebilo, da ne bo pretežko. Zvij in pre-reži v dva dela, daj v namazano pekačo in peci v srednji vročini dobre pol ure.

² Fižolov pire: Fižol skuhamo do mehkega, pretlačimo ga skozi cedilo in ga daj na razbeljeno presno maslo, kjer si po-orej zarumenila nekaj kruhovih drobtin.

³ Čokoladni narastek: Razgrej za jajce presnega masla, daj vanj 7 dek nastrgane čokolade in žlico moke. Ko se speni, prilij 12 žlic tople, sveže smetane, postavi to na hlad in mešaj. Dodaj 4 rumenjake, pet žlic vanilijevega sladkorja in pozneje še trd sneg štirih beljakov. To daj v namazano posodo in speci narastek v pečici. Po okusu daš lahko poprej na dno posode vrsto piškotov, ki si jih namazala z marmeladno marmelado. Stisni po dva in dva skupaj in jih poškrapi s sladko smetano. Na vrh piškotov nadevaj narastek.

⁴ Obarna juha: Zreži na kosce nekaj telečjega mesa, osoli in ga duši na masti. Dodaj čebule, peteršilja, zelene ohrovt, korenja in druge zelenjave. Ko se meso zmehča, ga vzemi iz kože in potresi ostalo zelenjavo z dvema do tremi polnimi žlicami moke. da lepo zarumeni. Prežganje zalij v juho, da bo redko in pusti, naj nekaj časa vre. Juho precedi in zakuhamo vanjo razen na kosce zrezanega mesa rižove klobasice, kruhove cmoke ali kaj podobnega. Namesto telečjega mesa lahko vzameš tudi kurjo drobovino ali pa goveja jetra.

Nogavice
perilo
dežniki

v najboljši kakovosti, po tovarniških cenah, v prodajalnih tovarne

VIDMAR

Pred Skofje 19

Prešernova ul. 10

Gospodstva 1

Tyrševa 3, Palača „Slovija“

Čevlji, torbica in rokavice so važni činitelji, ki jim današnja moda posveča veliko pozornost in ki jih ne smemo zanemariti, če hočemo veljati za dobro oblečene dame. Praktična novost na tem področju so muhi, ki hkrati služijo za torbico. Zdaj pa spada k tem, tako imenovanim »modnim pritlikinam« tudi dežnikov ročaj, ki mora biti prevlečen z istim usnjem, iz kakršnega je torbica. Kakor vidite na sliki, uvrjajo modni stvaritelji spet visoke čevlje, kamen spotike letošnje mode.

⁵ Krompir na poljski način: Zmešaj kuhano, pretlačen krompir in kravji sir, vsakega pol. Prevri nekaj zeljnatih listov v slani vodi, potresi vsakega posebej z majaronom, naloži nanje pripravljeni nadev, ki ga poprej osoli in zabeli s presnim maslom. Zvij vsak list v klobasico, polagaj jih tesno drugo poleg druge v kozo z oljem, namaži tudi površ z oljem in pari v pečici. Oblij s smetanovo, paradižnikovo ali kakšno drugo omako in daj s krompirjem in cmoki na mizo.

Kako ustrojš zajčjo kožo?

Če gospodinja ve, kako je treba pripraviti različne okusne jedi iz mesa mladih zajcev, mora tudi vedeti, kako bo napravila iz kože mladega zajca krzno. Z njim bo lahko okrasila svoj plašč, otročji plašč ali ga pa kako drugače s pridom uporabila.

Svežo kožo v prvi vrsti lepo očisti. Porežite vse nepotrebne kose, glavo, noge in robove lepo obrežite. Tako pri-

Takole se zdaj oblačijo ženske v vojno-jedih se državah. Obleka je podobna pilotskim, spada pa med eno najbolj praktičnih ženskih oblačil, ki jih uporabljajo v sedanji vojni.

Monogrami — entel — azur
gumbnice — gumbi — plise
fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš
LJUBLJANA, Františkanska ulica

Vezenje perila, predtisk ženskih
ročnih del

Kozmetika je higiena

Koliko truda vas bo stalo, da ne boste več med tema dvema izrazoma postavljali visoko steno. Sleherina sodobna ženska bi se morala zavedati, da izraz kozmetika sploh ne more obstajati, če ne temelji na izrazu higiena, in da brez izraza higiena ne bi bilo pojma zdravja, brez zdravja pa ne pojma lepote.

Če kaneš na robček nekaj kapljic draga vijoličnega parfuma iz originalnega zavitka iz Pariza, potem je to pač kozmetika. Isti učinek bi pa dosegla, če bi si na lase kanila nekaj kapljic kolinske vode, samo še bolj osvežujoče bi dišala. Včasih se mi zdi, kakor da bi ob besedi 'kozmetika' zadisalo po sladkobnem vonju kakšnega draga parfuma, medtem ko beseda 'higiena' diši trpko, toda zdravo kakor sivkina kolinska voda. Predvsem je pa važna za naše bralke okoliščina, da je higiena prav poceni, medtem ko je treba pri kozmetiki pogosto precej globoko v žep seči.

Jutrnja telovadba — brr! — je že eno poglavje higiene, naše vsakdanje prijateljice. Dajte si dopovedati, posebno dekleta, ki vse dreve presedite za pisalno mizo, da je jutrnja telovadba prava nadloga za zaspalnega človeka. Kolk energije, koliko trdnje volje je potrebno, da sleherno jutro nekoliko bolj zgodaj vstanemo, da se pričnemo lepo zgreti od tople postelje, pretegovati po mrzlih tleh. Brr! In še enkrat: brr! Higiena — in kajpak tudi zdravje, in kajpak tudi lepota — pa terjajo od nas, da telovadimo sleherno jutro vsaj deset minut. Pravi pa, da je pri vsaki stvari mogoč kompromis. Dobro, zakaj ne bi bil mogoč tudi pri tej stvari?

Kako bi bilo, če bi prve telovadne vaje jutraj vadili še v — postelji? Lepo bi odinili radležno oedejo, se nekajkrat pretegnili, potlej pa pričeli s prvimi vajami. Te vaje bi vadili predvsem z nogami in gornjo polovico telesa:

1. vaja: Ležiš na hrbtu in dvigneš enkrat eno, drugič drugo nogo v zrak; (10krat).

LASE KAKOR SVILA

Umivajte Vaše lase s Savexom, ki je odličen tekoči šampon brez luga. Na hitro poželjemo vsakemu brezplačno knjižico o popolni negi las.

L. Oreal/28, Zagreb I, pošt. pred. 3.

2. vaja: Priteguj izmenično zdaj eno, zdaj drugo nogo k telesu, tako da se bodo kolena dotaknila prsi. Ta vaja je izvrstna tudi za trebušne mišice; (10krat).

3. vaja: Obe nogi dvigni, tako da bosta stegnjeni v poševni legi s telesom in jih počasi spet spusti; (10krat).

4. vaja: Obe nogi dvigni kakor pri 3. vaji, jih v zraku raztegni, spet združi in spusti.

5. vaja: Najprej z levo, nato pa z desno nogo kroži po zraku, in sicer z vsako nogo desetkrat.

6. vaja: Ležiš na hrbtu, potem pa nenadno gornji del telesa sproži naprej, da se s konci prstov lahko dotakneš koncev prstov na nogah.

7. vaja: Delaj z rokami iste gibe, kakor z nogami, vkolikor je to mogoče.

8. vaja: (Ta bo najbrže še zmerom najtežja.) Skoči iz postelje in telovadi jutrnje vaje na golih tleh, kakor si to delala doslej.

Če si tako srečna, da imaš kopalnico, morda celo na plin, potem jo moraj pač vsak dan uporabljati. Ni glavno to, da se vsak dan kopelješ v topli vodi, narobe, takšne tople kopeli pogosto celo jemljejo energijo in slabe telo. Važno je pa, da se sleherni dan pod prho umiješ. Tako porabiš ves teden toliko vode, kakor če bi se samo enkrat kopala. Razen tega ni treba toliko kuriti, ker ni treba, da bi se dosti vode segrelo. Če si kolikaj utrujena, se ne boš prehladila. Najprej se nekoliko omoči z vodo (kajpak toplo), potem pa namili svojo ščetko in se dobro ščetkaj po vsem telesu. Nato spet odprj prho, se umij in kopanje je končano. Kozmetika zahteva, da je koža kar najbolj čista, da lahko diha. To boš pa dosegla samo, če se boš ravnala po gornjih higijenskih nasvetih. Pri prhanju ni treba pretiravati. Zelo nesmiselno je trditi, da samo ledeno-mrzelna voda osveži telo. Narobe, dokazano je, da kar najbolj osveži telo mlačna voda.

Prav tako se ne strinjam s tistimi, ki žrtvujejo zajtrk vitki liniji svojega telesa. Res prijetno je, če je človek tako vitke, kakor so modeli v modnih revijah, toda le zavedajte se, da takšni ljudje niso tako odporni prav zato, ker so pretirano vitki. Vsaka sapica, vsak dih jih omaje, hitro se pre-

hlade, radi so živčni in še marsikatero drugo slabo lastnost imajo, ki je dobro grajeno, postavno dekle ne pozna. Garantiramo za dobro voljo in hkrati za vitko linijo, če zajtrkujete skodelico vročega čaja ali kave z nekoliko mleka, s prepečencem in svežim jabolkom. Toda ne pozabite, sveže jabolko pri tem zajtrku ne sme manjkati!

Zdaj pa še nekaj higiene za vaš obraz, da ne bo postal v mrazu kar višnjevordeč. Koža na obrazu se mora kajpak navaditi na nižjo toploto. Ker je pa žal ne moremo pokriti z volenim zastorčkom, jo moramo drugače utrditi. »Z masažo?« boste vprašali. Da in ne. Rajši ne. Masaža je tako delikatna zadeva, če ne znaš res pravilno masirati obraza, lahko narediš več škode kakor koristi. Gube, ki se nam okrog oči rade naredijo od nepravilne masaže, nikoli več ne izginejo. Namesto masaže pa za utrditev obraza priporočamo ščetkanje obraza. Priporočam ščetkanje obraza za masno in za suho kožo. Ker imajo pa nekatere srednje masno, druge pa srednje suho kožo, bodo morale ta navodila nekoliko prikrojiti zase.

Za masno kožo si izberite srednje mehko ščetko, jo namilite z dobrim milom in namočite v precej vročo vodo; ščetkajte se od nosa proti sencem, nekako tako kakor si možki pri britju milijo obraz s čopičem. Nato masno kožo dobro izmijemo z mlačno in na koncu z mrzlo vodo. Za suho kožo si prav tako ščetkamo obraz, samo da si namočimo ščetko v olivno ali v mandljevo olje. Na koncu si obraz dobro izmijemo z otrobovo vodo.

Če se bomo ravnali po gornjih higijenskih nasvetih, ne bomo samo čedne, pač pa tudi zdrave in zmerom dobre volje, kar je za današnji mračni, zopni čas res prepotrebno. S.

20 nasvetov za kopanje dojenčka

1. Dojenčka moramo vsak dan kopati. Edino pri kopanju se njegova koža iznebi vseh nepotrebnih toksinov. S tem, da lahko prosto brca, se pa sprosti njegov živčni sistem. Poleg tega je otroku kopanje v veliko zabavo.

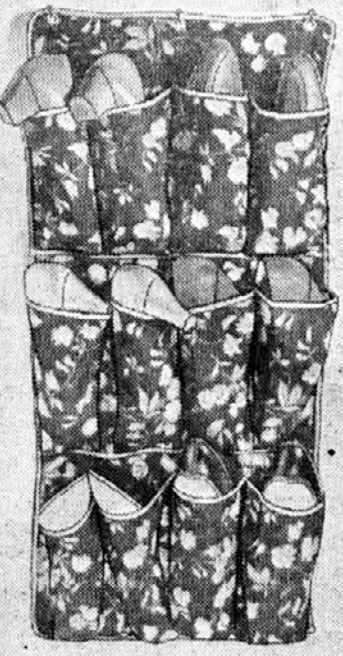
2. Dojenčka smemo kopati samo v topli, dobro zaprtem prostoru. Največji sovražnik otroka je prehlad. Zato pazimo, da med kopanjem in po njem ne bo prepiha.

3. Eno leto starega otroka kopajte jutraj ob 9. uri, ker je to najbolj pripraven čas zanj. Kopel se bo torej pred jedjo — navadno dobi zajtrk okrog 9. ure — in bo imel še dovolj časa za sprehod ob 10. uri ali ob pol 11. uri.

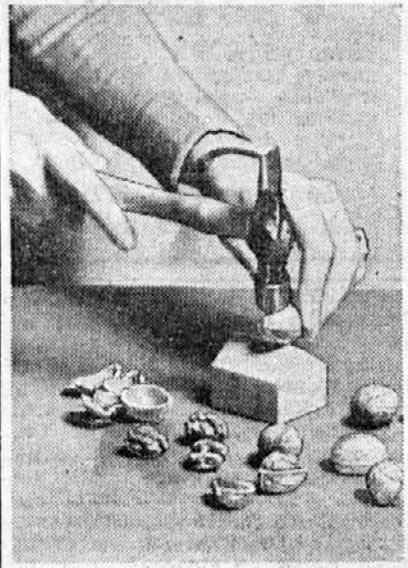
4. Ko otrok že hodi in se valja po pesku, ga pa kopajte pred večerjo. Tako bo utrujen lahko mirno in hitro zaspal.

5. Naj bo dojenček še čisto majhen ali pa nekoliko večji, če je nemiren ponoči, ga kopajte zvečer. To ga bo pomirilo in ga uspavalo v boljši in globlji sen.

Praktični nasveti

V majhnih modernih stanovanjih, kjer velja izrabi sleherni prostorček, je zmerom težko najti prostor za čevlje. Tok iz pisanega kretona, obešen na notranji strani omare vsakega posameznega družinskega člana bo odtehtal omario za čevlje, hkrati bo pa napravil red med vašimi čevlji.

Za trenje orehov si priskrbite tole praktično tnalce iz trdega lesa. Delo vam bo šlo hitro od rok, razen tega bodo pa jedra ostala cela. Tnalce si lahko sami napravite doma.

6. Kopanje sme trajati samo pet do osem minut. Predolgo kopanje je namreč prenaporno za mladi organizem. Poleg tega je pa še večja možnost prehlada.

7. Toplota kopeli ne sme znašati več ko 37° C in tudi ne manj ko 36° C. Prevroča kopel namreč poveča pritisk krvi in utruja, prehladna kopel pa je nevarna zaradi prehlada.

8. V začetku merite toploto s termometerom, pozneje boste pa lahko že sami

določili pravo toploto. Zapomnite si dobro: za določevanje toplote naj ne bo roka, temveč komolec, ker je ta najbolj občutljiv in čist.

9. Kopalno kad postavite kolikor mogoče visoko. S tem si boste olajšali delo pri kopanju, poleg tega vas pa še križ ne bo bolel.

10. Pred kopalno kadjo položite blazino, pokrito z rjuho ali debelo brisačo. Tako boste otroka laže položili, ga slekli in oblekli, kakor pa če ga vzamete na kolena. Poleg tega se bo pa še mati laže gibala.

11. Preden otroka slečete, se dobro prepričajte, ali imate res vse pri roki. Otroka nikakor ne smete pustiti v vodi, medtem ko vi iščete milo ali brisačo. Posebno pazljivi bodite takrat, ko otroka dvignete iz kopeli in ga zavijete.

12. Otroško milo mora biti posebno dobro izbrano. Ni važno, da je dišeče, toda važno je, da ga uporabljate samo zanj. Otroška koža je namreč zelo nežna, zato jo varujte vseh dražljivih snovi, ki povzročajo rdečico ali celo izpuščaj.

13. Če je otrok umazan, ga očistite že pred kopanjem, in sicer v trenutku, ko ga slečete. Voda, v kateri ga kopljete, mora biti namreč popolnoma čista.

14. Vsako jutro mu umivajte glavo z milom, skrbno mu jo posušite in ščetkajte lase z mehko ščetko. Zmotno je namreč misliti, da je nevarno otroku umivati glavo. Če se mu napravijo hraste, mu namažite glavo z vazelinom, jo pokrijte s čepico in mu jo drugo jutro umijte z milom.

15. Pred kopanjem očistite otroku obraz, oči, ušesa in nosnice z vato in z mlačno vodo. Koža na obrazu je namreč zelo nežna, medtem ko sta rokavica za umivanje ali goba preaskavi in sta težko tako čisti kakor vata. Nikar pa ne uporabljajte uho-trebec!

16. Pri kopanju držite otroka z levico pod tilnikom in rameni, ker otrok še ni dovolj velik, da bi sam sedel. Z desnico ga pa umivajte z milom.

17. Bodite pazljivi pri izplahovanju. To stvar morate opraviti temeljito, da ne ostane na otrokovi koži prav nič mila.

18. Ko vzamete otroka iz kopeli, imejte pripravljeno toplo kopalno brisačo. Otroka dobro drgnite in temeljito obrišite. Posebno pazljivo polagajte na prste na nogah in rokah in na vsa mesta, kjer se koža guba. Suha mesta pa obilno napudrajte z lojcem.

19. Po kopanju se prepičajte, ali niso otrokovi nohti predolgi in ali so čisti. Nevarno je namreč, če se praska, ker lahko dobi huda kožna okuženja, izpuščaj in podobno.

20. Po kopeli mora imeti otrok poln mir, najbolje je, če zaspi. Kajti tako se njegovi živčki najbolj sprostijo.

Porabni nasveti

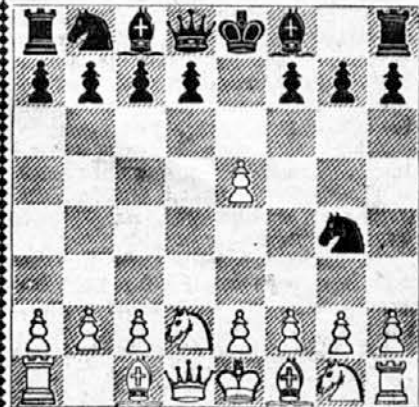
Porumenele klavirske tipke bodo postale spet bele, če jih boste zdrgnili s krpo, namočeno v alkohol ali mleko.

Barve na preprogah, ki so že nekoliko obledele, boste spet oživil, če jih boste temeljito izščetkali s ščetko, ki ste jo pomakali v raztopino treh litrov vode in žličko boraksa.

ŠAH

Šahovska past

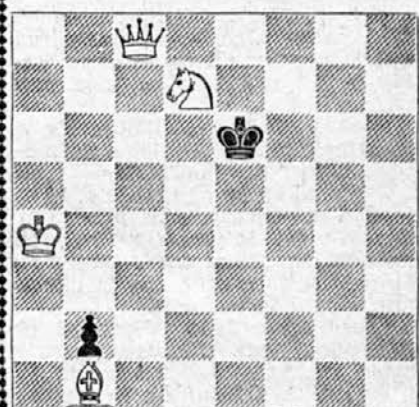
Pozicija iz partije Jebeau—Lazard (Turnir za prvenstvo Francije 1927)
Po potezah 1. d4 Sf6, 2. Sd2 e5, 3. dxe Sg4

Je beli potegnil 4. h2—h3(?) in črni Sg4—e3(!). Na kar se je beli vdal. Nedvomno že vidite, zakaj.

Problem šte. 132

Sestavil Samuel Loyd (1868)

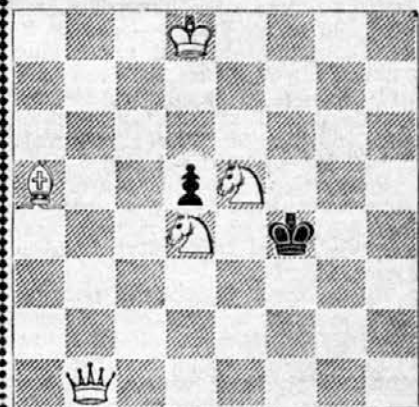

Mat v 3 potezah

Problem, ki po ostroumni zasnovi ne zaostaja za problemom št. 131. Sicer pa avtorjevo ime že samo vse pove (B 38)

Problem šte. 133

Sestavil Antonio Corrias (1902)

Mat v 3 potezah

(B 66)

Klasična kratka partija

Igra kraljevega tekača (Poznanj 1862)

Beli: N. N.	Črni: Zuckertort
1. e4	e5
2. Lc4	Sf6
3. Sf3	Sxe4
4. Sxe5	d5
5. Lb3	Dg5!
6. 0—0	Dxe5
7. d3	Ld6!
8. g3	Sg5!
9. Te1	Sf3 šah
10. Kf1	Lh3 mat

Mojster se je s svojim nasprotnikom kar igral. (H 72)

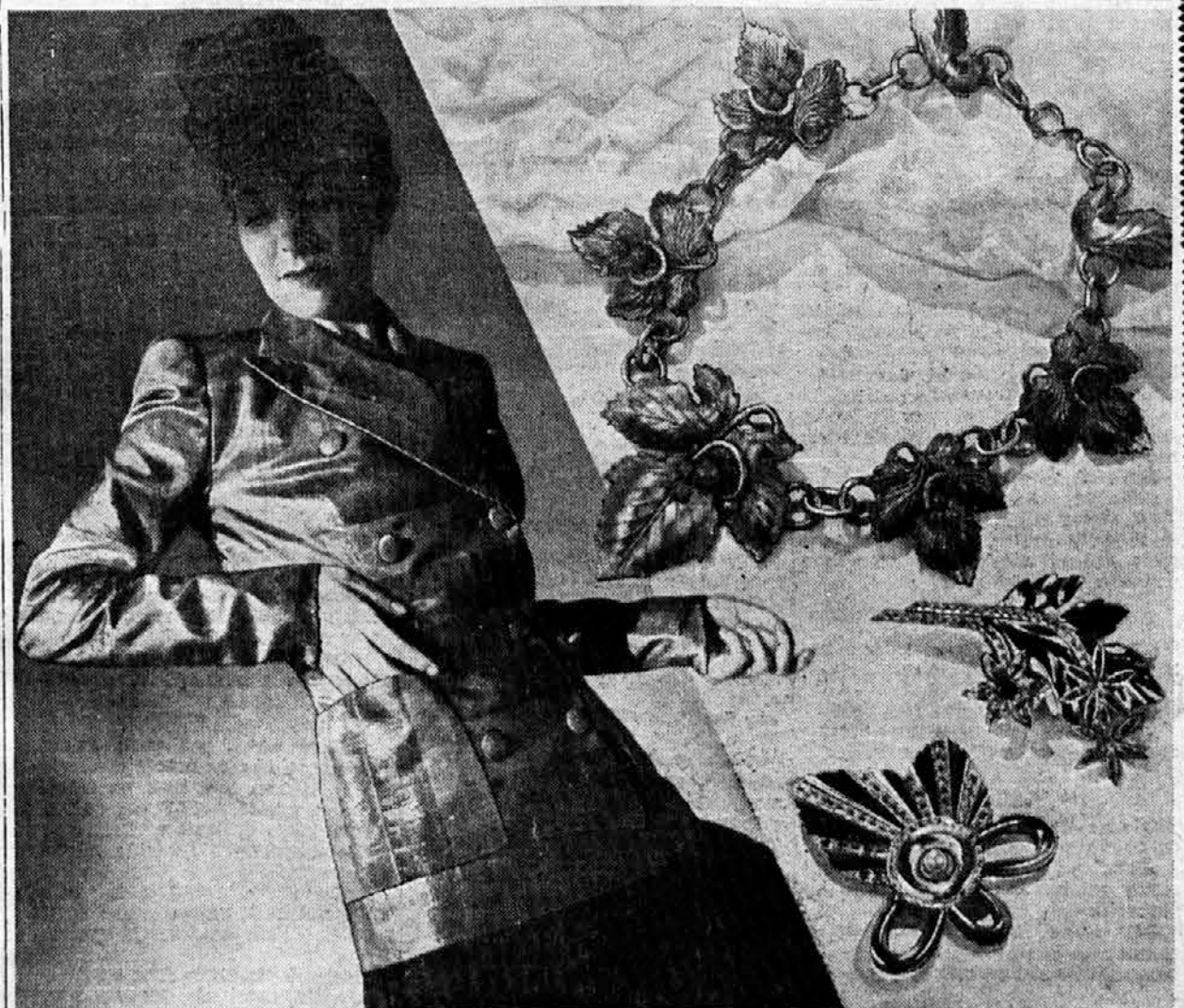
Rešitev problema št. 131

1. Dh8—e8	Kb4—c4
2. De8—d7	Kc4—b4
3. Dd7—d3	Kb4—a4
4. Dd3—c4 mat.	

2.	Kc4—c3
3. Dd7—d4 šah	Kc3—c2
4. Dd4—d2 mat.	

1.	Kb4—c3
2. De8—e2	Kc3—b4
3. De2—d3 itd.	

Če Vam je težko pri srcu in si želite malo razvedrila, potem sezite po »Družinskem tedniku«!

Letos so Priizanke bolj skromne, zato se tudi ne navdušujejo za razkošne večerne obleke. Vendar se pa kljub temu ne dajo prikrajšati za to ali ono skromnejšo, a učinkovitejšo novost. Ena izmed takšnih novosti je dolga brokatna jopica, ukrojena čisto športno, s širokimi reverji in velikimi žepi. Primerna je za k hreznani večerni, dolgi ali kratki obleki. Tudi nakit je izrednih oblik in ima to nalogo, da kakšno dolgočasno večerno obleko poživlji.

ČIST BEL OBRAZ

v 10 dneh z uporabo FEMINA kreme proti PEGAM. Suha ali mastna 20' — din Po povzetju pošljite:

PARFUMERIE BAILOG — STARI BEČEI, Dunavska banovina.

19. nadaljevanje

Tam, v tistem peklu, kjer je z vseh strani nevarnost prežala najo, je bila Orana njegova, čisto njegova, edino v njegovem objemu varna pred vsemi nevarnostmi. Tukaj je pa daleč od vojne, daleč od vseh grozot, v varstvu svojih staršev in — zardel je — svojega denarja. Ali bo zdaj še hotela kaj slišati o njem?

To pot je prvič pomislil, kaj je morala ona občutiti tisto edino noč? Zanj je bila tista noč kakor čaša opojne pijače pred odhodom na fronto, kakor sladek spomin na brezdušno bodočnost, spomin na prelepo preteklost. Bila je sladko odkritje njene nedolžnosti, sramežljivosti in lepote. Kaj je pa mogla tista noč pomeniti njej?

Ali se ni morda danes s strahom spominjala njegovih strastnih objemov? Ali ni morda kdaj s studom pomislila na njegove vroče poljube?

Ta misel mu je postala nezno, čeprav je čutil, kako pravično je, da tudi on že vendar pomisli na to.

Oh, bila je tako mila, tako nežna in tiha kakor preplašena ptička. Tedaj si pač ni mislil, da ne more to nedolžno dekle čutiti ljubezni do nekoga, ki ga pozna komaj nekaj ur. Skušal je v njej zbuditi ljubezen, ki je ni bilo, vneti ogenj, ki še ni mogel planteti. Ali je torej verjetno, da se zdaj še kdaj spomni na moža, ki so ga ji bile razmere tako rekoč vsilile? Razen... Razen, če ga...

Skoraj si ni drznil misliti na to. Ali je mogoče, da bi tudi ona njega ljubila, tako vroče in strastno, kakor jo je ljubil in kakor jo še ljubi on?

»Zakaj toliko premišlujem?« si je prigovarjal. »Zdaj tako ne morem ničesar več popraviti.«

Zagledal se je v pokrajino, ki se je tiha in prijetna širila pred njim. Njegove oči so se odpočivale ob mirnem, z vrhami poraslem bregu Loire. Da, vse okrog nje je dihlo mir, lepoto in harmonijo.

Mladi španec se je zdrnil ob primerjavi tega blaženega miru s svojo razburkano domovino.

Za en sam trenutek je izginilo izpred njegovih oči vse: ljubezen, bodočnost, dom, Nehote je gledal v svoji domišljiji samo gole, kadeče se ruševine svoje rojstne vasi. Samo en kratek, strahoten trenutek je trajala ta grozotna vizija, potlej se je pa izgubila v prijetnem zelenju rečnega brega in v toplih barvah prostranega polja.

Potem je poromal njegov pogled proti senčnati stezi, kjer je ondan izginila Orana njegovo oči.

»To je pa res čudno — človek, ki je tako pogosto gledal neustrašno smrti v obraz, je vse nemiren in v zadregi, če se takole na lepem znajde pred takšnim ljubezenskim problemom.« je pričel modrovati mladi španec sam pri sebi.

Spet se je spomnil starčevega pripovedovanja. Nekaj v njegovih besedah ga je zbudilo, ga je še zdaj mučilo: novica o snubitvi Andréja Dumoustierja.

»Moja žena je najbrže povprašala po meni na poslanstvu samo zato, da bi izvedela, ali še živim, ali sem padel. To pa najbrže spet samo zato, da bi vedela, ali ima kot vdova že svobodno izbiro, ali ima pa še zmerom vezane roke. Poroka s takšnim bogatašem pač ni od muh.«

Ta domneva se mu je zazdela nenadno popolnoma verjetna. Če bi bila Orana vdova, ji nihče ne bi mogel braniti, poročiti se s tem vrazilim Andréjem. Morda nihče ne bi nikoli izvedel, da se je poročila kot vdova in ne kot dekle... Ta misel, da bi smela njegova Orana pripadati komu drugemu, čeprav po njegovi smrti, mu je včasih postala kar nezno.

Hkrati se je pa nekako streznil in pričel kot pameten in preudaren človek, ki so ga prekalile že mnoge, še vse večje nevarnosti, mirno in trezno pretehtavati svoj položaj.

»Zadovoljen sem, da se nisem prenačil in da se nisem dal spoznati. Zdaj bi to prav gotovo obžaloval. Ne vem, ali bi me po vsem tem posebno prijazno sprejela, uboga mala... Le kje na svetu je ženska, ki bi imela za moža rajši možaka, kakršen sem jaz, namesto bogatega Dumoustierja?«

In na tistem je hvalil previdno usodo, da je med njega in njegovo ženo vsadila veliki rožni grm, ki ga je v usodnem trenutku obvaroval izkušnje, da ni skočil pred Orano in ji vse razodel.

XXIII

Moreno ni hotel več ostati v Rieuvalu. Čeprav bi bil lahko ostal več dni, se je še isti dan vrnil v Pariz.

»Nočem se prenačiti,« si je dejal, ko se je prepračil, iz kakšne družine je njegova mlada žena in v kakšnem okolju živi. »Bodimo potrpežljivi, čas sam bo storil svoje. Za zdaj še nimam dovolj zaupanja

Ljubezen

ŠPANSKEGA ČASTNIKA

IZ FRANCOSKINE PREVEDLA K. N.

vase, zato se nočem še pojaviti na odru najine zakonske komedije.

Pogosto se je mučil z mislijo, kaj bi storil, če bi ga Cadronovi kratko in malo postavili pred vrata. N' ga skrbelo vprašanje časti in ponosa. Tudi on je znal v takšnih trenutkih primerno nastopiti. Vse bolj ga je skrbelo, kaj bi bilo tedaj z njegovim zakonom z Orano. Če Orana ne bi hotela oditi z njim, je ne bi mogel prisiliti. Zdaj so minili tisti časi, ko je bilo mogoče ženo z orožnikom prignati v hišo.

Čeprav bi mu bilo silno žal, če bi med svojo ženo in med seboj vse mostove podrli, mu je bila prav tako nekoliko tuja misel, da bi pričel prav kmalu igrati vzornega zakonskega moža.

Od tistega dne, ko je mladi španec videl svojo ženo, se je v njem nekaj spremenilo. Prej zmerom dobre volje in živahen, je postal čez noč melanholičen in otožen. Sam si ni znal razložiti te spremembe, čeprav jo je čutil in čeprav se je je po vsej sili hotel odkrižati.

Četudi po naravi ni bil ne zavisten in tudi ne ljubosumen, ga je misel, da njegova žena ne živi pri njem, glodala in mu jemala ves duševni mir. Hkrati je čutil, kako ta misel zbuja v njem nepremagljivo željo, da bi jo spet videl. Vsi pametni načrti, vsi dobri sklepi so se razbili ob tej veliki, goreči želji.

»Njen mož sem, torej imam pravico do nje. Morda bi se moji tovariši norčevali iz mene, če bi vedeli, da se lastne žene ogibam.« Sam sebe je ošteval, jezil se in klet, toda hrepenenja, da bi mogel spet samo za trenutek videti svojo ženo, ni mogel več pregnati.

Naposled se je odločil, da bo spet odpotoval v Rieuval, samo da bo lahko spet videl Orano.

»Kajpak je ne bom nagovoril.« se je spodbujal. »Glavno je, da jo bom videl. Moja pravica je, da vidim, kako živi in kaj počne. Zdi se, da je zatajila svojo špansko poroko! Rad bi se prepričal, ali je to res. Če bi jo le mogel fotografirati, na tisti stezi ali pa kje na vrtu...«

Misel na to potovanje mu je vrnila vso dobro voljo. Bil je kakor tisti, ki se boji iti čez trlo brv in ki se kar oddahne, ko je že onkraj potoka, naj že bo moker ali suh.

»Bolje je, da dobro spoznam te ljudi, preden stopim k njim na pomenek.« si je prigovarjal. »Morda so pa na koncu koncev prav tako simpatični, kakor njihova hči.« se je spodbujal, kadar je bil posebno slabe volje.

Naključilo se je, da je mogel res nekaj dni nato odpotovati v Touraino. Bil je kar bolesto vznemirjen od hrepenenja po Orani. Zaman si je zatrjeval, da ravna točno po načrtu in da ne more ničesar pokvariti.

Ko se je že zgodaj zjutraj pripeljal na že znano postajo, se je odločil, da bo to pot krenil do gradu po drugi poti, držeči do glavnega vhoda v vrt.

Zaobljuba

Neka stara ženica se zaobljubi, da pojde vsako leto na božjo pot k najbližji cerkvi Matere božje, in sicer poč. Tudi to leto se odloči, toda zaradi starosti in onemoglosti se popelje z vlakom. Kljub temu, da je vlak nabito poln, je sopotniki napravijo prostor, da bi sedla. Ženica se pa niti ne zmeni za to, temveč neprestano stopica sem in tja.

Naposled jo nekdo vpraša: »Mamica, zakaj pa ne sedete?« »E, zato,« vzdihne ženica, »ker sem se obljubila Materi božji, da jo bom vsako leto peš obiskala, zdaj pa nočem prelomiti dane besede.«

Izkušnje

»Gospod kandidat, med kakšne bolezni štejem nespečnost,« »Med nalezljive.«

»Kako pa to mislite?« »Izkušnje vem, kajti kadar sosedov pes ne spi, tudi jaz ne spim.«

Sam svoj gospod

Oče napiše pismo svoji ženi in ga da sinu v podpis. Ta vpraša očeta: »Zakaj pa na koncu vsakega pisma mami pišeš: 'Ostajem ti zvest do groba'?«

Oče: »Zato, ker bom imel dovolj mamine zapovedovalnosti do groba, v grobu hočem biti pa sam svoj gospod.«

Mali modrijan

Mali Peter pride is šole in vpraša očeta: »Kajne očka, ti si mi rekel, da me-

Gradič je stal blizu rečnega brega. Glavna vrata so gledala na vrt, prav tako terasa in balkon. Samo okna, ki so gledala na reko, so bila odprta, vsa druga so bila pa zadržana z zavesami ali pa celo zaprta z rebrami. To je bilo Moreno prav dobro došlo. Lahko je koratil okrog gradu, ne da bi se mu bilo treba bati, da bi ga kdo opazoval. Potegnil je iz žepa fotografski aparat in fotografiral grad in park z več strani. Nikjer ni bilo žive duše, da bi ga vprašala, zakaj se tako nenavadno navdušuje za idilično okolico podeželskega gradiča.

Zdaj, ko si je tako od blizu ogledal gradič in okolje, ki je v njem živela njegova žena, se mu je zazdelo, da mu je Orana vse bližja kakor poprej. Usoda mu pa to pot najbrže ni bila posebno naklonjena, kajti sonce je stalo že visoko na nebu, in vendar še ni prišla iz gradu tista, ki jo je Moreno tako željno pričakoval.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. škrobi in svetilolika srajce, ovrtnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Popoldne je imel več sreče. Mu-hast slučaj mu je priskočil na pomoč.

Obedoval je v neki gostilni. Prav ko je zajemal juho, je slišal, kako je neki kmet dejal gostilničarju: »Zdi se, da letos sadje pri Cadronovih ni kaj prida obrodilo, kajti sleherni popoldne hodita gos-pa in gospodična v Rieuval nakupovat hruške in pomaranče.«

»Da, da, večkrat ju res vidim, kako gresta mimo naše hiše ob štirih s praznim koškom, čez dobro uro se pa že vračata z koškom sadja.« je važno odgovoril gostilničar.

Ta pomenek je bil za Morena nenavadno dragocen. Zdaj je torej izvedel, kje jo bo lahko videl in ob kateri uri.

Zdaj mlademu špancu ni kazalo drugega, kakor da si poišče ob poti v Rieuval primeren kotiček, kjer bo lahko svojo ženo od blizu videl, hkrati pa tudi spoznal, kakšna je njena mati.

Ogledal si je teraso gostilne, kjer je pravkar sedel. Bila je prav pri-pravna za opazovanje. Od ceste jo je ločila živa meja cvetočih kapucinkov, ki so bili pa ponekod tako redki, da je z lahkoto videl skoznje.

Naročil si je kozarec piva, potem je pa vzel iz aktovke škaflico barv, čopič, risalni papir in stoj-alce. Že od nekdaj je imel veselje s slikanjem z vodnimi barvami.

HUMOR

ramo vsako slabo delo poplačati s dobrim?

»Tako je, sinko.« »Kaj torej dobim, ker sem danes dobil v šoli slab red?«

Ženska bolezen

»Ali si že slišal, da so odkrili neko novo žensko bolezen?« »Tiho, tiho, za božjo voljo, da te ne sliši moja žena. Pravkar jo išče, da bi lahko odšla v planine.«

Ura

Slavica ima enajst mesecev starega brata, ki se z njim ves dan igra. Toda strahovito ji je žal, da ne zna še hoditi. Lepega dne opazi, kako oče navaja uro in ga vpraša:

»Kaj pa delaš, očka?« »Uro navijam.« »Zakaj jo navijaš?« »Zato, da bo šla.« »Potlej pa še našega Tončka navij!«

Angelček

Mala Mimica vpraša mamo: »Mama, kaj je to angelček?« »Angelček je majhno, nedolžno, kr-lato detece, ki leti.« »Zakaj pa potlej očka pravi naš kuharici, angelček moj?«

Zdaj si je izbral ta šport kot razvedrilo v urah čakanja, hkrati pa kot opravičilo, da ostaja tako dolgo na enem kraju. Tako pač nikomur ne bo prišlo na misel, vprašati ga, zakaj kar venomer hodi okrog gradiča Jachères ali pa, zakaj tako vztrajno poseđa na obronkih bliž-njih gričev in ob bregu I.

Izbral si je slikovit motiv, kolikor mu je pač dopuščal njegov se-dež na malone zaprti gostilniški verandi, in pričel na videz vneto slikati.

»Naj bo to spomin na te vzne-mirljive dni,« si je dejal sam pri sebi.

Minilo je nekaj ur, toda cesta, držeča iz gradiča, se je vila pusta in prazna proti Rieuvalu.

»Morda pa danes v gradu ne bo do jedli sadja,« se je šalil Moreno, »morda čakam zaman. Oh, ko bi vsaj večeraj pojedli vse sadje! Tega najbrže ne bi bil vesel samo jaz, ampak tudi prodajalec sadja v Rieuvalu.«

Zdaj je bilo treba dati sliki samo tisti poslednji nadih plastike in slikovitosti. Zdelo se je, da je imel tokrat mladi slikar dobro roko. Pogled na belo cesto, ki se je izgub-ljala v daljavi med zlatozarečimi polji, je bil izredno lep. Sinjina neba je bila mehka in zrak trepe-tajoč, kakor v vročem poznem po-poldnevu. Bilo je videti, kakor da mlademu slikarju pač ni drugega mar, kakor da kar najbolje do-ko-nča svoje delo...

XXIV

Mlademu slikarju je postajalo že dolgčas. Tedaj je pa na cesti, drže-či iz gradiča v Rieuval, zagledal dve belooblečeni postavi. Srce mu je zaigralo. V eni izmed prihajajo-čih mladenk je spoznal Orano. Po-leg nje je korakalo mlado, nežno dekle. Bilo je videti, da se deklic nekaj vneto razgovarjata.

Morenu ni bilo sicer ljubše, če bi lahko spoznal Oranino mater, toda tisti trenutek pač ni mogel izbirati. Moral je biti zadovoljen, da je lahko spet tako od blizu videl svojo ženo.

Ves razburjen je nameril foto-grafski aparat med cvetoče kapu-cinke in ga naravnal tako, da je sprožil lahko prav tedaj, ko sta prišli mladenki mimo gostilne.

Ko je zagledal Orano, drobno in ljubko, prav tako nežno in mило, kakor jo je videl tisti prvi dan na Katalonskem trgu, se mu je srce stisnilo v nemi ljubezni. Kakor v hipnozi je sprožil. Hkrati je pa za-slišal globok, nekoliko trepetajoč glas svoje žene.

Bila je še bolj bleda in drobna kakor tedaj, ko jo je bil posled-njič videl na stezi v parku. Njene sinje oči so otožno zrlle predse; žalostno je dejala svoji spremlje-valki:

»Oh, Silvija, hvala Bogu, da si tukaj! Ne veš, kako žalostno in pusto je zdaj pri nas.«

»Zakaj?« je živahno vprašala pri-jateljica.

»Zato, ker bo tudi ona vsak tre-nutek zletela iz hiše!«

Francoski humor

»Časopis pišejo, da naši tanki pre-voziyo 40 kilometrov na uro. Saj po-tlej so najbrže že davno v Berlinu?«

Doktor Jérôme se namerava oženiti. Odloči se iti k spovedi. Ker je nekoliko v zadregi, ga spovednik prizanesljivo vpraša:

»Sin moj, morebiti si kdaj lagal?« »Ne, dragi oče, nisem odvebnik.« »Torej si kdaj kaj izmaknil?« »Tudi ne, oče, nisem trgovec.« »Ostane še ena stvar. Toda to je velik greh. Ali imaš morebiti kakšen umor na vesti?«

»Gorje mi, oče,« je priznal grešnik in ponižno sklonil glavo. »Zdravnik sem.«

Amilcar ubira pot proti nebesom. Pred seboj ima še nekaj korakov.

»He, ti tam doli, kam pa tako hi-tro?« ga vpraša sveti Peter. »Ali si že opravil svojo dolžnost v vicah?«

»Ze prej, dragi oče, štirideset let sem bil oženjen!«

»Tako, tako, potlej lahko vstopiš. Toda rad bi še kaj več vedel o tebi.«

»Moja četrta žena me je spravila v grob.«

»Kako, tvoja četrta žena.« »Seveda, dobri oče, bil sem namreč štirikrat oženjen.«

»Tako, z zvijačo si torej hotel prit-i v nebesa. Zmotil si se; tukaj ne spre-jemamo norcev.«

»Oče je vso zadevo tako tragično zasukal.«

Tovarišica je nekaj odgovorila, toda tega Moreno ni mogel več slišati. To, kar je bil slišal, mu je bilo dovolj. Morda bi se celo jezila na Orano, če bi jo bil videl veselo, koketno, razigrano; videč jo tako otožno in porto, je tudi sam postal slabe volje. Spet je začutil vročo potrebo, da bi smel in mogel varovati svojo ženo pred sovražnim svetom in pred hudobnimi jeziki.

Strmel je za drobno postavo, do-klér ni izginila za ovinkom. Sedel je za mizo in skušal dokončati sliko, toda ni se mu posrečilo. Ves čas mu je silil pred oči nežni Oran-in obrazek z očitajočimi, otožni-mi očmi...

Ves razdvojen in vznemirjen je hitro pospravil slikarsko orodje, plačal svoj zapitek in odšel po drugi poti na železniško postajo.

XXV

Nista minila dva tedna, že se je mladi španec tretjič odpeljal v Touraino.

»Bedasto bi bilo, da bi živel tja-vdan tako rekoč za hrbtno svoje žene, ne da bi jo smel videti, ne da bi smel govoriti z njo. Naj bo, kar hoče, tega mora biti konec. Vedeti hočem, ali moja poroka ve-lja ali ne.«

In ko je že vtretjič izstopil na postaji v Rieuvalu, si je trmasto dejal:

»Danes hočem videti, ali sem oženjen, ali nisem. Če sem ože-njen, bo odslej moja žena živela z menoj; dovolj bom imel za oba.«

Kolikor bliže je prihajal gradiču, toliko tesneje mu je postajalo pri srcu. Ni se bal srečanja z Orani-nimi starši, vse bolj tesno mu je postalo ob misli, kako ga bo spre-jela Orana sama.

To pot ni sedel na obronek on-kraj jarka, napolnjenega z vodo, pa tudi v gostilno ni šel, kjer je bila terasa z živo mejo. S postaje se je napotil hitro in naravnost v grad, kakor da bi ga pričakovali in kakor da bi bila sleherni mi-nuta dragocena.

Šel je naravnost po glavnem drevoredu. Vedel je, da ga lahko opazijo iz mnogih oken, toda to pot ga to ni prav nič motilo. Bil je preblizu svojega cilja in preveč zaverovan vanj, da bi ga še mo-glo kar koli zadržati ali zmotiti.

Od daleč ga je zvedavo opazoval vrtnar.

»Naj se zgodi kar koli, kocka je padla,« je modroval sam pri sebi Moreno in vzravnan v ponosno stopal po beli stezi proti gradiču.

Bilo je sončno jesensko jutro in rosa se je iskrla po umitih tra-tinah pod velikimi drevesi jachèr-skega parka.

Orana je počasi stopala po ste-zi ob potoku, ki je delil vrt na dvoje. Vse je bilo mirno, čeprav je sonce že pridno pilo jutrnjo roso in čeprav je ura v bližnjem zvoni-ku odbila deveto.

Mlada žena je navadno pri takš-nih jutrnjih sprehodihi premišlje-vala zmerom samo eno in isto: svojo nenavadno dogodivščino v Španiji. Njene misli so nehote ro-male k njemu, ki jo je rešil in ki jo je moral potem tako nenadno zapustiti... Za zmerom? Tega zdaj še ni mogla vedeti.

»V Madridu je,« si je včasih de-jala, opirajoč se na podatke, ki jih je dobila na poslanstvu. »Bržkone ima kakšne opravke. In vendar bo prišel čas, ko bo prost: ali se tudi tedaj ne bo spomnil name, ali tudi tedaj ne bo prišel pome?«

Ta domneva se ji je zdela ver-jetna, nikakor pa ne prijetna. Na dnu srca si je želela, da bi spet videla svojega moža, da, celo že-lela si je, da bi se to kmalu zgo-dilo.

Zivljenje doma res ni bilo pri-jetno. Oče je vsak dan koval na-črte, kako bi se izmazala iz te nerodne zadeve, samo da bi se mogla poročiti z bogatim Dumou-stierjem. Orana se je pa vsak dan bolj odtujevala od svojega mla-dostnega prijatelja, kajti spomin na daljnega moža — čeprav je bilo že dobro leto, kar ga je spo-znala, in čeprav je je poznala ko-maj en sam dan — še ni obledel.

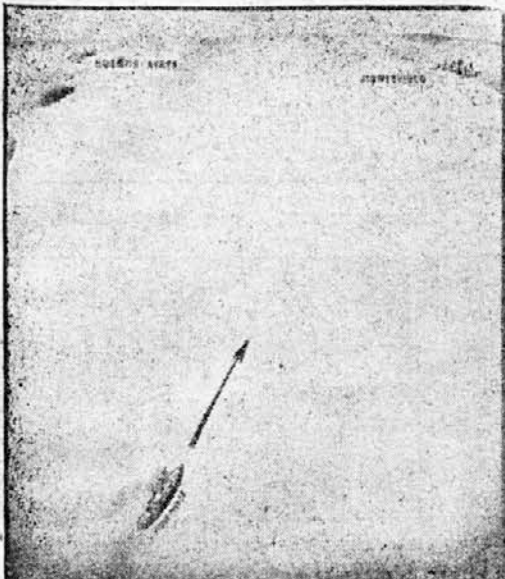
»Kakšno neki bo najino sreča-nje?« se je včasih na tihem spra-ševala. Bila je pripraviha vse oprostiti, toda okoliščina, da se njen mož tako dolgo ni prav nič zanimal zanj, jo je spravljala v strah in zadrego.

»Morda so bile pa njegove lju-bezenske prisege samo prazne be-sede,« je dvomila v težkih urah. In tedaj se ji je iz prsi nehote utr-gal globok vzdih...

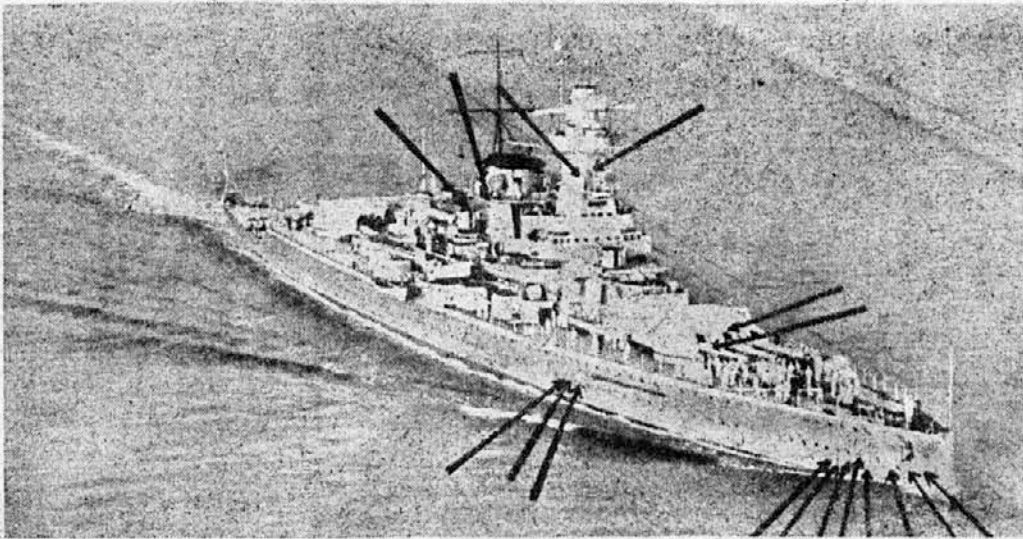
»Zakaj se ne bi srečala kakor tovariša?« si je pogosto prigovar-jala. »Oba veva, da se ne ljubiva, oba se zavedava, da naju je zve-zal gol slučaj. Doslej nisva imela priložnosti, da bi dobro spoznala drug drugega. Morda bi bilo to za najino bodoče sožitje koristno.«

Kako se je izpolnila usoda »Admirala grofa Speeja«

(SLIKE IN TEKST PO PARIŠKEM »MATCHU«)

1 Francoski potniški parnik »Formose«, namenjen v Montevideo (Urugvaj)

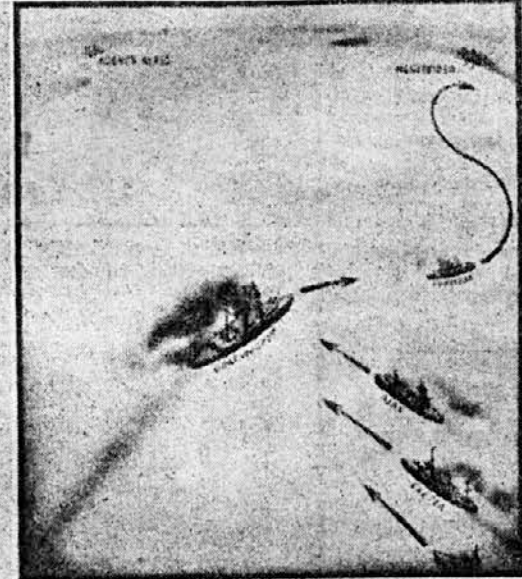
KOLIKO GRANAT JE ZADELO »GROFA SPEE« IN KJE, VAM POKAŽE GORNJA SLIKA

6 »Grof von Spee« zbeži v Montevideo, »Ajax« in »Achilles« ostaneta na preži

2 »Grof. Spee« uzre »Formose« in ga jame zasledovati v razdalji ca. 15 km

3 Na lepem se prikazuje angleške vojne ladje in napadejo Nemca z boka

4 »Grof v. Spee« odgovarja »amo na obstreljevanje križarke »Exeter«

5 Poškodovani »Exeter« se umakne. Boj nadaljujeta »Achilles« in »Ajax«

Davidova zmaga nad Goliatom

Kadar koli beremo o vojnih dogodkih na morju, vselej nam hote ali ne hote pridejo na um razmere v prejšnji vojni. Ker nam je pač svetovna vojna še zmerom najprimernejše merilo za te stvari.

Leta 1914. je imela Viljemova Nemčija 21 dreadnotov, 19 težkih križark, 35 lahkih križark, 150 rusilcev, 47 torpedov in 20 podmornic. In vendar ni ta velikanska mornarica mogla

igrati nobene pomembne vloge v svetovnem konfliktu — ker je bila zvečine blokirana v lastnih pristaniščih. Edino tiste ladje, ki so bile že v začetku vojne v oddaljenih oceanih, in nekaj pomožnih križark se je moglo spustiti v bitke; v glavnem so pa nemške vojne ladje takrat napadale le bolj ali manj neoborožene trgovinske ladje.

Edini bitki, ki ju je Viljemova Nemčija bila na morju, sta bili bitka pri Falklandskem otočju (v Južnem Atlantiku) in bitka pri Jütlandu ali Ska-

geraku (v Severnem morju). Prvo so Nemci izgubili, druga se je pa končala neodločno, čeprav so Angleži imeli precej večje izgube kakor njihovi nasprotniki. To sta edini pravi pomorski bitki med Angleži in Nemci v svetovni vojni; in tako se je zgodilo, da bi bili Nemci po podpisu versajske mirovne pogodbe morali skoraj celotno svoje vojno brodovje izročiti zmagovalcu. (V resnici ga seveda niso predali, ampak so ga, kakor je znano, rajši potopili — in plačali toliko več vojne odškodnine.)

V avgustu 1939. je štela Nemčija 3 zastarele oklopnice brez udarne moči, 3 oklopne križarke tipa »Deutschland« po 10.000 ton (ene od njih, »Grofa Speeja«, danes ni več), 5 težkih križark (s skupno tonažo 50.000 ton), 6 lahkih križark (35.400 ton), 62 torpedov in torpednih rusilcev (66.188 ton) in 61 podmornic. V delu je pa imela oklopnico »Gneisenau« (26.000 ton) in tri druge po 35.000 ton.

Kakšno je danes razmerje med nemško in zavezniškimi mornaricami in kakšno je bilo pred 25 leti, vidite prav dobro iz razpredelnice na koncu te strani.

Bitka pred Montevideom je končana. »Admiral grof Spee« jo je izgubil in jo je na Hitlerjev ukaz končal s samomorom. Poveljnik križarke kapitan Langsdorf se je pokoril višjemu ukazu, nato je pa šel prostovoljno v smrt, ker ni mogel preboleti zapovedanega mu dejanja.

V listih beremo, da se je kapitan pred smrtjo tovariško poslovil od svojega moštva in razdelil med častnike vse svoje dragocenosti. »Grof Spee« je bil brez slehernega dvoma »Exeter«. Ta angleška križarka je hotela po vsaki ceni »Speeja« izzvati in ga zaplesti v boj. Koliko herojstva je za to treba, bo vsakdo razumel, če ve, da so »Speejevi« topovi 8 km dalje neshi kakor »Exeterjevi«. Kljub temu je »Exeter« zavil mimo »Grofa Speeja«, ne meneč se za točo granat in ne odgovarjajoč

Pregovor »Dosti psov zajčja smrt« za montevidejsko bitko pač ne velja. Kajti nemška vojna ladja je spominjala na vse prej kakor na slabega in nedolžnega zajca. Kako nevarna je bila dokazuje že okoliščina, da so angleške izgube dvakrat tolikšne kakor nemške.

Junak bitke je bil brez slehernega dvoma »Exeter«. Ta angleška križarka je hotela po vsaki ceni »Speeja« izzvati in ga zaplesti v boj. Koliko herojstva je za to treba, bo vsakdo razumel, če ve, da so »Speejevi« topovi 8 km dalje neshi kakor »Exeterjevi«. Kljub temu je »Exeter« zavil mimo »Grofa Speeja«, ne meneč se za točo granat in ne odgovarjajoč

K RAZPREDELNICI NA DESNI

Letošnji podatki veljajo za stanje pred vojno. Iz števil se vidi, da sta se v primeri s letom 1914: prostovoljno razorožili na morju samo Velika Britanija in Francija. (Diagram po pariškem »MATCHU«; Etats-Unis = Združene države; Gde-Bretagne = Velika Britanija; Allemagne = Nemčija.)

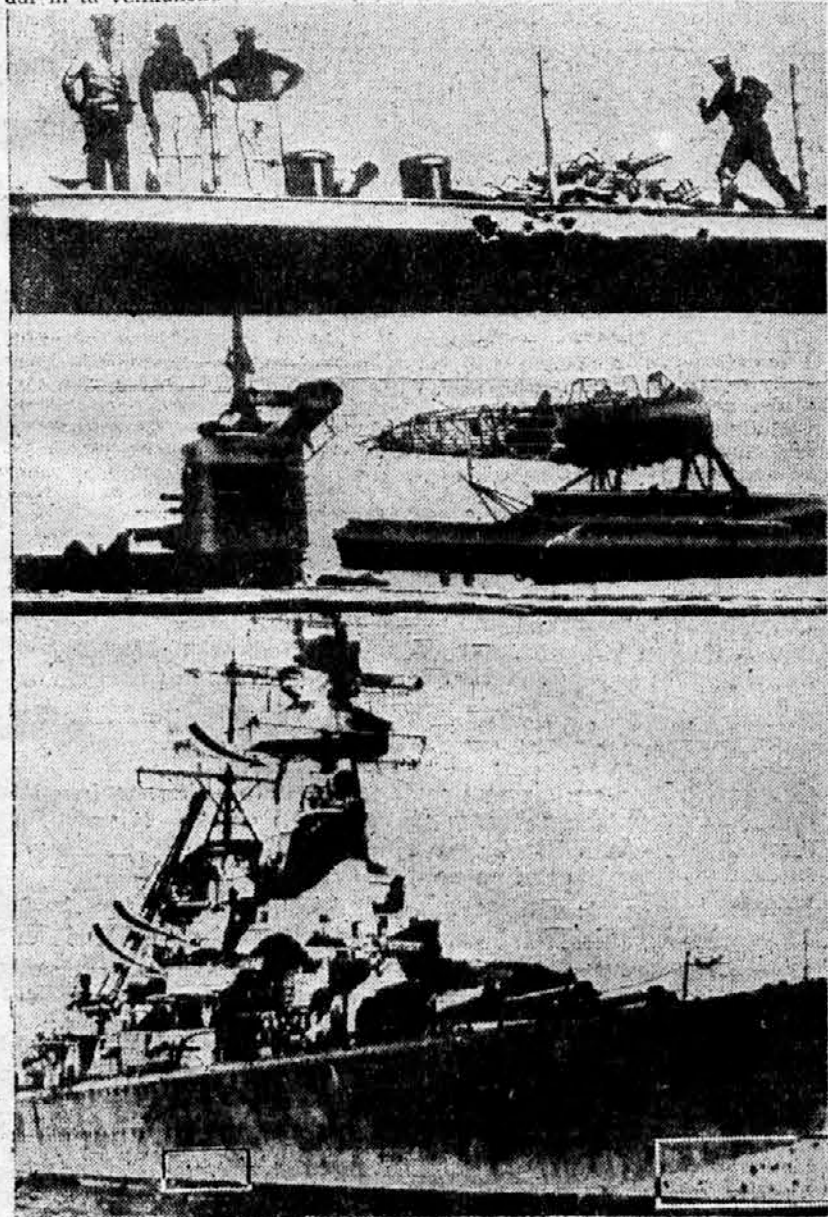
na njegovo streljanje. Ko je bil kakšne 4 milje (7 km) oddaljen od nemške oklopnice, se je pa na lepem obrnil in začel z vso paro pluti naravnost v nasprotnika! Hotel se je zaleteti v Nemca in ga razklati na dvoje, čeprav bi bila to tudi njegova smrt. Nemci na »Grofu Speeju« prvi mah niso vedeli, kaj naj si mislijo;

šele v poslednjih minutah so se zavedeli in spremenili smer. Tako sta nekaj trenutkov obe ladji pluli vstric, prav blizu druga druge; in takrat je bilo, ko je »Exeter« tako obsul »Speeja« z granatami, da se je nemška oklopnica morala zateči v Montevideo.

Nadaljevanje na 1. strani

Tonaže vojnih mornaric l. 1914. in l. 1939.

Država	Ton l. 1914.	Ton l. 1939.	L. 1939. več (manj) kakor l. 1914.
ETATS-UNIS ..	860.000 t.	1.213.790 t.	+ 41 %
JAPON	485.000 t.	852.840 t.	+ 76 %
ITALIE	320.000 t.	458.788 t.	+ 43 %
Gde-BRETAGNE	2.176.000	1.351.533 t.	- 38 %
FRANCE ...	768.000 t.	545.882 t.	- 29 %
ALLEMAGNE	900.000 t.	214.000 t.	- 76 %

PO SAMOMORU »GROFA SPEEJA«

Gornje slike o koncu nemške vojne ladje »Admiral grof Spee« so prišle iz Buenos-Airesa v Evropo delno brezplačno (v New Yorku); delno »brzojavno« (iz New Yorka v London); delno »z letalom« (iz Londona v Pariz); odondod k nam pa »z vlakom« (z Gora je). Mornarji na palubi vojne ladje popravljajo škodo. Na desni ostanki razbitega topa, pod njim pa lukule od angleških granat. Na sredi: Kabina nekoga letala, ki se je uničil ogled angleških topov. Spodaj: Puščice kažejo, v katere gornje dele »Grofa Speeja« so prišle granate, v obrobjenih pravokotnikih pa vidite luknje od granat, ki se oklopnic zadele tik nad vodno črto.

Naipogumneiške ženske ameriške filmske prestolnice

Kako nastajajo v Hollywoodu senzacije

Borba na življenje in smrt s morskim psom. — Beg iz gorečega gozda. Vratolomna avtomobilska vožnja v smrt

»Pogosto vidite na filmskem platnu, kako proti ograji ali pa v skale drve avtomobili s polno paro, potem se pa razbijejo na drobne kosce. Vi vsi, ki to gledate in strmite, pomislite, da te avtomobile krmilimo mi, včasih vidite, kako hočejo divje zvoči puhač in renč, zlobno mežikajoč z zlovesnimi očmi napasti krotliko zveri na platnu, pomislite, da smo to me, ki jih v resnici krotimo! Spet drugi vidite, kako preko prostranih prerij drve ognjeviti konji, pomislite, da smo to me, ki jih brzdamo in jahamo! Pomislite, da smo to me, ki nas te neobzdrane živali pogosto stresajo s sedla, da se valjamo pod njihovimi kopiti, v nevarnosti, da nas potopijo! Me skučemo s padali iz gorečih letal, me se potapljam v deroče vode, me se pretepamo in razgrajamo po krčmah divjega Zapada, me si skočimo včasih na platnu tako naravno v lase, kratko in malo; me tako imenovane »Stuntgirls«, smo dekleta, ki v Hollywoodu skrbijo za senzacije na platnu.

Tako se pričena poročila nekega ameriškega časopisa. V njem popisuje eno izmed teh deklet najbolj razburilive dogodivščine iz svojega poklica. Čeprav ima šele trideset let, je že štiriinajst let »Stuntgirl«, senzacijsko deklet. Danes je v Hollywoodu še sedem in trideset takšnih »girl«, toda še zmerom jih je premalo. Znano nam je, da so ameriški filmi polni senzacij, vse od potresa pa do avtomobilskih nesreč. Tudi veseloigra imajo rade kakšen »Knock out« pred veselim koncem. V teh veseloigrah čisto zahtevajo filmske družbe za spopade posebne igralce-strokovnjake.

Oče Frances Milesove, ene najslavnejših senzacijskih deklet, ki je objavila te dni svoje dogodivščine, je bil častnik. Znano je bilo, da ima njegova hči močne živce. Zato so ga nekega dne prosi, ali ne bi smela njegova hči nastopiti v nekem nevarnem filmskem prizoru namesto igralke. Filmatelji so hoteli neki prizor pod vodo. Glavni junak je bil zaprt v podmornici. Dekle naj bi ga rešila, tako da bi pod vodo plavala do podmornice in odprla vrata. Med potjo bi se pa morala boriti z morskim psom. Na srečo je bila žival utrujena od dolge poti. Z nožem v ustih se je mlada Miles potopila. Sama pripoveduje, da je bila premlada, da bi se zavedala, v kakšno nevarnost se podaja. Prišel se je boj s psom; bila je spretna in ga je pogumno zabolila. Voda se je pobarvala s krvjo. Frances je splavala do podmornice, odprla zaklopko in osvobodila zaprtega junaka. Do tistih dob se ni bila obotila strahu. Tedaj pa, ko je bila pod vodno gladino sama z morskim psom in nožem v ustih, ji je bilo veseno nekoliko tesno pri srcu.

Najbolj »prijeten« spomin ima Miles na film, filman po Dantejevem »Peklu«. Glavno vlogo je igral Spencer Tracy. Prizor, v katerem je morala nadomestovati junakinjo, se je odigraval na neki ladji. Skočiti je morala z nekega visokega mostiča na neko mizo. Pod njo se je borila gnječa ljudi, ki so divje napadali drug drugega in se hoteli rešiti. Neki igralec bi moral Frances ujeti prav ko bi skočila na mizo. Toda tega igralca v usodnem trenutku ni bilo, ker ga je množica odrinila od njegovega prostora. Frances je skočila v prazno in padla tako nesrečno, da si je poškodovala hrbtenico. Možak, ki bi jo moral ujeti, se je le s težavo prirnil do nje in jo hitro odpeljal v bolnišnico.

Svojo najdaljšo dvojno vlogo je igrala Frances v filmu »Obraz z brazgotino«. Ta film je prikazoval zasledovanje »kralja gangstrov« Al Caponeja, takratnega državnega sovražnika št. 1. V tem filmu je morala Frances skozi tisoč nevarnosti: skozi streljanje strojnih pušk, zasledovanje morilcev, drveti je morala z avtomobil v temno ulico in še marsikaj nevarnega. »Stuntgirls« nastopajo včasih tudi v majhnih vlogah, posebno tam, kjer sta potrebna smelost in pogum bolj kakor igralce zmožnosti glavne igralke.

»Največja nevarnost za nas,« pripoveduje Frances, »je tedaj, če pride nekaj nepričakovano. Vzemimo na primer slučaj z Marcello Arnoldovo, s senzacijsko igralko, ki se je nedavno ponesrečila. To je edini smrtni primer, ki smo ga doživeli v našem poklicu. Posledica njene smrti je bila, da so prepovedali uporabljati dekleta v drevesih avtomobilih. Nesreča je bila zgledila takole: Ko sta oba drevesa avtomobila srečno prevozila ovinko, je režiser želel, naj prizor še enkrat ponovno. Marcello in avto, ki je s polno brzino drvel okrog ovinka, se je vdrugič zaletel v kup peska, prebil ograjo in se prevrnil s ceste v obestni jarek. Marcello je bila na mestu mrtva, medtem ko je deklet, ki je sedelo poleg nje, odneslo samo nekaj nedolžnih prask.

Jane Fordovo imenujejo, poleg Frances Milesove, najbolj predrzno ženo

Hollywooda. Iz male bolniške strežnice je postala prava filmska znamenitost. Čeprav je bil njen poklic miren in tihi, je imela Jana neko posebno nagajenje do plavanja. V Los Angelesu, kjer je služila v bolnišnici, je veljala za izvrstno plavalico. Odnosla je tudi rekord v potapljanju. Lepega dne je spoznala Toma Carterja, moškega, ki je veljal v vsem Hollywoodu za najboljši drznega cowboya. Njegovi prijatelji so ga imenovali »Vražji Tom«.

Mr. Carter se je za Jana zelo navdušil. Ne samo zato, ker je bila ljubka deklet, temveč zato, ker mu je bilo všeč njeno vratolomno potapljanje. »Še malo bolje in lahko boste nastopili v senzacijskih filmih,« je menil zamišljeno. »Skušal se bom za vas potegniti.« Potegnil se je pa zanjo tako učinkovito, da sta se v pičlih treh tednih poročila.

Zakon ju pa pri njunem vratolomnem poklicu ni prav nič oviral. Oba tudi danes še gojita sport in skušata v kar najpogumnejših dejanjih pretiravati. Lepega dne, ko je Tom spoznal, da ga je njegova mlada žena premagala, jo je odvedel s seboj v atelje. V kratkem času je postala strokovnjakinja za vratolomne senzacije, tako slavna, da so jo povsod potrebovali. Gospodje, ki pišejo rokopise, so dobili naročilo, da si naj za Jana izmislijo takšen prizor, ki ga dotlej še niso filmali in ki bo gledalcem kar sapo jemal. Nekega dne so ji prinesli rokopis, po katerem naj zavozni njen avtomobil naravnost v vodo. Na dnu morja se pa razbije. Za krmilom pa sedi glavna junakinja — res prava vloga za Jana Fordovo.

Samo po sebi umevno je Jana to vlogo sprejela. Ne samo zato, ker je za to dobila vabljivo plačo, temveč zato, ker jo je to veselilo. Zgradili so velik steklen tank. Skozi njegove stene so fotografirali prizor v vodi. V globini petih metrov je ležal razbit avtomobil, zgrajen iz lepenke. Pod temi razvalinami se je nahajala mladenka. Na vso moč se je trudila, da bi se rešila in odrinila od sebe železne stene. Za potapljačico njene kakovosti ta naloga ni bila pretirava. Toda slavno Jana bi neznatna nečimrnost kmalu stala življenje. Jana je imela prekrasne dolge lase. Bila je ponosna na te krasne kodre. V tem prizoru jih je nalašč razpuštila, da so prosto plavali po vodi. Ko je ležala pod avtomobilom in se ga je hotela osvoboditi, je opazila, da so se lasje zapletli med avtomobilske dele. Čeprav so bili samo iz lepenke, je bilo toliko težkih delov, da jih nikakor ni mogla osvoboditi. Obupno se je trudila, borila z vsemi silami, toda lasje so se vse bolj in bolj zamotavali. Režiser je bil kar vžiglen nad tako naravnim igranjem. Operaterji so hitro vrteli in še vrteli, saj tako resničen prizor ne more biti nikoli dovolj dolg. »Kaj le neki ima ta ženska v pljučih?« je vzkliknil režiser. »Za pet minut je pod vodo in se še zmerom bojuje z avtomobilom. da nam kar sapo zapira.«

Jana je že slisala biti svojo zadnjo uro. Še en neznansko močan sunk, njeno telo je spretela bolečina, ostru kakor nož, toda ona se je le osvobodila. Kos njene kože z lasmi vred je ostal na razbitih delih ladje. Vsa krvava, naspol mrtva, brez moči je priplavala na površje vode. Prestrašeni filmski operaterji so jo omedlelo potegnili iz vode.

Včasih so videli takšne senzacije zelo preproste, toda v njih so tudi razne zahrbtnosti in pasti. Nekoč so zahtevali od Jane, naj z zvezanimi rokami skoči s skale v vodo. Branila se je, ker je že imela izkušnje z vodo. »Potrebujem svoje roke, kadar hočem iz vode,« je zapovedovalno pojasnjevala. »Kako veste vi, da ne bom skočila na kako koničasto stvar in poveste mi, kako naj varujem svoje oči, če mi roke zvežete?«

Tega ji režiser ni znal povedati. Toda tako je bilo napisano v rokopisu. Plačo so ji zvisali, toda Jana se je še vedno upirala. Končno so se sporazumeli tako, da je res skočila z zvezanimi rokami z dvajset metrov visoke skale v globino. Toda roke so bile samo nalahko zvezane. Z izredno prisrčnostjo in z popolnim obvladanjem svojega telesa, je razvezala vezli tik tedaj, ko se je dotaknila z nogami vode. Toda nihče pozneje tega v filmu ni opazil.

Za najbolj predrzno dogodivščino je označila sama gozdni požar. Junakinja se izgubi v gostem gozdu, tedaj nenadno nastane požar. Borec se z ognjem si vira pot skozi plamen. Prizora v gorečem gozdu ni igrala prava filmska zvezda, temveč Jana Fordova.

Da bi filmali to veliko senzacijo, so kupili cel gozd. Okrog gozda so skopali velik jarek. Nato so gozd in tla polili s petrolejem. Iz previdnosti so napeljali skozi gozd tanko žico, po njej naj bi se Jana dotipala iz gozda.

Ko so plamteče baklje dosegle suh, s petrolejem polit les, je gozd zagorel kakor umetni ogenj. Jane je tekala kar brez uma po gozdu. Toda kjerkoli si je vtrla pot v prostost, ji je pot že zaprti ognjeni zubelj in jo pregnal nazaj. Vse teže je dihala in gost dim jo je oviral pri begu. Žica se ji je izmuznila iz rok in padla z gorečih dreves po tleh.

Zaman so jo čakali tovariši, razvrščeni po važnih krajih, da bi lahko bežalo Jana filmali. Polagoma je tudi njim postalo tesno pri srcu. Ogenj je postajal vse večji, dosti večji, kakor so si ga bili zamislili. Teman dim je daleč naokrog pokrival ravnino. Kakor po čudežnem naključju si je Jana utrla prosto pot. Na lepem je pritekla na parobek sajasta in vsa opečena; trenutek je postala, potem se je zgrudila. Operaterji so takoj priskočili in omedlelo Jana prenesli na varno. »Petdeset metrov smo filmali,« je pozneje pripovedoval eden od fotograf, »petdeset metrov, kakršnih film še ni bil videl. Toda Jana je morala ta prizor plačati s tremi tedni bolnišnice.«

Pravijo, da Jana Fordova svoj poklic zelo ljubi, ker je zelo sporten in vznemirljiv. Res čudno, da se nekateri ljudje tako igrajo s svojim življenjem, da lahko drugi nekaj trenutkov zadržijo sapo pri senzacionalnem prizoru na filmskem platnu.

Ropot slabo vpliva na človeški organizem

Ulični ropot slabo vpliva na meščane prometnih ulic. Posebno pa na tiste, ki imajo že tako in tako slabe živce.

Po cesti drve avtomobil, hupajo in zavirajo, nekdo je odprl radio, v spodnjem nastropju nekdo igra klavir. Zaskrbljena mati stopi v sobo spečega otroka. Opazuje dete in je srečna, ko vidi, da otrok mirno spi. Toda mati je v zmoti. Obstajajo namreč že priprave za merjenje vpliva ropota na človeški organizem.

Otroci so med spanjem na pogled mirni in na njihovi zunanosti ni opaziti ničesar, organizem je pa nemiren in obraz je spremenjen. Priprave kažejo, da je tudi utrip žile hitrejši, prav tako je pa opaziti tudi motnje v živčnem sistemu.

Na ropot pa ne reagirajo samo otroci, temveč tudi odrasli ljudje. Se do nedavna so lahko ugotovili vpliv ropota na organizem samo teoretično. Danes ga pa merijo kakor že rečeno, s posebnimi pripravami.

Dokazali so, da tipkalice, ki tipkajo na stroje brez suma, delajo dosti hitreje in bolje. Isto velja tudi za delo v tovarnah. Zato se je treba ropota varovati prav tako kakor bolezní.

Žolčni kamni

Nastajanje kamenčkov v žolčnem mehurju je posledica nepravilnega delovanja žolčnega mehurja, odnosno cevi, ki drži iz žolča. To se navadno zgodi, kadar se cevka zamaši; navadno je to posledica kakšnega vretja.

Žolčni mehur izloča žolč, in sodeluje pri prebavi. Ko se v mehurju napravi kamenček, bolnik občuti hude bolečine, bljuva zelenkasto snov jedkega okusa. Značilno je pa, da so ti bolniki neprestano lačni. Prebava je neredna, bolniki so nervozni in pogosto jih muči glavobol.

Napad žolčnih kamenčkov povzroči neznosne bolečine, ker se cevka žolčnega mehurja brani prodiranja drugih teles. Krči se javljajo ob časa do časa.

Prvi simptomi obolenja žolčnega mehurja so podobni simptomom vnetja slepiča. Krči utegnejo trajati tudi celo noč. Nekoliko se pomirje, drugi dan pa začne znova. Bolečine se pojavljajo vse od desnega ramena do desne ledvice. V primeru obolenja je neobhodno potrebna zdravnikova pomoč.

Novo odkritje za zdravljenje tuberkuloze

Rim, decembra.

V Rimu so imeli člani zavoda Carlo Forlini važen sestanek. Znameniti zdravnik Eugenio Morelli je poročal o svojih novih odkritjih zdravljenja tuberkuloze. Do-egel je namreč, da lahko velike pljučne kaverne zdravijo operativno.

Preizkusil je svoje delo na dve sto bolnikih, in ti poskusi so se kar najbolje obnesli.

All že veste...

...da je najstarejši vojak francoskega imperija neki Afričan iz alžirske

Deklece z žveplenkami

»Babica,« je zaklicala deklica, »o, vzemi me s seboj! Vem, da

boš izginila, kakor hitro bo žveplenka ugasnila, kakor so izginile topla peč, Silvestrova pečenka in kakor veliko, čudovito božično drevo!«

Hitro je potegnila še s celim šopom žveplenk, ki so ji še ostale, po zidu, kajti hotela je svojo ljubo babico še dolgo obdržati pri sebi.

In žveplenke so gorele tako svetlo in jasno, da je bilo še svetleje kakor podnevi.

Babica ni bila še nikoli tako lepa in tako ljubka. Dvignila je dekletce v svoje naročje in v veselju in svetlobi sta obe vzplavali kvišku. In dekletce ni čutilo nič več lakote, nič več mraza in nič več strahu. Bila je pri Bogu.

A v kotu med dvema hišama je tisto novoletno jutro v mrzli jutrnji uri sedelo drobno dekletce z bledimi lici in smehljajočimi se usti, mrtvo, mrzlo. Zmrznilo je v prejšnji noči, v Silvestrovi noči. Nad njo se je zbudilo novoletno jutro in jo našlo negibno, s prgiščem žveplenk v ročici, toda en šop žveplenk je bil že zgorel. Pogreti se je hotela, so rekli. Nihče od njih pa ni vedel, kaj vse lepega je videla in kako čudovito je z babico odplula v novoletni noči v nebo.

V prihodnji številki

»Družinskega tednika« bodo naši mladi prijatelji lahko brali eno najlepših pravlic, kar jih je slavni danski pisatelj Andersen sploh napisal. Naslov te prelepe, prirsčne pravljice je:

»Divji labodi«.

Opozorite na to prelepo pravljico vse svoje znance in prijatelje, svojim dragim staršem pa povejte, da »Družinski tednik« prinaša vsak teden obilo zanimivega in poučnega gradiva za vso družino.

Ne pozabite torej: v 1. števil. »Družinskega tednika« leta 1940. se prične prelepa pravljica, zato prosite svoje starše, da se kar najhitreje naroče na »Družinski tednik«.

pokrajine Constantine? Rodil se je med leti 1830 in 1833, natančnega datuma ne vedo. Piše se Mohamed Boudiz, Sodeloval je že v več ko 60 vojnah. Bil je tudi v bitki z nesrečnim cesarjem Maksimiljanom v Mehiki. Po 19 letih bojevanja se je vrnil z mnogimi odlikovanji domov. Od leta 1876. ni zapustil domače vasi. V svetovni vojni je izgubil pet sinov.

...da so na svetu plemena, kjer otroke poroče še pred njihovim rojstvom.

...da se samo tretjina ljudi na svetu poslužuje pri jodi vilic in nožev? V

drugo tretjino spadata tisti, ki se poslužujejo palčice v tretjo pa tisti, ki jedo s prsti.

...da iz nekega izvira v mestu Selmi tečeta dva curka vode; vsak izmed njiju ima posebne odlike. Eden izmed curkov ne vsebuje mineralnih soli, drugi pa vsebuje dosti žvepla in železa, razen tega je pa tudi dosti toplejši od prvega. Čudovit izvor obstaja iz dveh cevi: ena je široka 10 cm in sega 110 metrov globoko, druga pa 5 cm, vtaknjena je v prvo in sega 200 metrov globoko, kjer naleti na čisto drugačne geološke pojave.

7. nadaljevanje

Sledil je kratek molk. In še preden se je zavedel, se je vrgla mati predenj in mu objela kolena. Otrsla se je vsega ponosa. Začuden je hotel stopiti vstran, a mati ga ni izpustila. Ves prepaden ji je pogledal v izumirajoči obraz in prisluhnil njenim razburjenim besedam. To vendar ne more biti njegova mati, ki vsa sirta in objokana kleči pred njim in moleduje...

»Bernard,« je vzklila, »za pet ran božjih, poslušaj me! Rotim te, svarim te zaradi tebe samega in zaradi sebe. Nikar se ne mešaj v te stvari. Pusti, naj policija in detektiv opravi svoje — in ako le kako moreš, glej, da Scotland-Yard ne bo razvozlal te uganke. Nikar ne pomagaj policiji — in prekliči predvsem nagrado, ki si jo razpisal. Ne zavedaj se, kaj si utegneš s tem nakopati — in niti ne moreš se zavedati. Menda ne boš verjel, da so ti očeta umorili zaradi pliskavega denarja? Joj, tvoje početje bo moja smrt!«

Mati je obupano vila roke. Skušal jo je dvigniti, pa se ni dala. Vsa sključena je ždela od njegovih nogah. Ta nepreračunjeni izliv ga je globoko ganil, in solze so mu zalile oči.

»Mati, zakaj so ga umorili?«

»Lahko bi ti povedala, toda rajši bi umrla tu pred tvojimi nogami, kakor da bi o tem govorila.«

»Torej gre še za skrivnostno predrzgovino?«

»Ničesar ne vem, samo slutim, Bernard. Tak poslušaj me vendar. Misli o svojem očetu, kakor misliš ves svet. Vsi časniki so pisali samo dobro in plemenito o njem, v vseh žalnih govorih so ga postavljali drugim za svetel zgled. Vsi ga imajo za moza jeklenega značaja. Povej mi, kaj bi si mislil o človeku, ki bi razkril svetu kakršno koli temno točko iz njegovega življenja, ki je doslej živa duša ni poznala? Ljudje bi zmajevali z glavami, če bi kdo le izgovoril očetovo ime.«

»Takšnega človeka, ki bi hotel oblatiti očetov spomin, bi preklel,« je z grenkobo odgovoril.

»Potlej pazi, da ne boš samega sebe preklinjal. Po sili hoče razkriti skrivnostno smrt svojega očeta, a rečem ti, da bi utegnil razgalliti svetu podrobnosti iz njegove preteklosti, ki bi jih lahko samo on pojasnil. In brez njegovega pojasnila bi bil očetov spomin za večne čase oblaten. Poslušaj moj opomin, Bernard! Verjemi, da si prav ti čuval njegove časti in njegovega slovesa. Najsi je kriv ali nedolžen, povem ti samo to, da je bila neka doba v njegovem življenju, ki je za nič na svetu ne kaže razkriti.«

S strahom se je Bernard odmaknil in ni mogel odvrniti pogleda od razburjenega materinega obraza, ki so ga plamenčki iz kamina pošteno osvetljevali. Čuden občutek se ga je loteval. Naspol se je bal matere, naspol ga je privlačevala. Trdno se je bil odločil, da bo svojo voljo uveljavil, toda ni si mogel misliti, da se bodo stvari tako zasukale. Kar je rekla, je zvenelo resnično — in vendar...

»Mati, ne morem verjeti,« je naposled hripavo izdaval. »Vročica govori iz tebe. Življenje mojega očeta je bila odprta knjiga. Ničesar ni skrival in vem, da ni imel ničesar prikrivati. Vsaka takšna domneva je zločin!«

Mati je počasi vstala in stopila v senco. Začuden je zrl za njo. Ko je spet stopila predenj, je imela sveto pismo v rokah.

»Bernard, trdi si, krut celó. Da te pa prepričam, ti prisegam na sveto pismo, da je bila sleherni moja beseda resnična. Ako boš svoja polzvedovanja morda celo uspešno končal, boš s tem za vse večne čase umazal spomin svojega očeta. In niti pravici ne boš zadostil. Nisem rekla, da je oče vedel zagrešil in sam prestopek, toda vedi, da bo vsaka malenkost, ki jo boš odkril, le drobci, ki resnice ne bo pojasnil. Polovičarsko bo vse, zakaj samo pokojni oče bi lahko pojasnil drugo polovico, ako bi bil še med nami. Prestopek, zločin, ki ga je, kakor videz kaže, zagrešil, bi utegnil prav ti sam razkriti, po-

jasnilo in utemeljitev bi pa ostala svetu za večno prikrita. Na svoje življenje ti prisegam, da je tako.«

»Potlej moram izvedeti resnico,« je trdovratno odvrnil. »Sam hočem soditi. Moraš mi povedati, mati, naj bo kar koli že.«

Ihte se je susedla na stol in si pokrila obraz z rokami.

»Ne morem ti povedati, sin! Ne morem,« je hropeče izdavila.

»Povej mi, vso resnico mi povej, sicer...«

»Sicer ne umakneš svoje odločitve. Kajne da?«

»Tako je.«

Mati ni odgovorila in dolge minute je vladal moreč molk. Zdajci se je sin vzravnaval, kakor da bi se bil zbudil iz globokega razmišljanja, je odrinil težak hrastov stol, ki je bil nanj naslonjen.

»Mati, če mi nimaš ničesar več povedati, potlej pač grem.«

Šele ko je bil mladi lord že pri vratih, je lady spet izpregovorila. Toda njen glas je bil tako šibak in tako strd, da jo je komaj razumel. Pri pridi se je obrnil.

»Sam si si nakopal to gorje,« je hripavo dejala. »Stopi k meni — še bliže — prav k meni priditi!«

Stopil je k njej in pobesil glavo. Toda njene vročino se svetlika-joče oči so nemirno blodile po sobi.

»Mati, tu ne more nihče prisluškovati,« jo je potolažil.

Njene tresoce se ustnice so se skorajda dotaknile njegovega uhlja. Sprva je govorila počasi, potlej pa čedalje hitreje, dokler ni postal njen glas kričec in razburjen.

Sin je bledeel od njenih besedah in debele potne kaplje so mu orosile čelo. Z vsemi štirimi se je boril zoper strašno, nepojmljivo obžolbo. Ni in ni ji mogel, ni ji hotel verjeti. In rekel ji je to s strastnim glasom.

Mati ga je poslušala, potem mu je pa jela spet pripovedovati in dokazovati. Dokler je ni premagal divji in krčevit jok.

13. POGLAVJE

Nagrada prekljana

Malo pred polnočjo je pozvonil Thornton pri večnih vratih na Grosvenor-Square in vprašal, ali je lord Alceston doma. Sluga ga je takoj odpeljal v malo delovno sobo v pritličju, in kmalu nato je vstopil njegov prijatelj. Thornton ni bil solzav človek, toda ko je uzrl mladega lorda, je planil ves prestrašen pokonci.

»Dragi prijatelj,« je sočutno dejal, »zdi se takšni, da bi sodili pri pridi v posteljo. Žal mi je, da vas tako pozno motim. Bolje bi bilo, da sem prečkal obisk na jutrišnji dan.«

Lord Alceston je sedel in zmajal z glavo.

»Prav vesel sem, da se niste premislili, zakaj na moč sem radoveden, kakšne novice mi prinašate.«

»Najprej bi vas prosil za požirek kakšne tekočine. Pravkar prihajam namreč iz Whitechapla.«

»Kajpak!«

Lord je pozvonil in služabnik je koj nato prinesel whisky in sodavico. Thornton si je kar sam natočil, potlej je pa napolnil še drug kozarec za svojega prijatelja.

»Niti besedice ne bom znil, preden vi ne spijete tega krepčila. Zdi se, da imate mrzlico, saj drhtite po vsem životu. Ali se je mar kaj posebnega zgodilo?«

»Nič takšnega. Zdravega se ne počutim, to je vse.«

»V tisti beznici so me imeli za detektiva, za ogleduha! Toliko da me niso pošteno premikastili, toda še o pravem času sem odnesel pete.«

»Reči hočete, da ste imeli srečo, ne?« je menil lord Alceston.

MRTVA NEZNANKA

KRIMINALNI ROMAN * ANGLEŠKI NAPIŠAL E. PHILLIPS OPPENHEIM

»Skoraj bo tako. In kljub temu sem marsikaj izvedel. Zdaj poznam že ime tistega gospoda, ki je plačal pogreb in se je za krsto peljal. Piše se za Victorja Feurgeta in stanuje na Craven-Streetu.« Pri teh besedah je pomolil lordu majhen listič čez mizo.

Lord Alceston je samo preletel napisano in nebržno prikimal. Na oko se ni zanimal za Thorntonovo pripovedovanje, toda časnikar je le predobro poznal ljudi, da ne bi bil opazil, kako vleče sleherni njegovo besedo na uho.

»O tistih treh možakih nisem izvedel ničesar novega, sicer sem pa marsikaj dognal,« je nadaljeval Thornton. »Ljudje so govorili o neki gospe, ki je Mrs. Wardova včasih z njo občevala. Trdili so celo, da je bila do neke meje njena zaupnica. In glejte, to gospo sem obiskal.«

»Ali vam je kaj povedala?«

»Mnogo ne, toda pošteno se čudim temu, kar mi je povedala.«

»Kaj hočete s tem reči?«

»Našel sem jo pri delu. Šivilja je. Sprva mi niti odgovoriti ni hotela. Poskusil sem z denarjem, a ga ni marala. Ko sem že vdan v usodo in praznih rok stal pri vratih, me je zdajci poklicala nazaj. Kdo je bil tisti mladi gospod, ki ste bili zadnjič z njim na Brown-

roka prišla za čelo, in hip nato je okusil v ustih konjak. Z neverjetnim naporom se je zbral in se vzravnaval na stolu.

»Je že bolje,« je s slabotnim glasom dejal. »Samo malce naj si odpočijem.«

Po kratkem molku je vstal.

»Thornton, prosil sem vas, da mi pomorete v tej zamotani zadevi, in priznat moram, da ste se stvari temeljito lotili. Tisočera vam hvala.«

»Nikar ne govoriva o tem. Vesel sem, da je prvi korak srečno storjen.«

»Toda s tem prvim korakom bo moral biti hkratu tudi že konec najinih polzvedovanj,« je počasi spregovoril lord Alceston. »Vso zadevo nameravam pustiti pri miru, in vse, kar je dognanega, naj ostane najina skrivnost.«

Thorntona je bilo težko spraviti iz ravnotežja, toda lordov odgovor mu je zaprl sapo. Nejeverno je pogledal svojega prijatelja.

»Ali resno mislite?«

»Da.«

»Zdaj, ko sva našla tehtna oporišča, hočete puško v koruzo vreči?«

»Na moč važne vzroke imam, da sem se premislil — in čeprav ne morem o tem govoriti, mi lahko verjamete na besedo.«

»Morda ste v hudi zmoti?«

»Popolnoma nemogoče!« je odločno dejal Alceston.

»Opozorim vas, da zagrešiva prekršek zoper postavne, ako zamolčiva, kar sva dognala.«

»To odgovornost prepustite meni.«

Thornton je še nekaj trenutkov premišljal, potlej je pa skomignil z rameni.

»Prav. Pa naj bo. Stvar zanima predvsem vas. Toda reči vam moram, da mi ta preobrat ni všeč. Pa lahko noč!«

Nekam naglo je odšel. Thornton ni bil človek, ki bi se pretvarjal, zato se ni potrudil, da bi kdaj koli skrnil svoje občutke. Jezo in nejevoljo je kar očitno pokazal. Toda lord Alceston je dobro vedel, da Thornton ne bo prelomil besede, zato ga ni zadrževal.

Prihodnji dan je bilo brati v časnikih čudno oznanilo: Prekljana nagrada za izsleditev Philipa Neillsona. Brez pojasnila. Ljudje so sklepali iz tega, da policija ni bila več prepričana o njegovi krivdi.

In čeprav ni imel Scotland-Yard prav nobenega opravka z nagrado, je iskal ubežnika le še z medlim zanimanjem.

14. POGLAVJE

Nasvet Mr. Brudnella

V Londonu je bilo takrat le malo odvetnikov, ki bi imeli takšen sloves, kakor Mr. John Brudnell v Bedford-Rowu. V njegovi pisarni so bile police in omare do vrha naphane s spisi in na eni izmed mnogih polic je bilo z velikimi črkami zapisano »Lord Alceston«. Ze Brudnellovi predniki so imeli uspešno in zaupno na skrbi vse zadeve Alcestonove družine, a Mr. John Brudnell je bil vrhu vsega še osební prijatelj umorjenega lorda. Zato kajpak ni bil niti malo začuden, ko so mu tisto jutro javili obisk mladega lorda. Po pravici povedano pa ni bil kdo ve kaj radoveden na ta pogovor.

»Malo zgoden sem, Mr. Brudnell,« se je nekam opravičil mladi lord Alceston, ko je vstopil.

»Prav od srca se veselim, da vas vidim. Prosim, sedite. Tam, v tistemle stolu se prav udobno sedi. Gotovo bi se radi pomenili z menoj o družinskem imetju, mylord, in kakor nalašč je mnogo točk, o katerih bi se tudi sam rad pomenil z vami. Deniva, kar o najemniški pogodbi posestva Clanavon.«

»Ne, zato nisem prišel,« mu je skočil mladi lord v besedo. »Gre za nekaj popolnoma drugega.«

Odvetnik je opazoval blede, obupano lice lorda Alceston in je že kar slutil, kaj ima na srcu. Toda svojemu klijentu ni hotel z ničimer olajšati težke naloge. Potrpežljivo je čakal.

»Rad bi se pogovoril o zasebnih zadevah svojega pokojnega očeta.«

»Kar misli sem si,« je vzdihnil Mr. Brudnell.

»Ko sem si opomogel od prvega strahu, sem se odločil, da moram najprej najti in izročiti pravici očetovega morilca. Moja prva dolžnost se mi je zdela, da ne smem prejši mirovati, preden ga nisem spravil na vlslice. To se vam gotovo ne zdi čudno, Mr. Brudnell?«

»No, saj vsi upamo, da se bo policiji vendar posrečilo najti zločinca. Še včeraj sem vprašal v Scotland-Yardu, in tam so mi zagotovili, da verujejo v uspeh.«

»Kaj, Scotland-Yard!« je zaničljivo vzklil mladi mož, ki so ga dražile konvencionalne odvetni-kove besede. »Ti ljudje ne bodo nikoli ničesar našli!«

»Kako naj pa potlej dobe morilca?«

»Sam sem ga hotel izslediti,« je razburjeno menil mladi lord. »In to je še zmerom moj namen. Toda še preden sem storil prvi korak, sem slišal strašno domnevo.«

Mr. Brudnell je molčal, in njegov obraz je bil neprediren, čeprav mu je bilo v tem trenutku hudo težko, da bi skrnil svojo zaskrbljenost.

»Nekdo je govoril — nočem reči, kdo — da je v preteklosti mojega očeta neka skrivnost, ki je nemara zakrivila njegovo smrt. Dalje mi je tista oseba namignila, da je s to skrivnostjo v zvezi neka krivda mojega očeta — vsaj svet bi si njegovo dejanje kot krivdo razlagal. Izzeveno je tako, kakor bi se bil nekdo maščeval nad mojim očetom, in moje polzvedbe bi utegnile razkriti kakšno nečastno zadevo iz preteklosti, ki bi seveda oblatila spomin mojega pokojnega očeta. Marsikaj sem izvedel, kar se je godilo tisto usodno noč. Če bi prišlo to na dan, bi bil škandal nezoeiben. Zato so me prosili, še rotiti so me celo, naj pustim vso zadevo pri miru.«

»Ta nasvet je bil, verjemite mi, preiminent!« je mirno menil Mr. Brudnell.

»Ali naj mar verjamem tem abotnim zgodbam?«

»Celo najboljši ljudje so kdaj v svoji mladosti zagrešili kakšen prestopek.«

»Priznam, in če zadene ta očitek tudi mojega pokojnega očeta, ga zato ne bom obsojal. Toda preden se bom odločil, da ne bom več terjal kazni za očetovega morilca, moram izvedeti več, moram dognati kakšna dejstva, ne pa da me pitajo s samimi domnevami.«

Sledil je kratek molk. Lord Alceston je vstal.

»Mr. Brudnell, vi ste edini človek, ki utegne poznati skrivnosti mojega pokojnega očeta. Nisem prišel iz gole radovednosti. Poslednji dogodki so mi naložili dolžnost, da se brigam za skrivnosti, in vaša dolžnost je, da mi vse poveste, kar bi utegnili razčistiti to zamotano skrivnost. Moje vprašanje je preprosto in odkritosrčno: prosim vas, odgovorite mi prav tako preprosto in odkritosrčno. Verjemite, da bi utegnili sicer, če bi svoja polzvedovanja nadaljeval, spraviti na dan marsikakšno stvar, ki bi bila i meni i drugim na moč neprijetna, če ne celo v sramoto.«

Odvetnik mu je trdo pogledal v oči.

»Da, trdno sem celo prepričan, da bi bilo tako!«

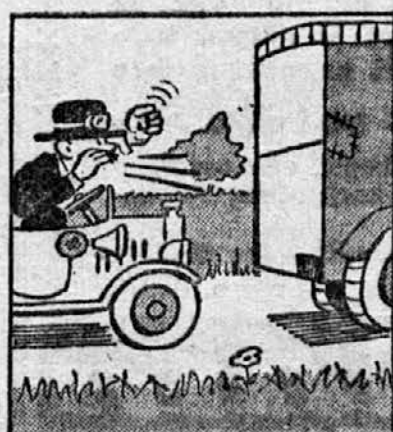
Lord Alceston je zastokal in stopil korak nazaj, kakor da bi ga bil kdo udaril. Sicer je bil prepričan, da bo uspeh njegovega obiska takšen, a vendar je bil do skrajnosti prepadel.

»Vse mi morate povedati,« je potlej počasi dejal. »Vedeti moram, vse, prav vse.«

»Tega ne morem.«

Gospod Subito...

...se vozi z avtom.

Vohunske avanture kapitana Rintelena

v letih 1914-1917

Iz spominov takratnega šefa nemškega vohunstva

9. nadaljevanje

Vsi smo vedeli, da ima domišljavi gospod Scheele samo eno slabost, in ta slabost so bile ženske, lepe, mlade ženske. Kadar je šlo za mlado, lepo dekle, je bil ta pretkani lisjak za vse drugo slep in gluhi. Prijeti ga je bilo mogoče od te strani, samo previdno. Boniface je imel med svojimi klienti tudi neko mlado, zapeljivo dekle; že večkrat mu je pomagala, kadar je potreboval za svoje mrčne načrte kakšno lepo žensko. Tako naj bi mu pomagala tudi pri dr. Scheeleju.

Lepega dne, prav ko se je dr. Scheele sprehajal ob obali Hudsona, je tam neki mladi, čedni deklici padel sončnik na tla. Dr. Scheele je hitro priksnil in ga pobral. Tako sta se seznanila. Kmalu nato jo je dr. Scheele povabil na daljši sprehod s svojim častitljivim 'Fordom'. Lepo dekle je pristalo.

Ko sta, na videz oba presrečna, v avtu drčala po beli cesti, je na lepem izza ovinka stopil neki možki. Komaj ga je dekle zagledalo, že je pričelo kričati in klicati z rokami. Možak je stopil pred avto in dvignil roko. Dr. Scheele je moral ustaviti. Izkazalo se je da je neznanec detektiv. Dejal je, da je avto ustavil zato, ker je dekle tako presunljivo kričalo. Dekle je pa izjavilo, da jo je hotel dr. Scheele posiliti. Naš kemik je strmel nad povzročeno svetlo in je sveto zatrjeval, da to ni res. Ker pa detektiv ni hotel ničesar slišati, temveč je strogo zahteval, naj se odpelje z njim, mu je ponudil dr. Scheele nekaj sto dolarjev. Detektiv jih je sprejel, obljubil da bo molčal, in dr. Scheele se je slabe volje sam odpeljal domov.

To pa še ni bilo vse. Lepega dne je Boniface izjavil našemu kemiku, da se je neko dekle posvetovalo z enim najslavnejših newyorških odvetnikov, kaj bi se dalo ukreniti proti nekemu dr. Scheeleju, ki jo je hotel posiliti. Potem je pa še detektiv podkupil za molččnost. Slavni odvetnik je njemu — Bonifaceu dal nalog, naj poišče zloglasnega Scheeleja in ga izroči roki pravice. V njegovi — Bonifaceovi — moči je torej, da roma dr. Scheele naravnost v ječo ali pa ostane še nekaj časa na svobodi...

»Če boste vi molčali, se je zaupno obrnil k našemu kemiku, »bom molčal tudi jaz.«

Dr. Scheeleju ni kazalo drugega, kakor nožeti nekaj krepkih in se sprijazniti z okolščino, da smo ga tokrat mi ugnali v kozli rog in da je sam padel v jamo, ki jo je nam kopal.

Kapitan Rintelen proti Intelligence-Serviceu

Zdeva s kemikom Scheelejem se še ni dobro polegla, že so se pričeli zbirati nad nami čovi, temni oblaki.

Neko noč, komaj sem dobro zaspal, me je zbudil iz sanj rezki zvonec telefona. Na drugi strani žice se je oglašil znani Bonifaceov glas; naš odvetnik mi je silno razburjen sporočil, da se mora sestati z menoj že rano zjutraj, pravega vzroka svojega razburjenja si pa po telefonu ni upal povedati. Do jutra nisem več zatisnil očesa. Bilo mi je očitno, da nam grozi od nekega huda nevarnost, sicer se naš vrli Boniface ne bi bil tako razburil.

Novice, ki mi jih je drugo jutro povedal Boniface, so bile res usodne. Vso

noč, ko sem si v postelji bellil glavo, kaj se je vendar moglo zgoditi, je že policija iskala nas in našo delavnico. Boniface je bil to izvedel od svojega prijatelja policijskega ravnatelja.

Sprehajala sva se z Bonifaceom po newyorških ulicah, kajti bala sva se, da bi sicer utegnil kdo prisluškovati najkrajšemu pogovoru. Na lepem je obstal moj pogled na prvi strani »New-York-Timesa«, razstrtega v izloženem oknu neke trafike. Stopil sem v trafiko in kupil časopis. Na naslovi strani sem bral obširno poročilo, da so mornarji našli v Marseilu pri čiščenju ladje »Kirk-Oswald« neko čudno jekleno cevko. Ko so si jo natančneje ogledali, so videli, da je to nekakšna vžigalna bombica, nove vrste in nenavadno nevarna. To bombico so mogli sovražni agenti vtihotapiti na ladjo samo v Newyorku kajti »Kirk-Oswald« ni na svoji poti nikjer pristal. Na dlani je bilo, da so prav takšne bombice povzročile neštete požare zavezniških ladij na odprtem morju.

List je še poročal, da je na nogah že vsa newyorška policija in da bo zanesljivo prav kmalu odkrila izdelovalce teh nevarnih bomb in prepredila nadaljno sabotažo zavezniških ladij. Z Bonifaceom sva se spogledala. Nedvomno sva isti trenutek mislila isto. Oba sva se spomnila, da so res naši ljudje vtihotapili »smotke« tudi na ladjo »Kirk-Oswald«, da je pa ta ladja prvotno nameravala odpluti v smeri proti Arhangelsku. Pozneje je ladja na našo nesrečo odplula proti Marseilu. Ker so bile naše »smotke« tempirane na daljšo progo, se do Marseilla še niso vžgale. Edino tako je bilo možno, da so jih naši sovražniki našli nedotaknjene.

Nisem utegnil dolgo premišljevali. Opazil sem, da sta mi za petami dva detektiva. Nebrizno sem se poslovil od Bonifacea, še prej sva se pa natančno dogovorila, kaj bova ukrenila. Prišel sem pohajkovati po newyorških ulicah, detektiva pa za menoj. Bilo je jasno, da se ne bosta naveličala te zame kočljive igre. Vedel sem, kakšen je edini izhod iz takšnega položaja. Zavil sem v neko dolgo stransko ulico, kjer je stal samo en taksij. Brž sem skočil vanj in velem pogladi s svojo hitrostjo. Moja zasledovalca bi bila brzokone rada skočila v kakšen drug avto in me zasledovala, toda na srečo ni bilo nobenega taksija več. Izginil sem jima izpred oči in se po ovinkih odpeljal domov. Takoj sem odpustil svoje sodelavce in jim razložil, kako morajo ravnati ta čas, ko mene ne bo v Newyorku in ko ne bomo »delali«. Potem sem kar najhitreje likvidiral tvrdko Gibbons et Co in se odpeljal — na počitnice.

Zavedal sem se, da moramo za nekaj tednov popolnoma izginiti s površja, sicer nas bi razkrinkali. In to bi bilo še slabše, kakor to, da smo morali nehati izdelovati naše »smotke«. Izbral sem si za svoj »dopust« neko skromno kopališče, Bogu za hrbtom, ne daleč od Stamforda v državi Connecticutu. Bil sem že prav potreben nekoliko oddiha, prav tako kakor moji ljudje. Vpisal sem se na občini z imenom Brannon, po narodnosti Anglež.

Moje počitnice so mi prevele precej enolično. Bil sem zvečine sam, kopal sem se, sončil in si nabiral v naravi novih moči za bodočnost. Sleherni dan

sem dobil snop newyorških časopisov, kajti bilo je izredno važno, da sem pravočasno vedel vse, kar se je odigralo za mojim hrbtom na svetovnem odru bojujočih se držav.

Moji sodelavci so mi pridno pisali. Te novice so bile skoraj vse zelo vznemirljive. Boniface mi je sporočil, da je opozoril ameriško policijo na moje delovanje ameriški mornariški atašé kapitan G. On je tudi poklical iz Anglije najspretnejše detektive Scotland-Yarda, ki naj bi pomagali ameriški policiji pri iskanju zavezniškim sovražnih agentov. Pogosto so časopisi pisali, da so detektivi že na sledu saboterjem, toda vselej se je pokazalo, da je bilo to veselje preuranjeno.

Bral sem to neprijetno poročilo na peščini, sonce me je prijetno grel v hrbet in morje se je polgravalno s svojimi nogami. Resno sem se vznemiril. Scotland-Yard je nekaj drugega kakor newyorška policija! Bilo je očitno, da še dolgo ne bomo mogli pričeti dela, ki smo ga komaj opustili. Pekla me je zavest, da zdaj vse zavezniške ladje brez kakršne koli nesreče priplovejo na cilj. Hkrati me je zanimalo, koliko in kaj prav za prav ve o nas slavni

angleški Intelligence-Service. Kako neki bi mogel to izvedeti?...

Popoldne sem jo mahnil na daljši sprehod ob obalo v bližnje kopališče, nekoliko večje in bolj svetovnjaško kakor kraj, ki sem si ga bil izbral za bivališče. Zavil sem v neko kavarno, naročil kavo in jo srebrel, opazujoč svoje sosede. Zdalci sem spoznal pri sosednji mizi dve dami, ki sem ju bil že nekoč nekeje videl. Prav ko sem si bellil glavo, kje neki je to bilo, sta me tudi onidve spoznali. Pozdravili smo se in se zapletli v pomenek.

Dami sta bili Newyorčanki, Mrs. James B. in miss Mabel L. Prva je bila žena nekega newyorškega veletrgovca s premožem, druga, mlajša, pa njena prijateljica, izredno lepa ženska. Nista se mogli spomniti, kako se pišem.

»Brannon,« sem priksnil na pomoč njunemu spominu.

Kajpak sta se potem takoj spomnili, da sem Mr. Brannon, priselil sta k moji mizi in kmalu smo bili v živahnem razgovoru. Pogovarjali smo se o vseh tistih družabnih nepomembnostih, ki so tako važne v sleherni družbi. O športu, o novem plesu, o

borznih novicah, o umetnosti in kajpak o vojni.

Izvedel sem, da stanujeta moji dami v nekem izredno odličnem hotelu letovišča, kjer bo drugi dan zvečer družabna prireditev s plesom. Povabili sta tudi mene, naj se je udeležim. Razumljivo; bil sem zabaven družabnik, razen tega je pa tisti čas zaradi vojne manjkalo gospodov pri plesu. Bil sem na trnju. Nisem vedel, ali bi bilo koristno to povabilo sprejeti, ali bi bilo bolje še nadalje ostati v ozadju in se izogibati sleherni družbi. Tedaj me je zadržala iz oklevanja lepa miss Mabel; prigravljajoče je dejala:

»Pridite vendar, prav zanimivi ljudje bodo tam. Kot Anglež boste gotovo veseli, če se seznanim s svojim mornariškim atašéjem kapitanom G.; tudi on bo namreč prišel.«

To je bil mornariški atašé, ki je opozoril newyorško policijo na moje podtalno delovanje. Zagledal sem se na morje. Orkester je igral neko mehko melodijo. Nenadno sem se odločil: stal bom vse na kocko, samo da bom izvedel tisto, kar me je tako vroče zanimalo.

»Da,« sem ljubeznivo dejal, »zelo sem vesel vašega povabila.«

Domenili smo se tako, da sem se naposled odločil, preseliti se v to letovišče, v isti hotel, kjer sta stanovali lepi Newyorčanki. Opazil sem, da to mladi miss Mabel ni bilo neprijetno...

Prišel je usodni večer. Dami sta se oblekli v prekrasne fantazijske obleke, gospodje so se potrudili, da so kar sijali v oškrobjenih visokih ovratnikih. Mrs. B. me je predstavila kapitanu G. Izvedel sem, da mi je čast spoznati britanskega mornariškega atašēja, kapitan G. je imel pa čast, spoznati svojega rokaja, simpatičnega Mr. Brannona.

Mrs. B. naju je pustila sama ob velikem oknu, gledajočem na morje. Bila je mirna poletna noč. Ogledal sem si atašēja. Zdelo se je, kakor da išče primerne vijudnostne besede za dobrodoščilo svojemu rokaju. Bil je velik, širokopleč, zelo inteligentnega obraza, energičnih črt. Sklonil se je nekoliko skozi okno, kakor da bi si želel hladu, ki je prihajal z morja.

Odločil sem se, da bom kar najhitreje skušal priti do svojega cilja.

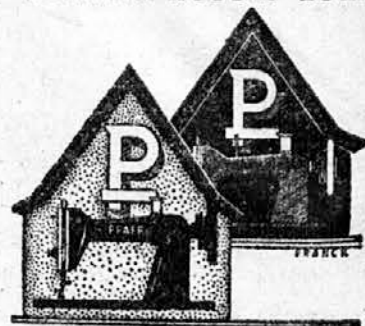
»Gospod kapitan,« sem vijudno dejal, »jaz sem poveljnik Brannon, toda ljudje tukaj ne vedo, da sem mornariški častnik, vedo samo, da sem Anglež. Admiraličeta me je poslala v Združene države, da bi proučil reki tip torpeda, ki ga je pred kratkim izumil neki ameriški inženir. Včeraj sem v Newyorku slišal nekaj, kar sem vam hotel takoj sporočiti, toda izvedel sem, da ste že odpotovali.«

»Oh, potem mi je zelo ljubo, da sva se tu srečala,« je vijudno dejal atašé. »In kaj mi imate povedati?«

Zbral sem vso svojo energijo. Zdal je bil primeren trenutek!

»Kapitan Johnson, poveljnik nekega angleškega trgovskega parnika mi je opisal prav nenavaden dogodek, ki ga je na lastne oči opazoval. Pred nekaj dnevi je videl pet ljudi, ki so nosili težke vreče po pomolih. Ker so se mu zazdeli sumljivi, je šel kakšnih sto korakov za njimi in jih ni več izpustil izpred oči. Še preden jih je mogel dohiteti, so vkrcali svoj tovar na velik motorni čoln in se odpeljali. Bila je mesečina in kapitan Johnson je videl, da so pristali ob neki ladji, nato vrnjeni s strelivom in orožjem. Nena- vadno je bilo to, da so s te ladje spu- štali vrvi in potegnili ljudi in tovar na krov. Drugo jutro je ladja odrinila od brega, kapitan Johnson je pa sporočil

V vsakem novem domu

PFAFF

Nakup katerega ne boste nikdar obžalovali in ki Vam bo v življenju vedno v veselje. — Obiščite našo specialno veletrgovino

IGN. VOK

Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7

kapitanu, kaj je videl. In čudno: ne kapitan in ne posadka, pa tudi naši detektivi niso opazili teh ljudi.

Atašé me je zelo pozorno poslušal, ne sluteč, da sem si vse to sproti izmišljeval.

»Povejte, ali je kapitan Johnson spoznal katerega od teh ljudi? Ali je opazil, kako so bili oblečeni in kakšni so bili?«

Odgovoril sem, da je žal kapitan Johnson že odplul s svojo ladjo, in da mi ni ničesar natančnejšega povedal.

»Mislim sem, da vas bo to zanimalo,« sem dejal, »kajti zadnje dni toliko pišejo o sabotaži proti našim ladjam.«

»O kajpak,« je ljubeznivo odvrnil kapitan, »to me zelo zanima. V Newyorku, to vam lahko povem, je na delu neka nemška družba, pod vodstvom nekega nemškega kapitana. Celo vemo, kako mu je ime: von Rintelen. Nemško poslanstvo ga je večkrat omejevalo v brežičnih poročilih. Čudno je pa to, da ameriška policija še zmerom trdi, da ta gospod ne dela nič kaznivega. Moji ljudje, ki ga zasledujejo, trdijo pa ravno narobe. Ne- koč je v neki pristaniški beznici celo priznal, kdo je, tako se je bil napil.

Dalje prihodnjš

Na Silvestrova godba

Prvovrstna vina, ve-
lika izbira jedil v

gostilni pri „Lovcu“

Cesta 29. oktobra (Rimska) 24
vagal Bleiweisova cesta 2

Premog-koks-Drva

RESMAN LOJZE - Ljubljana
Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 21
telefon 33-53

FR. P. ZAJEC
IZPRASAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA, sedni Sitarjeva ul. 6
pri tranžiškanskem mostu

Vsehovrstna očala, calnogodi, opijomer, barometr,
vrgrometr, itd. Velika izbira ur, zlatne in srebrne.
Same kvaliteta optika Cenik brezplačno

Obleke, perilo, vetrni suknjiči,
dežni plašči, trenčkoti in vsa prak-
tična oblačila, nudi v največji
izberi, na ceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

MALI OGLASI

OREHOVA JELRCA

nova, sortiran cvetlični med in
medico dobite na ceneje v

MEDARNI

Ljubljana, Zidovska ul. 6. 48. T.

Nega nog

Če Vas pečejo noge, če
imate kurja očesa, trdo
kožo ali zarasle nohte

obiščite naš oddelek za nego nog

V posebej za to pripravljeni kopeli Vam osvežimo
noge, odstranimo brez bolečin kurja očesa, trdo ko-
žo in zarasle nohte.

Nega nog z masažo, ki Vas osveži, stane din 10.-.

Zdrave noge so pogoj za uspešno delo.

Obiščite nas, pre-
pričajte se sami.

knjigovodstvo

14 dni zastoni

trg. korespondenco, trgovinstvo in
nauk o menicah, praktično trg. raču-
nstvo, stenografijo in nemščino, da se
pripricite moje nove metode samo-
pouka: Praksa v pismenem pouku,
brez vsake nepotrebne teorije, brez
učitelja. I. skupina za absolvente
mešč. in spod. sred. šol — trg. name-
ščence in pomočnike oz. mlade trgov-
ce v izpopolnitev. II. skupina za trg.
vajece oz. trg. začetnike vsake bran-
že. Za trg. vajece iz dežele posebno
ceneni pouki! — Izkoristite priložnost!

Zahtevajte prospekte od:

Kočevar Ivo, Maribor

Iankarjeva 14

Primerena božična darila

ROBERT GOLI

ŠPECIALNA ZALOGA PLATNA,
BELEGA IN PRALNEGA BLAGA

LJUBLJANA
SELENBURGOVA 3

SREČNO NOVO LETO
VSEM CENJENIM ODJEMALCEM
NAŠEGA PIVA, ŠPIRITA IN KVASA
ŽELI PIVOVARNA

»UNION«
LJUBLJANA